

היד

היד

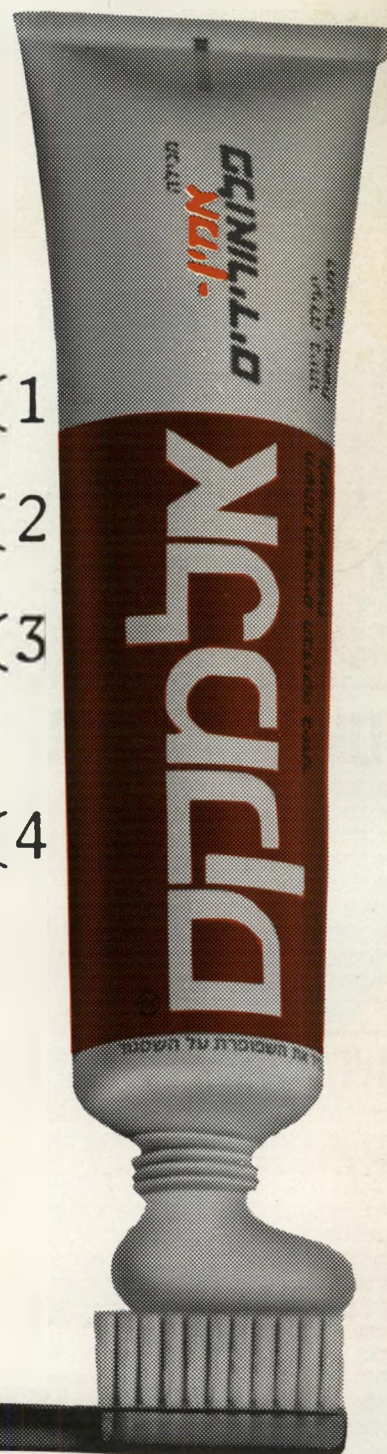
הקשה

**בואו ונדבר על אחד הנושאים
הכואבים ביותר : עששת (חורים בשיניים).**

את "חווית" העששת ניתן למנוע !

- (1) המנע ממאכלים עתירי סוכר.
- (2) צחצח שיניים לפחות פעמיים ביום.
- (3) הקפד לנקות את השיניים לאחר כל ארוחה בעזרת חוט דנטלי או קיסם.
- (4) השתמש באלמקס.

משחת השיניים **היחידה**
המכילה **אמין פלואוריד אורגני**,
החומר הפעיל פי 3 במניעת עששת.

משחת שיניים אלמקס על מברשת שיניים אלמקס - השילוב האופטימלי למניעת עששת.

ניתן להשיג גם בקנינות היחידתיות

אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת
עם אמין פלואוריד

מיכתבים

למחות, לשבות, להפגין

על הפגנות ההזדהות של האזרחים הערביים ("חוק הכלים השלובים", העולם הזה 23.12.87).
זכותו האלמנטרית של כל אזרח במדינה דמוקרטית היא למחות, לשבות ולהפגין. ואילו היה השבאב נמלך בדעתי הייתי משיא לו עיצה: לערוך תהלוכות שקטות, בהן יישאו שלטים עם כתובות כגון "לא לאלימות כלפי ערבים ויהודים", "כן לשלום צודק וברקיעימאי", "כן לאחיות-ערבים", "כן לשוויון בין ערבים ויהודים".

אירע מה שאירע ועל כך יש להצטער. אך יש להימנע מלהשחיר את התמונה ולטעון שמה שנבנה ב-40 שנה, נהרס ביום אחד. להיתפס להכללה זאת, זה, לדעתי, מסוכן, מסוכן מאוד, לשני הצדדים. **דוסיין ורפא חאתבין**, יפו

להרוג, לאבד, להשמיד

על המרי בשטחים הכבושים ("מרי בשטחים", העולם הזה 16.12.87).
והלאה.

בוודאי אין אורי אכנרי זוכר אותי מחסיבת יבנעתי של תש"ח, כי הייתי בסך הכל טוראי צעיר, עולה חדש. אך הייתי רוצה לשאול אותו מה ההבדל בין תש"ח לתש"מ.
או באו הערבים במטרה להרוג, לאבד ולהשמיד את היהודים ואת מדינת ישראל ואנחנו התגוננו. כיום, הם למדו שלאותן מטרות מוטב להם לבוא באכנים, בכלוקים, ובקבוקייתבערה. הם שולחים לקו הראשון צעירים ואף נשים, וחסיבת יבנעתי מתגוננת נגדם בכדורי-גומי ובאמצעים דומים.

האם זה ההבדל הגדול שבגללו מלעזי העולם הזה על כל צה"ל ואף על המדינה? **ד"ר נסים מזרחי**, רמת-גן

עקרון עשר השנים

עוד על הזדהות הציבור הערבי (העולם הזה 23.12.87).
כל מי שהופתע מההזדהות של ערביי ישראל עם ערביי השטחים פשוט לא למד את לקחן מן ההיסטוריה.

שלא לדבר על קיסרי-לאום ודם, הרי אחרי 40 שנה של אזרחות דרגה ב' לערביי ישראל, מה הפלא שקורה מה שקורה.
כל מי שחשב שערכי ישראל יעברו לנצח לסדרהיום על קיפוחם האישי והלאומי והיה סבור כי תמיד עוד חזון למועד לתיקון המעוות, חי על הירח או נוהג לפי "עיקרון עשר השנים" שממשלת בריטניה נהגה לפיו בין שתי מילחמות-העולם.
אותן שנים נהג הקבינט הבריטי להודיע מרי שנה לראשי-ממשלות של כוחותיה המזוינים של ממשלה בריטניה נהגה לפיו בין שתי ממש בעשר השנים הקרובות.
הסוף, כידוע, ידוע.

אורי טיטלבוים, תל-אביב

ישבן חשוף

על התגובה למרי בשטחים ("מרי בשטחים", העולם הזה 16.12.87).
והלאה.

מנהיגיו נוהגים בהתקוממות בשטחים כמו בנות-יענה וממשיכים לטמון את ראשיהם בחול. הם רק שוכחים שכאשר טומנים את הראש בחול, חושפים את הישבן.

אלכס שפר, רמת-השרון

מסקנה אזרחית

על הצורך בקיומם של תחת-רדיו ושבווען צבאיים.

מאז ומתמיד היה הדבר משונה בעיניי שצה"ל מוציא לאור שבועון, שחלק ניכר מעמודיו מוקדש לנושאים אזרחיים ושצה"ל מקיים תחנת-שידור, שחלק ניכר משידוריה מוקדש לנושאים אזרחיים.

עם כל ההערכה לרמה של נלי-צה"ל כתחנת-שידור ולשבועון צה"ל כשבועון, אינני רואה כל סיבה מדוע אני, כמשלש-מיסים, חייב לממן שתי יחידות צבאיות אלה, בהן עוסקים אנשי-צבא לא בעיסוק המקובל שבגינו מייסים אנשים לצבא ולשרת ככוח הלוחם או לשרת את הכוח הלוחם.

ואם גישתי זאת לא נראית למישהו, הרי גם (המשך בעמוד 4)

סתם יום של פת"ח

די היה באיום של פת"ח כדי שהמדינה תעמוד דרוכה, אך למרות ההכנות המאסיביות של הצבא ומשמרי-הגבול, נוכחות ישראלית מתוגברת, והכתובות "זכור את יום הפת"ח" שעל הקירות, היתה האווירה בעזה טעונה-מתח, אך רגועה, יחסית. לאירועים המועטים שקרו לא היתה גישה. מח-סומי-צה"ל לא איפשרו זאת.

כולנו אשמים

אין תחום אחד מכל תחומי-החיים שאינו קשור לכיבוש. חיילי צה"ל פרצו לבית-החולים שיפא שבזעה ואף רופא ישראלי לא מחה. למרות שרבים מהמישפטים ברצועה ובגדה הם בחזקת פארודיה, שותקת לישכת עורכיהדין. הצבא גם הוא בורג במכונת-הכיבוש. ואילו אנשי-השלום גם הם לא יצאו חוצץ נגד מעשי צה"ל. המערכת הפוליטית שותפה לכיבוש. ולא רק היא. כולנו אשמים. בבוא היום, כשכל אדם בישראל ייתבע לאחריות, לא יוכל איש לטעון: "לא ידעתי".

ואדי סאליב מתמרד שוב

ואדי סאליב המפורסם והנשכח כאחד חוזר לחדשות. בשילוי שנות ה-50 היה עד להתעוררות הראשונה של מרי אזרחי מצד תושביי היהודיים, יוצאי צפון-אפריקה, כנגד אטימותה ואלימותה של חושיסטן המפא"יניקית. יורשם של אבא חושי ויוסף אלמוגי, אריה גוראל, לא ידע כי כל הנוגע בואדי סאליב כמוהו כמבעיר פתיל-דינאמיט. לפני כמה שבועות יצאו דחפורי גוראל למחות עוד חלק מן הרובע הערבי ההיסטורי מעל פני האדמה. נוכח הזעם שעורר בכל קהילת האמנים והסופרים בישראל נקט גוראל בתכסיסה המוכרים של גוראלובקה. גם "ועד אגודת אמני חיפה" נחלץ לעזרתו – כמובן תמורת אתנן הולם.

טרף קל

סנדי באה לישראל מכפר קטן באנגליה, כדי לעבוד כאופר במישפחתו של עורך-דין ירושלמי. בגלל חוסר-הניסיון שלה ותמימותה נפלה קורבן לאונס. חסן אמון, צייד-תיירות, הכריח אותה, באיומי-סכין, להתלוות אליו לדירתו ושם אנס אותה חמש פעמים במשך שבוע שעות תמימות.

רחל המרחלת מרווחת:

אישי-סירוסם ידוע, שי-מנהל רומאן סוער עם אישי-כספים נשוי, הכיר דובר ידוע של מוסד צי-בורי מפורסם. הם נסעו לקצת שקט באירופה. אל תשאלו מה יצא מזה. • דני פולני, בעלה של תלמה מכנס, התאכזר כלוס-אנג'לס • ארבע נשות-חברה-תל-אביביות נעלמו. השפוינים גילו אותן עם שפכטל על הפנים • זהבה ברנוביץ, אשתו של מוטי, נסעה לאכול שבלולים וחזרה עם אהבה • וכמה סיפורים על מישי-פחת גמזו (מיכל גמזו בתמונה) •

המדורים הקבועים:

מיכתבים — ישבן חשוף
איגרת העורך — מעילה באמון
תשקיף — פיצויים ממועכנים
במדינה — אוטומאט רצחני
יומן אישי — ראש השנה
אנשים — עוד חומס
מה הם אומרים — יואל זילברג, יצחק ("איצה") נולן, אהרון טייטלמן, טר עומר-נח, ענבר אל-והאב דראושה, מוצפפה ח'יל

כתבת השער הקדמי:

ביד קשה

מי שסבר כי האירועים בשבועיים האחרונים על 1987 היו מקריים וחולפים. טעה. ישראל שקועה עתה במלחמה. מול פני מציאות זו פעלה הממשלה ערפי הכלל הישראלי הירוע: "אם זה לא הולך בכוח, השתמש ביותר כוח". בריחה זו הפכה בישראל של ראשית 1988 למציאות אימתנית. והיא מתבטאת במדיניות. היד הקשה בכלל, ובגירועים בפרט. ההבדל בין גירוע תינעה פלסטינים ל- גירוע המתי הוא כמותי בלבד.

כתבת השער האחורי:

רצח באהבה תחילה

לפני שנה וחצי הכיר חיים גולן את זיוה גוזלן. את אהבתם הם הניצחו בשבועות-אמונים שכרתו ביניהם. השבוע, אחרי שנה של חיים בצוותא, הרג חיים בדקירות-סכין את חברתו. זיוה, העובר שברחמה היה כנראה הסיבה לרצח. זהבה שיני-תה לפתע את יחסה אליו. וטענה כי התינוק אינו שלו.

תמונה מיסתורית

תמונה של איוואן דמיאניוק, שנשלחה לסניגור יורם שפטל על-ידי אשתו של הנאשם, עוררה סערה ביומן האחרון של המישפט. שפטל, שניסה להשתמש בתמונה כדי לחזק את התיאוריה שלו כי הנאשם שכת דברים רבים בעברו, נפל בפח שהוא טמן לעצמו. הוא כלל לא טרח תחילה להציג את התמונה בפניו של הנאשם.

אנלוגיה מתבקשת

כבן יחיד למשה סנה, מדע אפריים סנה לכך שהאנלוגיה ביניהם מתבקשת. שניהם הלכו בדרך המפותלת של רפואה-פוליטיקה-ביטחון. אך כאשר הוא נשאל האם הוא חש שהוא חי בצל אביו — הוא רועד מעלבון. כעת, אחרי שפרש מתפקידו כראש-המנהל-האזרחי בגדה המערבית, הוא עושה את צעדיו הראשונים בפוליטיקה. הכל כפרופיל נמוך. רואה את עצמו "רק בעבודה". גם שם אינו צופה לעצמו חיים קלים.

יום כיפור בנוה-תידצה

שיחות עם גיתית יזרעאלוב וחווה יערי. צ'ופרים ממרים זגל ומאביבה גרנות. אסירה שהתאהבה בסוהרת. ובעיקר יום-כיפור בכלא, שנעמי אדווה מתארת אותו כחוויה בלתי-נשכחת. המיסבב הפך לבית-כנסת מאולתר. האסירות עמדו בשורה כדי להדליק נרות-נשמה. וגם היו שם שבכו.

אתה והשקל

אתה והשקל — קווצרס בשמאן
תמזורים — עירום בוצות
זה וגם זה — דיש פלוחון
לילות ישראל — יפה-הולדת
קולנוע — מלאכים תלונים
דף חדש — ואדי סאליב
הזרזקפ — שוה מובב
מיכתבים לרדתי
תשבץ
רחל מרחלת — על כל העולם

רוצה ילד יתום

הרצל אביטן לא אוהב את הרומאן של אורית ארביב, חברתו לשעבר ואם בנו, עם רוני הררי. אחרי שעשה הכל להמתק את עונשה, וגילה למישטרה את מקום-הימצאם של התכשיטים שנשדדו בקרן-אור, מצאה לה אורית גבר אחר. השבוע, מתוך שיחות-טלפון שהוקלטו בינו לבין אחותה של אורית, לואיזה, שבביתה גרה אורית, התבררה תגובתו. הוא רוצה שיהיה לו ילד יתום.

אתה והשקל קונצרטים בעומאן

שאל אייזנבאג מסרב לקצץ את העמלות שהוא מקבל על עיסקות-נשק של ישראל עם סין הר-צמית • אישי-עסקים ישראלי מימן סיוור-קונצרטים של זוכין מהטה בעומאן • קונן הפסידה זכויות על סרט שדן במלחמת-פוקלנד • אימי פרייט-הג'נסים של הישראלי פול גאז (ששון) פשטה את הרגל • דרום-אפריקה מסתייעת בציד ישראלי במלחמה נגד אנגולה • פרוייקט גדול של חברת-הבניה של זכריה דרוקר בנירגרדי •

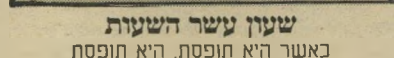
"אני לא הומו!"

הוא לא רוצה להיות כמו כולם. נהנה מהאטרקציה שהוא משמש. שונא תוויות ולא בנוי למיסגרות. במשך שנים ספג הערות פוגעות ומעליבות על הופעתו הפרובוקטיבית. אנשים ברחוב היו נטפלים אליו. המראה הנשי המופגן שלו, שכולל חזאיות ואיפור כבד, גורר חקירות לגבי זהותו המינית. "אני לא הומו", הוא טוען בלהט, "אני לי ולא היו לי מעולם קטעים עם גברים".

מיכתבים

נורית קרן, תל-אביב

על תאוות האספנות ("אנא כורדי!",
העולם הזה 23.12.87).

כרגע מתקתקים אצלי בבית, באוסף השעונים שלי, 123 שעונים.

ואכן, כאשר נבאדם מגלגל את ארבע המילים האלה על לשונו, כמו איוו סוכריה טובה, הוא באמת חש בישראליות שלו, ואם הוא איש באר"שבע, בבארשבעיות שלו, על כל מרכיביה: השיכונים, ענפי הבטחון של אוניברסיטת כגוריון, חולי-המידבר, הגמלים ואוהלי-הכריתים שבאופק.

בשעת הצורך ניתן גם לפנות בטי
לפון—232262 (03), בפקסימיליה —
245242-3-972. מזנוי 2009, ובטלקס
— RMYM IL 341667.

קליא יי.

במסע

C. 210. 1A

לבית הארץ.
לדברי שיף, חקר הצבא את המיקרים. התברר
כי לא נהרג איש בבית החולים בכלל, ובאותו

גם המערך ירצה בשר

אם יתמנה משה ארנס מחדש כשר בממשלה, כפי שמסתמן בימים אלה, ירצה גם המערך למנות שר נוסף מטעמו, כדי לשמור על האיזון הקדוש.

עם התפטרותו של ארנס הושב האיזון, מכיוון שאמנון רובינשטיין, שהתפטר גם הוא מן הממשלה, היה שייך לגושה מערך.

במסדרונות מיפלגת העבודה כבר התחילו הגישושים לבחירת המועמד לתפקיד. בינתיים הועלו כמה שמות אפשריים: רפי אדרי, מוטא גור ונאוה ארד.

אביטל מועמדת

לפאריס

קולט אביטל, כיום סמנכ"ל במישרד החוץ, היא מועמדת לתפקיד שגרירת ישראל בפאריס. מועמדותה של אביטל לתפקיד קונסולישראל בניידורק נתקלה בהתנגדות גורמים יהודיים דתיים שם, ובמקומה נבחר לתפקיד אורי סביר, יועצו של שימרון פרס לענייני תיקשורת.

לתפקיד שגרירישראל בפאריס, במקומו של עובדיה סופר המסיים את תפקידו, מועמד גם אבי פזנר, יועצו של יצחק שמיר לענייני תיקשורת.

מי שלא ילך בתלם —

יעור

בליכוד מייחסים השנה חשיבות גדולה לבחירות המוניציפאליות. בניגוד לשנים קודמות, שבהן היו בערים רבות רשימות אחרות מטעם הליכוד, תתייצב השנה בכל עירייה רשימה אחת משותפת לליכוד. בהנהלת מוסדות הליכוד הוחלט, באופן חד משמעי, כי מי שלא ילך לפי קריהמיפלגה, יורחק מהתנועה.

לפחות 20 נשים הפילו

בבית החולים „אלישיפא" בעזה נרשמו בשבועות האחרונים לפחות 20 מיקרים של הפלת עוברים של נשים הרות. מתברר שכמויות גדולות של גאז מרמיע ויצירות חוסר המצפן בדם, והדבר גורם להתליך של הפלת העובר.

מועמדים מחוץ לעיר

בבארשבע מסתמנת אפשרות שלתפקיד ראשיהעירייה יתמודדו שניים שאינם תושבי בארשבע.

השניים הם אריה שחר, מי שהיה מנכ"ל מופעלי יסדהמלה, שירון מטעם מיפלגת העבודה, ואיש העסקים יצחק רגז, שהוא מנכ"ל הקניון שבעיר, שירון מטעם הליכוד. הבעיה הטכנית היא שהשניים מתגוררים בעומר, פרבר שיש לו מועצה מקומית נפרדת, הסמוכה לבארשבע.

ערביי המערך יכנסו

יוני המערך, ביוזמת הבימה לבירורים פוליטיים, בראשות ח"כ אבא אבן, החליטו לארגן כנס של ערבים חברי מיפלגת העבודה. הכנס, שיערך ב־16 בינואר בבית ברל, בא כתגובה על יוזמתו של ח"כ עבראליהאב דראושה להקים מיפלגה ערבית מחוץ לתחומי מיפלגת העבודה. בוזנת יוזמהכנס — ביניהם חבריהכנסת אורה נמיר וחיים רמון — לסכל בזונה זו של דראושה.

שיטות לדיכוי הפגנות

— כבר לפני חודשים

כבר לפני חצי שנה החל צה"ל מעבר שיטות חדשות לדיכוי מהומות כשטחים הכבושים. הדבר היה כרוך בשיטות פעולה חדשות, כציד חדש ובהדרגה.

הדיכויים התקדמו בדרך שיגרתית. התפרצות ההתקוממות ההמונית ברצועה ובגדה באה לצדדי במפתיע, כשאינו מוכן לכך עדיין. „עכשיו לא יאמינו לנו שכבר עסקנו בעיבוד השיטות החדשות לפניכן", אמרה אישיות צה"לית.

„כדורי דומייום"

— כדורי גומי?

יתכן כי השמועות הנפוצות בשטחים הכבושים, כאילו משתמש צה"ל בכדורי דומייום, מקורן בשימוש בכדורי גומי.

כדורי דומייום, האסורים על פי החוק הבינלאומי, מתרחבים בגופו של הנפגע, וגורמים לנזקים חמורים לאיברים. רופאים ערביים טוענים כי מצאו פגיעות כאלה בגופם של פצועים והרגו.

אחד ההסברים בחוגים ביטחוניים הוא שבדורי גומי עלולים לגרום לפגיעות דומות, בשלם גורים מוטות קצר.

הפיצויים ממושכנים

מראש

אחד הסעיפים בחוזה ההלוואה של חב"ר ת „מישכן — בנק הפועלים למשכנ" תאות בע"מ" מחייב את מי שלוקח ממשכנתא לדירה בשטחים הכבושים למשכן מראש את הפיצויים שיקבל מהממשלה אם יפנו השטחים.

„הלוואה מתחייב ומצהיר בזה, כי במקרה של פינוי הנכס מסיבות מדיניות ו/או אחרות כלשהן, אזי יהיה הבנק רשאי להעמיד את ההלוואה לפרעון מיידי והלוואה יפרע לבנק, ללא דיחוי, בין היתר מתוך כספיהפיצויים אשר יגיעו לו מאת ממשלת ישראל, את מלוא יתרונה הבלתי-תרמסולקת של ההלוואה, כפי שתהיה באותה עת.

„מוסכם בזה כי כספיהפיצויים והזכור יות לקבלתם יהיו כלולים בהגדרת, הנכס, בחוזה זה, והם יהיו ממושכנים ומשועבדים ליום לבנק בשיעבוד ראשון בדרגה, וחובה זה יהיה לגביהם שטר מישכון ושיעבוד. „תחיתת הלוואה על חוזה זה מהווה מתן הסכמה להמחאת זכויות לפיצויים הנ"ל לבנק, ומתן יפוייכוח בלתי-חוזר לבנק לפעול לשכום אצל ממשלת ישראל ו/או כל גוף מישפטי אחר, ולקבל לידיו במישך כון את כספיהפיצויים, וכן לערוך ולהתום בשם הלוואה כל מיסמך — כולל כתבי מישכון ושיעבוד ו/או כתביהמחאת חובים — שיהיה דרוש לצורך האמור לעיל."

דיניך יתפטר בכברואר

שימחה דיניך, שנבחר כיו"ר הסוכנות היהודית וכיו"ר ההנהלה הציונית, יפרוש מחברותו בכנסת באמצע חודש פברואר.

את מקומו של דיניך אמור לקבל יעקב גיל, אך לפני כן יצטרך ח"כ ויקטור שטייטס ממפ"ם לפרוש גם הוא מן הכנסת, מכיוון שלשתי המפלגות — העבודה ומפ"ם — במקומו של שטייטס יכנס גרי יציב.

עורכי־דין נגד לפיד

עורכי־דין מתלוננים בזמן האחרון על חרות לפיד, כי הוא גוזל מהם את פרנסתם. מאז שהתמחה לפיד בשחרור אסירים מבתיכלא שונים בעולם, מעדיפים מישפחות רבות של אסירים לפנות אליו, במקום לעורכי־הדין. המישפחות ממנות את נסיעותיו של לפיד לארצות שונות בעולם, כדי שיפעל למען שחרור האסירים, וכך נמנעות הנסיעות המיוחלות מעורכי־הדין.

מילוא יצורף לצוות

בתנועת ההחרות מודאגים מהתבוסה שנחלה המיפלגה בקונגרס הציוני. צוות המשאומות,

שבו היו חברים מתתיהו דרובלס, אליהו בן אלישר ודודעון פת, זכה בביקורת פנימית חריפה, וראשיהממשלה החליט לצרף לצוות את רוני מילוא.

חרות נמצאת במלכוד, מאחר ואיננה מסוגלת לקבוע מי יהיה מועמדה לתפקיד גיוברסטוכנות. גם חיים אהרון, ראש מחלקת העלייה, מסרב לפנות את מקומו למועמד חדש.

גם הליברלים נמצאים במלכוד, אחרי שהשר גידעון פת מסרב להתפטר מההנהלה הציונית, מחשש שבמקומו יוכנס מישהו ממהנהימורדי. הנהנים מהמצב הם ראשי מיפלגת העבודה בתנועה הציונית, שימחה דיניך, יחיאל לקט ועוזי ברעם, הצופים מהצר ומאיימים לאייש את התפקיד הפנויים בחורש פברואר במועמדים שלהם.

שמועות על

מעצרי־שופטים

לפני שבוע פשטה בין עורכי־הדין וב" חוגי בתיהמישפט שמועה עקשנית על מעצרים של שלושה שופטייעבודה בתלי אביב. השמועה אמרה כי הם נעצרו כי עיקבות פרשיות שחיתות ושוחד שהתגלו תה בתליאביב. אחרי בירור התגלה כי אף שופטייעבודה אחד לא נעצר.

שרון יתמקד

בבעיה הדמוגרפית

השר אריאל שרון מתכוון למקד מאבק ציבורי על הנושא הדמוגרפי בישראל, כשהשאיפה היא לחזור ולשמר את המצב שהיה בשנת 1967, כשהיו בארץ 63% יהודים ו־37% ערבים. הדרך הטובה ביותר להגיע למצב אופטימלי זה היא, לדעתו, לעודד את הילודה היהודית באמצעות פיתויים כספיים ואחרים.

פרויקט להגברת

געגועים

לישראלים החיים בארצות־הברית צפוי ביום העצמאות השנה חידוש: מפתיישראל תצורף לגיליון החג של השבועון האמריקאי „ישראליל שילנר".

המפה תודפס בישראל בצורה תלת־ממדית במאה אלף עותקים, ותמונן ממורעות־פירסומת שתופעה בשוליה, ושתאספנה בארצות־הברית.

לדעת הוצאת אמיר מגיבעתיים, המפיקה את המפה, „הפרויקט נועד להגביר את געגועי הישראלים לארץ."

יהודים נגד ישראל

קבוצות של יהודים אמריקאיים הפגינו בשבועות האחרונים בארצות־הברית נגד מדיניות ישראל כשטחים הכבושים. בהפגנה שהתקיימה ב־30 בדצמבר במנהטן שבניו־יורק, ליד הקונסוליה הישראלית, נשאו המפגינים „שליטים: „הקץ לאלומות בגדר המערבית ובעזה", „פתיחת משאומות עם הפלסטינים", ו„ישראל ללא כיבוש".

ג'אמבו יטים אופניים

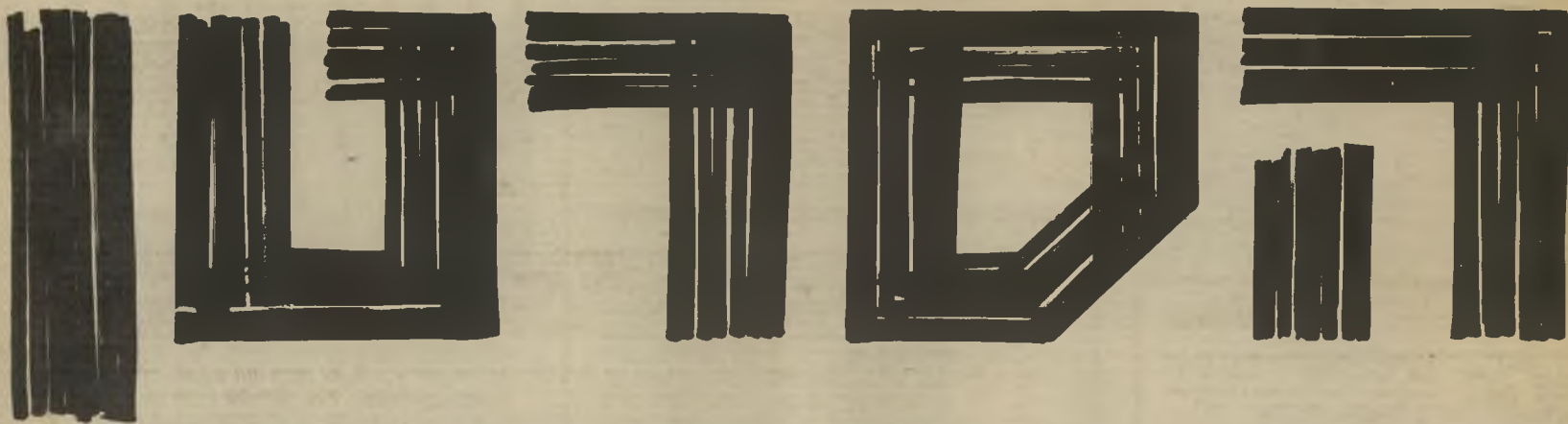
200 רוכביאופניים הולנדיים יחליפו מסורת של מסע־ החלקה חורפי על גזרות־הולנד הקפואים והחלקים ככשיישראל הקופצניים, במסגרת מסע־אופניים בשנת ה־40. לדיברי סרד בזורס, מנכ"ל קלי"ם בישראל, שוקלת חברתהתעופה שיגור מטוסיג'אמבו מיוחד למיבצע, שיקח את הרוכבים על אופניהם.

סרדינים מיובאים

זולים

קופסות סרדינים מתוצרת ארצות־הברית, המחולקות על־ידי אונר"א בשטח חים הכבושים, הגיעו לשוקהכרמל בתלי אביב, והן נמכרות שם במחיר של שקל הקופסה.

על הקופסות כתוב באנגלית, באותיות גדולות, „לא למכירה", והחשד הוא שהן נגנבות בדרך אל מחנות־הפליטים. קופסות זולות נמכרות גם בחנויות למיכרימזון ברצועת־עזה.

כולנו אשמים, כי כולנו אזרחים במדינה הזאת. כולנו שותפים בקולקטיב ההיסטורי הזה.

מפני שהשתתפנו בנחירות, אשר בעיקבותיהן קמה ממשלת ישראל. מפני שממשלת ישראל פועלת בשמנו, בשם כולנו, ולא רק בשם מי שהצביע בעדה. מפני שכולנו משלמים את המיסים, המכלכלים את מכונית הכיבוש. מפני שכולנו תמכנו או עמדנו מנגד, ולא פרצנו לרחוב בהתפרצות של זעם ומחאה ופליצות — התפרצות שבצעם עצמתה היתה שמה קץ למישטרי הכיבוש וכל הכרוך בו.

זה לא קרה, מפני שזה לא היה די חשוב בעיניי כל. מפני שהיה נוח להיות כובש. כן, יש אחריות קולקטיבית. קבענו זאת כאשר מישוהו אחר עשה את הדברים, ואנחנו היינו בצד הקורבנות. קבענו את העיקרון, והוא חל גם עלינו.

כל יהודי החי ברגע זה במדינת ישראל אחראי למה שמתרחש, אחראי לתוצאות התבליטיות. ואולי גם חלק מן הלא-יהודים במדינה, וחלק מן היהודים שמחוץ למדינה.

אלא אם כן יוכל להוכיח, במסמכים ובראיות, שהוא התנגד בפועל, שעשה כל מה שבאנוש יכול לעשות במיקרה כזה כדי לעצור את המחלה. זהו הסטנדרט שקבענו לגבי אחרים. הוא חל גם עלינו.

● בכל תחומי חיינו

אולם מידת האחריות אינה מצטמצמת גם בכך. היא הרבה יותר גדולה. האחריות של כל אדם בישראל למישטרי הכיבוש אינה נובעת רק מעיקרון האחריות הקולקטיבית, שהוא עיקרון מוסרי, ולא רק מהשתתפותו במיסגרת ההכרעות הדמוקרטית, שהיא מציאות מעשית. האחריות של כל אדם בישראל היא הרבה יותר מעשית וישירה ומיידית אף מזה.

כי מישטרי הכיבוש חדר זה מכבר לכל תחומי חיינו. כל אדם בישראל הפך זה מכבר משתתף פעולה מעשי במישטרי הכיבוש, אף אם אינו מודע לכך.

אישיאיש בתחומו, אישיאיש במיקצועו. אפשר להביא לכך דוגמות לרוב.

● תחזקנה ידי

קחה למשל, גוף גדול ומפואר — ההסתדרות.

נפעם קראו לה "ההסתדרות הכללית של העובדים העבריים בארץ ישראל". אחר כך, תחת לחץ בינלאומי — שמה תואשם בגזענות — הוסרה התיבה "עבריים". כלפי העולם מעמידים פנים כאילו זהו גוף סוציאליסטי, נאור, אל-גזעי ואל-לאומי, המקיף את כל העובדים במדינה, בלי הבדל דת ולאום וגזע.

אך למעשה זהו גוף קולוניאלי מובהק, לא פחות מן הגופים המקבילים בדרום-אפריקה.

מדי יום עובדים בישראל בין 100 ל-150 אלף פועלים פלסטיניים, תושבי "השטחים". אלה הם הרוואים ואינסינראים. עם שלם של צללים שקופים, הנמצאים בכל מקום במדינה, ושאיש במדינה אינו רואה אותם, אינו מדבר איתם, אינו מביט בהם, אינו מכיר בקיומם.

הם סוללים את הכבישים, מניחים את מרצפות המידרכות, בונים את הבתים, קוטפים את הפירות, זורעים את הירקות, מדיחים את הכלים, מגישים את הארוחות, ועושים אלף ואחת עבודות אחרות, שחבריהם ההסתדרות משכו מהן מזמן את ידיהם העדינות.

לאנשים אלה — הפרולטריון האמיתי במדינה — אין כל הגנה של ההסתדרות. מבחינת ההסתדרות, אין הם קיימים כלל.

עליפי חוק, הם חייבים לבוא מדי בוקר מבתיהם בשטחים הכבושים, ולחזור לשם מדי ערב. לרוב זוהי נסיעה של שעה וחצי הלך, שעה וחצי חזור (מפאת השיירות הענקיות, הנופכות את כל הדרך מעזה לתל-אביב לפקק אריר אחר).

בדרך, ליד המחסומים, מתעללים בקשיייהם אלה לא אחת ולא-שתיים. יש והם מעוככים ליד כמה מחסומים בנסיעה אחת.

אסור להם להישאר בלילה בתל-אביב. רבים עושים זאת במחתרת, בידיעת המנהל היהודי, בייחור כשהם עובדים שתי מישרות בכל יום, כדי להביא פת-לחם לילדיהם הרבים. הם מתחבאים בכוכים, בחדרים, במיטות, במחסנים. שם יכול כל שוטר להתעלל, להכות ולעצור אותם בלילה.

כשהם נתפסים, מוטל עליהם קנס, מעצר-על-תנאי ואף מעצר-בפועל בבית-הדין הצבאי, ועצם ההתייצבות שם גוזלת מהם את ימיהם העבודה. מישפט של חמש דקות, גורר קנס בסך שכר-עבודה של שבועי-שבועיים.

אנשים אלה, פועלי המשק הישראלי, חיים חיי-כלב מכל הבחינות. ניתוק מן המיטפה במשך ימיהם, או יום-עבודה של 12 ו-14 שעות (ובכללן שעות-הנסיעה), שכר מינימלי. עלבונות מדי יום, התעללות ומכות מעת לעת.

אין דקה אחת בחייו שבה פועל כזה בטוח בגופו, בכבודו ובפרנסתו.

ובעיקר: אין לו שום זכויות סוציאליות, כשם שאין לו שום זכות אנושית אחרת. לא פיזיווייטורין, לא חופשה שנתית, לא חופשת-מחלה. כלום. פירות-המאבק של העובד העברי אינם קיימים בשבילו. לאמנם מנוכה תשלום עבור כל אלה משכרו, אך הכסף נגנב אוטומטית על-ידי הממשלה.

הם חיים במאה ה-18. ניתן לפטרם בכל רגע, לסלקם בלא הסבר, להשליכם לכלא. זהו ים של אומללות.

אסור להם להתארגן ולהקים אגודה-מיקצועית. עליפי חוק, זאת תהיה התאגדות אסורה. וההסתדרות הכללית של מנהלי-העבודה, הנצלנים, פקידה-כיבוש ואנשיה-שב"כ בארץ-ישראל, ממשיכה לשיר באחד במאי את האינטרנציונל ולהניף את הדגל האדום.

קום התנערה עם חלכה, עם עבריים ומזירעב.

הכיבוש הוא סרטן.

מזיכעו של סרטן הוא שהוא מתפשט בגוף. הוא מתחיל במקום אחד. בשלב הזה עוד ניתן לכרות אותו, לקטוע את האיבר הנגוע.

מזיכעו הזה, הוא מתחיל להתפשט לכל שאר איברי-הגוף.

כאשר מגיעים לשלב הזה, הופך המצב, "בלתי-הפיך". משם מוביל הכל אל השלב הסופי, המרמינאלי.

ההיסטוריה מכירה דוגמות רבות של מדינות-כיבוש, שגססו ומתו ממחלת-הכיבוש. ההיסטוריה גם מכירה דוגמות של מדינות-כיבוש, שהחליטו בעוד מועד לכרות את האיבר הנגוע ולהציל את הגוף. צרפת, למשל, כשזכתה ברופא-מנתח בעל מוח אנאליטי וכושר-החלטה, בדמותו של שארל דה-גול, הוא גרע את אלג'יריה.

לאיזה שלב הגענו אנחנו? האם ניתן עדיין לעצור את התהליך? האם ניתן להציל את המדינה?

אינני יודע. אני מקווה שכן. אינני בטוח.

אבל תנאי מוקדם לכל ניסיון-הצלה כירורגי הוא דיאגנוזה נכונה. יש לראות את הדברים כהווייתם, לקרוא לדברים בשמם.

יתכן שדווקא זה הוא החלק הקשה ביותר של ניתוח-ההצלה.

● לא מעבר להררי-חושך

קודם כל, המחלה ששמה כיבוש איננה מחוץ לגוף. היא בתוכו.

זוהי עובדה שקשה מאוד לעכל אותה.

נוח לחשוב שזה קורה במקום אחר, רחוק. שלא אנחנו מעורבים בזה. שמישהו אחר עושה את הדברים, אישם מעבר לאוקיינוס, מעבר להררי-חושך.

ולא היא.

אין זו רק שאלה גיאוגרפית. ויאטנאם היתה מעבר לים. וכך גם הודו, אלג'יריה, קונגו, בורניאו. התושבים של ארץ-האם יכלו להעמיד פנים שאינם יודעים מה קורה שם, אישם במרחקים.

שום ים אינו מפריד בין תל-אביב ועזה, מרחק של פחות משעתי-נסיעה. שום הר אינו חוצץ בין ירושלים ורמאללה, מרחק של כמה דקות.

לא צבא של שכירים עושה שם מה שהוא עושה. מלכר מישמרה-גבול, שהוא אכן צבא-שכירים קולוניאלי טיפוסי, פועלים שם בני העם כולו, מגויסי-חובה. הם חוזרים הביתה אחרי המלאכה. עוד באותו הערב, או למחרת-היום.

אבל המרחק בין ישראל ושטחיה הכבושים קצר אף מן המרחק הגיאוגרפי. יש קשר הדוק, יומיומי, בין מה שמתרחש בשטחים הכבושים ובין מה שמתרחש בישראל.

כבוא היום, כאשר כל אדם בישראל ייתבע לאחריות על-ידי נכדיו ועל ידי ההיסטוריון, לא יוכל איש לסעוץ: "לא ידעתי".

כמו אנשים בעמים אחרים, שהשמיעו את התירוצ הגלעג הזה, ייענה גם הישראלי: "ידעת. היית חייב לדעת. לא ידעת, מפני שלא רצית לדעת. עצמת את עיניך בחווקה, כדי להכין לעצמך אליבי." ושרי-ההיסטוריה יפסוק: "אשמו".

● כולנו אשמים

כולנו אשמים.

כיו ל נו. איש לא ינוקה.

גם מי שלא רצה לדעת. גם מי שקיטר ומחה. גם מי שהיה עסוק בעניינים אחרים. גם מי שהפגין פעם בשנה.

ההסתדרות הזאת היא זרוע מזרועות הכיבוש. אחד הברגים הגדולים במכונה. ומכיוון שרוב אזרחי ישראל חברים בגוף הזה, הם שותפים למעשה.

שבועת היפוקראטוס

מהאירגון הגדול של הפרולטריון אל האירגונים הקטנים של העילית. ציבור הרופאים, למשל. **"שיפא" בעזה.**

אל בית-החולים ברחו רבים מן המפגנים. הרחוב כולו היה עטוף בענני גאומדמיע. אל בית-החולים צעדו עורכיהרין ושאר ראשיהציבור.

בבית-החולים שכנו המתים והפצועים של אותו יום. היו שם מאות בני-מישפחותיהם, וגם סתם חולים ומישפחותיהם.

בית-החולים היה למרכז העיר המתמרדת. אל תוך בית-החולים ירו גזא, וכנראה גם ירו אש חיה. מתוך בית-החולים ורקו אנבים. בית-החולים הזה הוא בעל שטח גדול. יש בו רחבה מרכזית ובניינים אחרים מסביבה.

אל תוך בית-החולים התפרצו החיילים. הם ירו, פרצו למחלקות, הוציאו פצועים ממישפחותיהם, ניתקו אותם מצינורות-העירוי, עצרו אותם. כאשר התנגדו הרופאים, האחים והאחיות, הוכו גם הם, והומטר עליהם מטר של קללות בערבית.

כמה מן הפצועים שנעצרו שם הוחזרו כעבור שעות ממחנה-המעצר, כשהם סובלים משברים נוספים.

אלה הן עובדות. העולם הזה ריווח על כך בהרחבה. פה ושם ריווחו על כך בקצרה גם עיתונים אחרים. התגובה הרישמית של רוב צה"ל מאשרת את העובדות, ורק מנסחת אותן אחרת.

כלל העולם כולו, בית-החולים הוא בבחינת עירימקלט. אין מפגנים ואין מפגנים בית-החולים. חובת הרופאים היא לטפל בכל אדם חולה ופצוע. אדם פצוע נתון לחסות הרופאים והרגל הרפואי המתנוסס על התורן.

אבל זה קרה. ואף רופא ישראלי אחד לא מחה. לא ההסתדרות הרפואית. אף לא ציבור של רופאים בבית-החולים ישראלי כלשהו. אף לא רופא בכיר אחד. אף לא רופא אחד.

אין טעם להתעכב כאן על הרופאים המזויפים תעודות-פטירה, המעלימים את סיבות-המוות של מי שנפטר בפת-חוקירה, וכיוצא באלה. אלה הם יחידים. כאן מדובר על ציבור שלם.

הציבור הזה הוא שותף לכיבוש.

יוסטיציה עיוורת

ימה שנכון לגבי הרופאים, בוודאי נכון לגבי עורכיהרין. המישפטים הישראליים עומדים מן הצד, כאשר קמה מערכת "שיפוט" שהיא ביווי של כל ערך מערכי המישפט והצדק. הם ברגים במכונת-הכיבוש, חלק בלתי-נפרד וחיוני של המערכת הכיבושית.

הכיבוש קיים מכוח המורא שהוא מטיל, מכוח העונש, "בית-המישפט" של הכובש ממלא תפקיד זה. עורכיהרין יודעים מה קורה שם, או שהם צריכים לדעת. רבים מהם מכתנים כ"שופטים" צבאיים וכתובעים צבאיים.

הם יודעים שרבים מן המישפטים האלה הם פארודיה של מישפט. כתיביאישום נרשמים בחיפזון על טופס משוכפל. הנאשמים מודים בחקירה בכל מה שהחוקרים רוצים (וכך היו עושים גם השופטים, אילו היו במצבם). יש טובעים שאינם יודעים כלל לקרוא את הראיות, מפני שאינם יודעים עברית. הנאשמים מודים בעיסקת-טיעון, מפני שהאלטרנטיבה היא חודשים ארוכים במעצר עד למישפט. המישפט אורך חמש דקות. לעורכיהרין לא ניתן להחליף מילה עם לקוחותיהם לפני התחלת המישפט. וכן הלאה.

לפעמים מבאים משפטים ורים ומקומים לאלול של "בית מישפט" כזה. עורכים עבורם הצגה. אחריהם הם מעידים שהכל בסדר. הצדק פועל במיטתו. אפשר להירגע.

עורכיהרין יודעים את האמת. הם יודעים איך מושגות ההודאות. הם יודעים מה קורה במחנות-הריכוז (סליחה, "מיתקני-הכלאה" ו"מיתקני החקירה"). בשם שכל שופט שרצה לדעת ידע כי במשך 17 שנים שיקר חוקריהשביב בבית-המישפט.

(ומה עכשיו?) המישפטים אמורים להיות בעלי-היגיון. הם בוודאי מבינים, אם אך יטרחו לחשוב על כך, שכאשר משחיתים ורוע אחת של מערכת-שיפוט, מוכרחה המערכת כולה ללקות בזיהום. לא ייתכן מערכת שיפוט שחצייה רוס-אפריקה וחצייה אנגליה.

אבל לישבת עורכיהרין שותקת. אותה הלישכה, הממחרת להגיש משפטים על הפרת האתיקה כאשר שמו של עורכיהרין מופיע חלילה בעיתון, שותקת, כאשר עורכיהרין בעזה, ואחרי-כך בגדה, החליטו לזנוח את לקוחותיהם ולהחרים את "בתי-המישפט", מפני שמצפונם לא הניח להם להמשיך בפארסה. זה לא "הזין" למישפטי ישראל.

ובצדק. שהרי הם מודעים בחירג של הכיבוש. ומה הפלא, כאשר שופטים בכירים מציעים להנהיג נורמה של "לחץ גופני מתון"? בשפה עברית פשוטה קוראים לה עינויים.

יש עורכיהרין מעטים, המשתדלים לפעול למען נאשמים. להם כל הכבוד. אך הקהילה המישפטית לא קמה. וגם לא חלק ממנה. אף לא קבוצה אחת.

צבא-כיבוש לישראל

צבא-הגנה-לישראל הוא, כמובן, הבורג המרכזי במכונה הזאת. הכיבוש כולו לובש את המדים של צה"ל. המושלים הקולוניאליים, הרורים יוסיים נאכלוסיה, לובשים מדים אלה. המפקדים והשומרים במחנות-הריכוז (סליחה, כנ"ל), שבהם נשכרות עצמות העצירים, ושבהם (על-פי עדויות במישפט) שולטת ההתעללות הנפשית והגופנית יוסיים ושעיה-שעה, לובשים מדים אלה.

צה"ל לא בחר בתפקיד זה. הוא נכפה עליו. מי שעוסק יוסיים במילחמה מזוהמת זו לא התנדב לכך. הוא גויס ונשלח לתפקיד זה. רבים מתייסרים ומתלבטים קשות.

אך האם זה משנה את המציאות? האם זה משחרר מן האחריות? רבים חומקים מן התפקיד הזה בשקט. מעטים עושים זאת בגלוי ובראש מורם. להם כל הכבוד. אך אין זה משנה לגבי צה"ל כגוף.

כבר אמרנו: אכסודר הוא לחשוב שצבא אחד יכול לחיות חציו בעולם הטכנולוגיה הצבאית של סוף המאה ה-20 וחציו בעולם של קלגסים קולוניאליים מן המאה ה-18. אלה הם אותם החיילים עצמם, הנשלחים לשם ולשם. אותם הטייסים, החגים, מעל למוקדי ההתפרעות. אותם הקצינים, הנעים על אותם מסלולי-הקידום.

אכסודר הוא לחשוב שצבא העוסק בתפקידים אלה, המניח לחייליו לירות בילדים, כדי להגן על חייהם, המשבח אותם אחרי יום של הרוגים ופצועים, שבו לא נפצע אף חייל אחד, המעודד אותם יוסיים להשפיל ולהתעלל ליד מחסומים וברחובות — יכול להישאר צבא מודרני מעולה, בעל רמה מיקצועית וטכנו-לוגית, בעל סיקור מצטיין הקורא "אחרי", בעל מוטיבציה חיובית וראש גדול.

הצבא שלאחר מילחמת-הלכנון לא היה אותו הצבא שהיה קיים לפניו. והצבא שאחרי המלחמה העוכרה הוא, צבא המלחמה בילדים, בוודאי לא יהיה אף אותו הצבא שהיה אחרי מלחמת-הלכנון. לא אותו הצבא. לא אותם המפקדים. לא אותם החיילים.

זה יתגלה באחד הימים. ביום סקר. אם לא יטוהר לפני כן.

שקט, יורים בילדים!

יצבא פועל בשם הממשלה. הוא כפוף לדרג המדיני. מה חלקו באחריות של כל אחד מן הרכיבים של המערכת הפוליטית הזאת? האם אחראים רק

השרים? או שמא גם חברי-הכנסת, שבהרו בממשלה. או העסקנים של המפלגות, שהרכיבו את הכנסת. או כל הבוחרים, שהצביעו בעדם. היכן מתחילה והיכן מסתיימת האחריות? מבחינת הכיבוש, אין שמץ של הבדל בין כל המפלגות השונות למערכת. מיפלגות, "הקונסנזוס הלאומי".

כאשר חזר שימרון פרס מטיל-עינויים ממלכת ברחבי העולם, שבו המשיך באי-מפריע גם כאשר קרא מדי יום על הריגתם ופציעתם של ילדים בדרך, הוא השמיע הכרזה שאמרה את הכל.

הוא אמר: עכשיו צריכים לוותר על כל חילוקי-הדעות ולהתאחד! כך אמר בפרוץ מלחמת-הלכנון, שהוא וחבריו רחפו לקראתה והצביעו בעדה. משמע: עכשיו שוב נתונה המדינה במלחמה, ועל כן צריכים להתאחד ולהפסיק להתווכח. האחריות היא משותפת. כולנו בסירה אחת. כך אמר צ'רצ'יל מול פני הרייך השלישי. כך אמר פרס מול ילדי עזה.

ביום מלחמת-הלכנון נטבעה הסיסמה: "שקט, יורים!" עכשיו חזרה הסיסמה זו. שקט, יורים בילדים!

הכסדרור גם המציא לכך סיסמה אידיאולוגית. כפאראפראזה (או כפארודיה) על דברי רודי ברגוויור, אמר השר חיים ברליב שצריכים לטפל בהתפרעויות בשטחים כאילו לא היתה מחלוקת על תהליך-השלום, וצריכים לטפל במחלוקת על תהליך-השלום כאילו לא היו התפרעויות בשטחים.

נהדר. צריכים לטפל בסרטן כאילו לא היה גוף, וצריכים לטפל בגוף כאילו לא היה הסרטן.

לגבי הכיבוש, לגבי מה שמתרחש בשטחים הכבושים, אין שום הבדל בין המערך והליכוד, וגם אינו יכול להיות. שהרי האיש הנושא באחריות הביצועית הישירה הוא יצחק רבין, איש מיפלגת-העבודה.

ענת סרגוסטי, העולם הזה

על האופוזיציה הימנית אין צורך להשחית מלים. היא מחייבת את הכיבוש וקוראת בגלוי לכיבוש פיסערי-מלחמה, "להשכיב", טראנספר, גירוש המוני. היא מברכת על הרצח.

השאלה היא לגבי האופוזיציה ה"שמאלית", ה"ציונית". אף אחד מדובריה לא הרים את קולו כפה מלא נגד הוועות, בשעה שהן קרו. איש לא גינה את החיילים שפתחו באש כדי להרוג. הם הסתפקו בדברים מופשטים, תוך כדי הצטלבויות פטריטיות.

ל"שקט, יורים!" נוסף גם הפעם "יורים ובוכים". זה נכון גם לגבי תנועת-השלום הכפופה לגופים אלה. שלום עכשיו, למשל. היתה הפגנה קטנה בליל-גשם בת-לאביב. כל הסיסמות היו נגד הליכוד.

היתה הפגנה בירושלים. הלכו להפגין לפני ביתו של יצחק שמיר, אך לא לפני ביתו של יצחק רבין. וכאשר המטירו עליהם גזא מרמיע הקימו קול-זעקה, תבעו חקירה, גינוי, פטורים. אותו הגזא המרמיע מופעל עשרות פעמים מדי-יום נגד מפגנים פלסטיניים. שם לא דרושה חקירה?

אנשי-השלום לא עלו בהמוניהם לעזה, כדי לשים קץ למעשים בשעה שהם נעשו. הם לא צאו חוצץ נגד מעשי צה"ל. הם לא תבעו את פטורי הקצינים האחרים.

רק בשוליים של השוליים קיימת אופוזיציה של ממש. ורק חלקים קטנים של תנועת-השלום עומדים במבחן. כל הכבוד להם.

מי שרוצה להיות בסדר, אך אינו עושה די כדי להיות בסדר, אינו מציל את נפשו. הוא נשאר שותף מלא לאחריות. אולי הוא אחראי יותר אף משכנו הלאומני, שהרי הוא יודע כי האש אחזה בבית, ובכל זאת לא רץ להציל את יושביו, אלא רק מוחה על הלהבות.

המערכת הפוליטית כולה שותפה לכיבוש, כי המערכת כולה מקבלת את השקרים שהיו זה-מכבר לסגנון-חיים פוליטי.

לשקר למען המולדת

את השקרים האלה מפצים ברחבי העולם אנשי השרות הדיפלומטי הישראלי. על-פי ההגדרה הקלאסית, דיפלומט הוא ג'נטלמן המשקר למען מולדתו.

לפי גירסה זו, כל אנשי שירות-החוץ הישראלי הם ג'נטלמנים מושלמים. כי זהו ביום הגיב העיקרי של כל נציגויות ישראל בעולם: לשקר למען המולדת.

במאות הודעות ופירסומים, בכל השפות, מפץ שירות-החוץ הישראלי מדי יום שקרים על המצב בשטחים הכבושים.

האנשים העוסקים בכך, תמורת שכר וחיים נוחים בחו"ל, יודעים שהם פועלים כדי לרמות גם אנשים הגונים, ידידי-ישראל בעולם, שהיו עשויים להפעיל לחץ מוסרי כדי לשים קץ לפחות לחלק מן המעשים. למשל, למנוע ירי בילדים בלתי-חמושים.

איך מרגיש אדם המשקר בכזוה תחילה? ואולי גם הדיפלומטים, "אינם יודעים"? אולי גם הם, "ממלאים רק הוראות"? אולי גם הם, "האמינו במה שנאמר להם", כמו עמיתים מסויימים בעבר ובהווה?

אנשי משרד-החוץ הם רק דוגמה קיצונית. שותפים למיטרה-כיבוש כל אנשי המנגנון הגדול של המדינה.

כי אין תחום אחד מכל תחומי החיים שאינו קשור בכיבוש, ואין מישור ממשל-תי שאינו שותף לכך.

מישרד-החקלאות מונע מן החקלאים כרצועת-עזה את ייצוא התפוחים שלהם, ומכריח אותם למכור אותם במחיר-ההפסד לבתי-החרושת הישראליים, לייצור מיץ.

מישרד-התעשייה-מסחר מכריח את 1.5 מיליון תושבי השטחים הכבושים לקנות סחורות ישראליות. הוא מונע מהם להקים מפעלים העלולים להתחרות במפעלים הישראליים, וממילא מונע מהם למכור סחורות בישראל, ולהעסיק את הפועלים המקומיים.

מישרד-הבריאות גרם לכך שבית-החולים בעזה — אותו בית-החולים — דומה יותר לאכסניית-נוער ממוחנת מאשר לבית-חולים.

מישרד הביטחון והמיטרה עוסקים בריכוז בפועל, כחלק מרכזי של עבודתם היומיומית. (המשך בעמוד 38)

ענת סרגוסטי היתה בעזה ביום הכת"ח שום דבר מיוחד לא קרה — וזה היה הדבר המיוחד

המיסעדה הקבועה ברחוב הראשי, שבה הם נוהגים לאכול בהפסקות שכי האירועים השונים.

לעיתים נדמה שאת צוות הטלוויזיה האמריקאית יותר מעניין מה עושה באותו הרגע הצוות המקביל, מאשר אילו מאורעות מתרחשים באזור. אולי מסיבה זו הם נוהגים לנסוע בשיירות, להיבדק זה לזנבו של זה. הם מודעים לכוחם, מודעים לעובדה שצילומיהם שינו, אולי, את דעת הקהל בארצות הברית ובאירופה, יודעים שהצילומים שלהם גרמו לדיון על השטחים הכבדים שים במועצת הביטחון של האו"ם.

לצוותים האמריקאיים יש זמני-לוח יין קבועים ומוזמנים לשירור החומר המצולם לארצות-הברית. בשעה היעדר דה מתייצב נהגימונית במחסום ארו, שכתבת רצועת-עזה, מקבל את הקלטת

סתם יום של כת"ח

המצולמת מן הצלם, ומביא אותה לתל-אביב.

ב יום השישי הצטרפתי לצוות של אחת הרשתות האמריקאיות. הבוקר התחיל מוקדם. מייד עם כניסת תנו לעיר ערכנו בה סיור ברחובות. הם היו עדיין שוממים מאדם. רק טורים-טורים של חיילים התחילו את סיור-הבוקר לפתיחת צירי-התנועה. חיילים בכומות סגולות. חגור מלא מעילים עבים. שתי קסדות דפקו על האחוריים. אלה ביד אחת, נשק ביד האחרת. המחשנית בפנים, האצבע המור רה על ההרק. הם התקרמו במהירות.

מאגר הפועלים של תל-אביב יצא לעבודתו ביום השישי, יום-הכת"ח. מי שהבחין בשיירה יומית זו הבין, אולי, שבאותו היום אין צפויים אירועים מיוחדים בעזה.

אחרי-הצהריים התחלפו המסלולים, כשהמסלול מעזה צפונה היה מאוכלס במכוניותיהם של עשרות העיתונאים והצלמים, ואילו המסלול הנגדי איכלס את מאות המכוניות העזתיות, שהובילו את "מאגר כוח-העבודה" בחזרה לעיר עזה ולמחנות-הפליטים שסביבה. ציוותי הטלוויזיה האמריקאית נמצאים בעזה בשבועות האחרונים מדי יום. הם מכירים את הסימטות הצרות, את השכונות השונות, את מחנות הפליטים, את המפקדים של צה"ל, ואת

את הסלים על הארץ והתחיל לזרוק אבנים.

מסלול-הנסיעה מן הצפון לכיוון קר כמעט ריק ממכוניות. המכוניות היחידות, כמעט, שנראו בו היו מכוניות-הם של העיתונאים, הצלמים ואנשי רשתות-הטלוויזיה האמריקאיות. אלה חילקו ביניהם את רצועת-עזה כמו כי מיבצע צבאי מתוכנן. לכל צוות הוקצה איזורים-קטנים, והיה ברור שהרצועה "מכוסה".

מסלול-הנסיעה מעזה לכיוון צפון, לעומת זאת, היה שיירה אחת ארוכה, שתחילתה בעיר עזה וסופה בתל-אביב.

הטלוויזיה לבוא ולצלם את מחסום האבנים שהקימו. אילו היה הצוות יוצא לצלם, היתה מתארגנת בתוך רקות מעטות, אולי אף תוך זמן קצר יותר, הפגנה. אילו היתה מתארגנת הפגנה, היו כוחות-הביטחון ממהרים לאיזור. אילו היו כוחות-הביטחון באים למקום, היה עימות בינם לבין הילדים. אילו היה עימות, היה זה יכול להגיע לדרגות אלימות.

צלם-הטלוויזיה החליט שלא לצלם את מחסום-האבנים, והתחיל לנסוע. הילדים, שראו כי המכונית מתרחקת, התרגזו. הם לא היססו, התכופפו, הרימו אבנים והתחילו ללידות אותן במכונית המתרחקת.

גם הילד האחר, בעל הסלים, הניח

זה היה בבוקר. בבוקר של היום השישי, ה" בינאר המכונה יום-הכת"ח.

זה היה במחנה-הפליטים שאטי, בקצה המערבי של עזה. השוק היה פתוח כבר בבוקר, והתנהל בו מיסחר לא-יער. קבוצת ילדים בני 10, אולי קצת יותר, אולי קצת פחות, עמדו במיגרש ריק, הסמוך לשוק. הם הקימו מחסום-אבנים קטן בסימטה צרה ולא-סלולה.

מכונית של רשת-הטלוויזיה האמריקאית אן-בי-סי חלפה במקום. המכונית עצרה, הצלם הביט החוצה. ליד המכונית עמד ילד קטן, ידיו עמוסות בסלים, ובהם מיצרכי-מוזון שונים שקי-הילדים במיגרש הריק סימנו לצלם-

צעידים זרקו אבנים והקימו מחסום בלב עזה, חיילים כידקו אותו. ובאמצע: ילד בן 4

במדניה

העם האוטומאטי הרצחני

צעירה בת 25 בביתה.

ילד בורח. חייל אלמוני.

מוות: ישראל 1988.

איש לא שמע את שמה של הניח אלדוואנה, לפני שתצלמה התנוסס השבוע בעמודים הראשיים של עיתוני ישראל והעולם.

איש לא שמע על קיומו של הכפר אלדראם בצפון-ירושלים, עד שעלה גם הוא השבוע לכותרות.

איש לא שמע — וכנראה גם לא ישמע — את שמו של חייל ישראלי אלמוני, שרצח השבוע את הניח האלי-מונית בכפר האלמוני.

הסיפור היה שיגרתי עד אימה. החד ייל רדף לברו אחרי ילד מיידה-אבנים אל תוך הכפר. תוך כדי כך ירה אחריו באוויר. החייל הבחין כי הילד נכנס

קורבן אלדוואנה לא עוד. לא תרצה

לבית מסויים. גם זה שיגרתי: כל בית פלסטיני פתוח כיום לפני כל ילד או מבוגר הנמלט מפני כוחות הביטחון הישראליים.

הילד עלה למירפסת, שבו עסקו נשים בתליית-כיסה. שם תפס אותו החייל, שפרץ לבית. הוא היכה אותו מכות-רצח (גירסה א') או ירה בו כדור גומי (גירסה ב'). הילד נפל או הופל מן המירפסת למטה, אל תוך מחסן. הנשים צעקו. החייל ירה מטווח קרוב בצעירה רווקה בת 25, בת המישפחה — הניח אלדוואנה.

טירוף רצחני. האופי הברוטאלי של מעשה החייל היה כה גלוי וחשוף, עד כי גם צה"ל מיהר להתנער מן המעשה. החייל "חרג", כך מסתבר, מן ההוראות.

אך התנערות זו היתה מן השפה אל החוץ. אי-אפשר היה להתנער מכך, כי כל אשר קרה בחורש האחרון מוביל למעשים כאלה של טירוף רצחני.

זה התחיל במורה-התיכון ישראלי מחבל-קטיף, מתנחל מזויין שרדף אחרי תלמידה לתוך בית-ספר, ירה בגבה והרג אותה. אותו מתנחל לא הואשם ברצח. הוא שוחרר בערבות, ונאמר שאולי ייאשם ב"הריגה".

אחר-כך זיכתה מערכת-השיפוט הי צבאית חייל שרצח זקן מיקרי במהלך של הפגנת-יילדים. השופטים קיבלו את הטענה שהחייל פעל מתוך "אוטומי" טיפ, ועל כן לא היה אחראי למעשיו. אחר-כך נהרגו 22 ילדים וילדות, צעירים וצעירות, זקנים וזקנות במהלך ההתקוממות ברצועה ובגדה, שפרצה בעיקבות תאונה שבה נהרגו ארבעה תושבי-עזה על-ידי סמית-טריילר ישראלי בשירות הצבא. בכל מהלך האירועים, שבהם נהרגו 22, לא נפצע אף חייל ישראלי אחד. אולם אף חייל אחד לא גונה על-ידי שילטונות צה"ל. ניתן טיהור מוחלט לכולם, על אף השוני הרב בין מיקרה למיקרה.

אחרי שרשרת זו של הרג, מוכרח חייל רגיל לקבל את הרושם שמותר להרוג, כי הדיכור "לא תרצה" אינו קיים עוד בצבא היהודי. הפקודות הרש"מיות הכתובות אינן חלות עוד.

בין "אוטומטיים" להגנה עצמית, חופשי כל חייל להרוג ילד וזקן, אשה ונער.

הגירושים הם טראנסכר בקיעונות. אחריהם יבוא בהכרח גירוש בטיטונות

להושיע, אלא במיקרים חריגים לגמרי, מכיוון שהוא כפוף לחוק. וכפי שהתפאר השבוע שימעון פרס, "אנחנו מפעילים את החוק הירדני, המאפשר גירוש".

התהליך כולו גובל בגיחוך, אחרי שהוכח כי חוקרי השב"כ — המספקים את החומר לרשויות — הפכו את השב"כ בבית-המישפט לנורמה מקובלת. לפני בית-המישפט אין חר מר אחר. הוא נאלץ לסמוך על חוות-הדעת של אותם חוקרי השב"כ, ואולי גם על "הוד" אות" של העצירים, הנסחטות מהם על-ידי "לחץ גופני מתון" או לא-מתון.

טראנסכר קיעונאי

מדוע מתעקש יצחק רבין — שהוא ראש-הממשלה בכל הנוגע לשטחים הכבושים — על אמצעי רראקוני זה, הווכח בגינו העולם כולו, המחמיר את המצב ושאינו בו תועלת כלשהי?

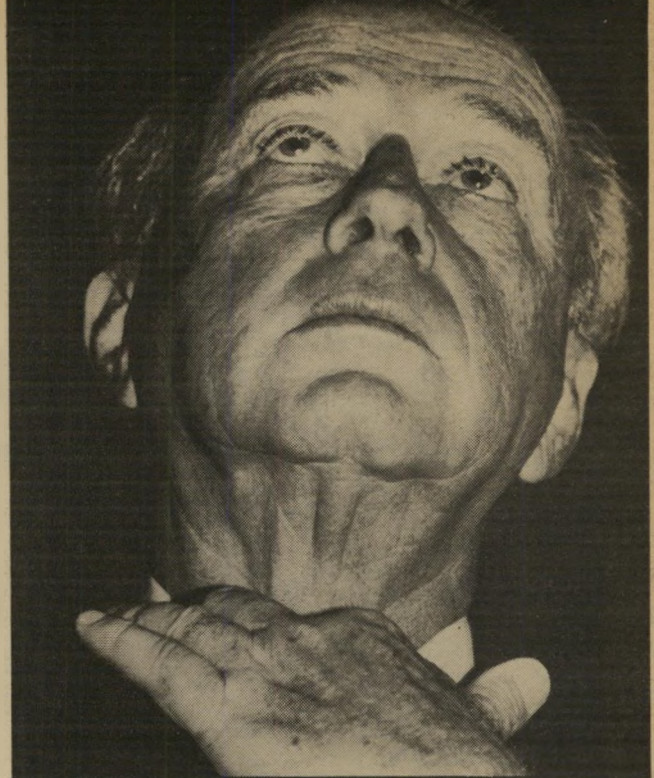
יש לכך כמה הסברים. ● רבין מוכרח לעשות משהו, כדי לקיים את יוקרתו כאיש קשוח ונוקשה. "קשיחות" זו גורמת לפופולאריותו הרבה בחוגים רחבים בארץ, בין השאר בקרב אוהדי מאיר כהנא, התחיה והד ליכוד.

● רווקא מכיוון שכל העולם מתנגד לאמצעי זה, מאפשר הדבר לרבין

ה"מרתיע" ביותר, שזהו העונש הכבד ביותר, שזה יביא לקץ ה"התפרעויות" ב"שטחים" על-ידי סילוק ה"מסיתים". חוסר-ההגיון בדבר בולט לעין. כבר גורשו פלסטינים בעבר — ראשי-ציבור ופעילים מן השורה — ומעולם לא התקבל אף שמץ של ראייה לכך שזה "הרגיע" את הרוחות. סביר להניח כי התוצאה היא הפוכה: הגירוש מגביר את המרירות והשינאה, וממילא גם את הנכונות להפגין, להתקומם ולהצטרף לאירגוני-המחתרת. כך זה היה כאשר השילטונות הבריטיים גירשו מן הארץ 251 "טרוריסטים" יהודיים, וביניהם יצחק יורניצקי, שהפך לימים ראש-הממשלה יצחק שמיר. כך זה היה בכל מקום, שבה נוסתה שיטה זו.

אך אם אין בכך הרתעה, יש בכך עונש. גירוש פירושו קריעת אדם מביתו, ממשפחתו, מן הציבור שלו, ממור לדרתו ומכל מירקס-חייו. לאדם שאין לו נשמה של מהגר, ושמישפחתו חיה על אדמתה מרורי-דורות, זהו אכן עונש כבד.

התוצאה היא שכל מגורש הופך כנכר פעיל קיצוני במלחמה בישראל, מתוך אמונה שרק הבסת ישראל תאפשר לו לשוב למולדתו. האכזריות של המעשה ברורה לכל, ועל כן הוא אסור על-פי החוק הבינלאומי, המתבטא באמנת-ז'נובה, שממ שילת-ישראל מתכחשת לה רשמית מאז 1967.

מי שסבר כי מה שקרה בשבועיים האחרונים של 1987 היה התלקחות מיקרית וחולפת, וכי לאור מכן תחזור ישראל לשיגרה הקודמת, טעה. ישראל שקועה עתה במלחמה, חו שולטת על כל מעשיה ומחלליה, תנועת לכל תחומי-חיה. **כול פני המציאות הזאת, פעלה הממשלה — ובקשת שר-הביטחון, יצחק רבין —**

י היה להסתכל בעיתוני ישראל ביום השני, ה-4 בינואר 1988, כדי לדעת כי מדינת-ישראל נתונה במלחמה.

● **הארץ** כלל בעמודו הראשון את הידיעות הבאות: ערביה בת 25 נהרגה מיריות חייל צה"ל בצפון ירושלים (ראה העם). הידיעה היתה מל"וה בתמונת הנרצחת ותמונת ההפגנה שהתלקחה בעיקבות המעשה. מחבר

טראנסכר זוחל

להפגין כי. אינו נכנע להצאים, והד" בר מקנה לו פופולאריות נוספת בציבור פרימיטיבי. ● אין באמתחתו של רבין אמצעי מרשים אחר. כמו כל המערכת, עומד הרבין אובד-רצונות מול ההתקוממות של הציבור הפלסטיני, מכיוון שהוא שולל מכל וכל (ויותר מכל אחר) את הפיתרון הסביר היחידי — הענקת זכות ההגדרה העצמית לציבור זה. אולם יצחק מאיר כי מעבר לכל השיקולים האלה, ומתחת לסף ההכרה, קיימת עוד דחיפה לכיוון מדיניות של גירוש.

הגירוש הוא מעין "טראנס-ספר זוחל". גירוש של יחידים, (המשך בעמוד 39)

ההחלטה הישראלית לגרש פלסטינים כבר גרמה לתגובה בינלאומית חריפה וכללית, שאלה הצטרפו גם ידידיה המושבעים ביותר של ישראל. הידיעה מוסיפה אל ההשפעה המצטברת של סלידה גוברת ממדיניות ישראל, המתפשטת כיום לא רק בעולם השלישי ובגוש הקומוניסטי, אלא גם באירופה המערבית, ואף בארצות-הברית.

אין שחר להודעה המרגיעה, שיש לכל מועמד-לגירוש הזכות לפנות לוועדה צבאית ולבית-המישפט הגבוה לצדק, לתהליך הזה אין שום משמעות. הוועדה הצבאית אינה אלא חלק ממנגנון-השילטון, המבצע את הגירוש. בית-המישפט העליון אינו יכול

על פי הכלל הישראלי: "אם זה לא הולך בכוח, השתמש ביותר כוח".

פעם היתה זאת בדיחה, היפוכה של חוכמה יהודית עתיקה. אך בדיחה זו הפכה בישראל של ראשית 1988 לציווי אכזרי. קוראים לו "הדקעה". **שיאה של מדיניות זו, לפי שעה, הוא הגירוש.**

שמן על המדורה

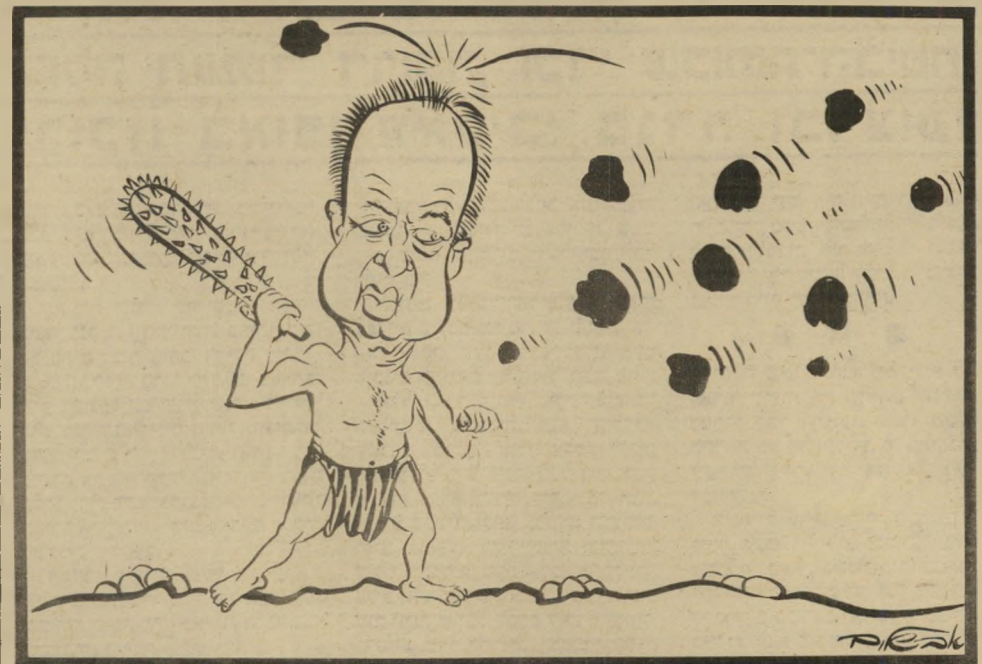
ל המושלים הצבאיים של ישראל בעבר ובהווה גרייסו על-ידי מכונית-התעמולה הרשמית כדי להציג דיק מעשה זה. נאמר כי זהו המעשה

לים ואזרחים נהרגו בהפצצות של חי"ל האוויר בלבנון בשבת. הידיעה היתה מלווה בתמונה מחרידה, שפורסמה ב"כל העולם: גופת תינוק שנהרג על-ידי הפצצות, יחד עם מישפחתו. טיפנוי שאלה". מאמר-פרשנות על שיטת הפ"צצת-הלילה שנוסחה במיקרה זה ושי גרמה בהכרח לריכוזי הקורבנות האזרחיים. צווי-גירוש ראשונים מאז המ"חוסר בשטחים. שולץ יפנה לשמיר: אול תנרשו.

חוצ מזה הכיל העמוד הראשון של הארץ ידיעה על קבלת התקציב, שבו קוצצו כל השרותים החברתיים כדי לממן את מאמץ-המלחמה. ידיעה אחרת: שר-ההסברה העיראקי: במלח"ח מה רכשנו וסיין קרבי רב, וזה מסובן לישראל. רק שתי ידיעות בכל העמוד היה מוקדשות לנושאים אחרים: ייקור החשמל וביקושים כבדורים.

● **ידיעות אחרונות** כלל בעמוד הראשון את הכותרות הבאות: "מתיחות בשטח" חשש לחידוש המהומות אחרי הריגת הצעירה מירי צה"ל, בליוויית תצלומים של מפגינים באל-רימה, אחרי ההרג, ושל חייל היורה רימוני-גאז, וכן תצלום ציבועני של מפגין רעול-פנים באל-רימה, כשכידו האחת "רגל אש" ובידו השניה אבן גדולה. "ול של ב"ר קורח בארצות-הברית על החלטת ישראל לנרש ח"שעה". חוצ מזה כלל העמוד רק ידיעה על ייקור הלחם ועל קבלת התקציב.

● **חדשות** כלל בעמודו הראשון את הכותרות הבאות: "מתיחות בשטח" חים אחרי הריגת הצעירים מאדם וצווי הגירוש, בליוויית תצלום של מפגינים מידי-אבנים אחרי המיקרה ותמונת ההרוגה. 9 יורשו, עוד 8 בדרך. ישראל לסיקפה הסברה. 29 נהרגו בהפצצת חי"ל-האוויר בלבנון. ג"ביל: זה יזכה לנמול מתאים. ראל: (שר-המדינה המצרי בוטרוס בוטרוס) ע"אלי: אתם מפרים את אמנת ז'נבה. כל שאר כלי-התיקשורת המודרניים והאלקטרוניים הביאו את אותן הידיעות.

חזרה לתקופת-האבן

ראש השנה לביזיונים

היהודית ובין המחבלים היהודיים, אנשי ההגנה, אצל ולח"י. בין העצירים היו כמעט כל מפקדי ההגנה, שנעצרו על פי רשימות השב"כ הבריטי.

זה היה שיא המאבק של ממשלת הנציב העליון במרי העברי. כידוע, מיבצע זה הוכתר בהצלחה עצומה. ההגנה, אצל ולח"י התפרקו. הסוכנות היהודית ויתרה על העליה היהודית. ההעפלה נפסקה, וכן גם פעולות הטרור. הצבא השליט סוף־סוף חוק וסדר, והרוחות נרגעו. המסיתים והמתפרעים השתתקו. מדינת־ישראל לא קמה. הכיבוש הבריטי נמשך עד עצם היום הזה... נראה שמוחו האנאליטי של יצחק רבין הסיק מלקח זה את המסקנה ההגיונית שזוהי הדרך הבטוחה להצלחה.

האמבורגר ורסק־עגבניות

במקור נקרא הסרט נבעת האמבורגר. גיבעה בוויאטנאם, שרמתה למכות־בשר. היא הפכה את החיילים לכרוי־בשר טחור, נים, המכוסים ברסק־עגבניות. בעברית קראו לסרט, משום־מה, זעקת הנושרים. הכוונה היא, כנראה, לכינוי האוגרה המוצנחת ה־101 של צבא ארצות־הברית, "העיטים הצורחים".

למראית־עין, זהו סרט דומה מאוד לפלאטון. קרוב לשעתיים של זוויע קרבית. ליכלוך. בוז. מוות. אברים מרוסקים. למות או לכבוש את ההר.

אך יש הבדל גדול. פלאטון, כמו אפוקליפסה עכשווית, נולד מתוך הריאקציה למילחמה. הוא ביטא את הוועם הנורא על ביוכו החיים הצעירים במילחמה חסרת־טעם וחסרת־תועלת, פרי האיי וולת של מערכת פוליטית־צבאית מטורפת ומושחתת.

זעקת הנושרים מבטאת את הריאקציה לריאקציה. הוועם על הוועם. הוא בא לפאר את לוחמי ויאטנאם, ולהשמיץ את לוחמי השלום בבית, המתוארים כחבורה של דגנרטים ארוכי־שער, פרוורטים ומטומטמים.

התוצאה היא אבסורד. הסרט מתאר את הזוויע, את מטחנת הבשר, את הרצח המחריד. אין הוא מתיימר כלל לטעון שהיה למילחמה זו טעם כלשהו, שכל הגבורה הזאת הושקעה במטרה חיובית כלשהי. אך הוא מוקיע את תנועת־השלום ששמה קץ למילחמה זו, ושהצליח על כן מיידי־עכמה חיים צעירים נוספים. התיזה היא פרימיטיבית: הם היו גיבורים. הם עזרו איש לרעהו. הם היו בחורים כארו, בחוריהם אחראים. כושים ולבנים. טוראים וסמלים, וגם הסגן. אך תחת לזכות בהערכה ובהערכה שהם היו ראויים לה, תקעו להם שוחר־השלום בבית סכין בגב. מצוקת החיילים הקרבים במילחמה עכורה ומיותרת היא אכן נוראה. זוהי דילמה אמיתית. הם עושים את שלהם, במילחמה שאליה נשלחו על־ידי הממשלה החוקית של מדינתם. אין לה אשים אותם. לא הם החליטו על המילחמה. הם מילאו את חובתם. ובכואם הביתה, ממילחמה בלתי־צודקת ושנואה, אין הם מרגישים בסיפוק שיש לחייל שיצא להגן כאמת על המולדת.

חיילי מילחמת־הלבנון הכירו דילמה זו. מחר יכירו בה חיילי המילחמה המלוכלכת לדיכוי העם הפלסטיני בגדה וברצועה. אך בסרט זה נעשתה אגניפולציה. האהדה הטבעית לחיילים הגיבורים, שעברו גיהנום זה, מנוצלת כדי להצדיק בדיעבד איכשהו את המילחמה ואת המערכת שהפכה אותם להאמבורגר. הסרט עצמו מצויין. תיאור שדה־הקרב מעולה שבמעולה. סרטי ההרכה טוב לאנשי ח"ר ברוי מילחמת־הג'ונגל. צעירים שואפי קרבות (בנוחיות של אולס־קולנוע מרופד) ייהנו ממנו. מבחינת התוכן, הוא מעלה ספקות חמורים.

מה מריץ את סמי

עכשיו מותר לגלות: אף פעם לא אהבתי את סם לואיס. הוא התרפס יותר מדי. התחנף יותר מדי. השתדל יותר מדי להיות "אחד מהחברה", אהוב המימסד הישראלי, מרכז החברה הישראלית. הוא וסאלי, אשתו.

מעולם לא הייתי בטוח אם הוא שגריר ארצות־הברית בישראל, או שגריר ממשלת־ישראל (ממשלת־בגין וכל ממשלה אחרת) בארצות־הברית.

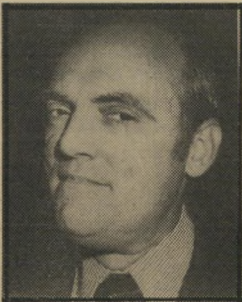
היתה לי תחושה מוורה שהוא חושב על היום שלאחרי־ההתפרקות. כשהוא יהיה חביב המימסד סר היהודי־האמריקאי העשיר, ו יוכל לבלות את סוף־ימיו כאר רח־כבוד של נשות־ההרסה וכבוד אם במסיבות־התרמה של המג בית.

השבוע, בדרכי בחורה מעזה לתל־אביב, כשכולי מזועזע וגר עש, שמעתי ברדיו שסם לואיס הביע בארצות־הברית את דעתו נגד מחאות ארצות־הברית על ה ירי בילדים מידי־אנשים בעזה. זה רק יחזק את הישראליים בעמי דתם הנוקשה, אמר־התחנן סם היקר.

בוודאי. לכן גם אסור למחות על הריגת הכושים בדרום אפריקה. ועל חטיפת הצעירים בצ'ילה. ועל שלילת הזכויות של היהודים בברית־המועצות. ובעצם, מדוע היו צריכים למחות בש עתו על מעשי הנאצים? הרי זה חזק את מר היטלר כעמדתו הקשוחה. ובכלל, לא יפה להתערב בעניינים הפנימיים של מדינה אחרת.

אף פעם לא אהבתי אותו, את סם החלקלק. עכשיו אני גם יודע מרוע.

אבל אפשר להגיד גם משהו בזכותו של לואיס. הוא איש מצפוני ממש בהשוואה לעמיתו, השגריר לשעבר של ישראל בארצות־הברית, מאיר רוזן. זה מסוגל לגרום לי להקיא.

לואיס

או מה חשה מישפחה כאשר הורסים את ביתה. או כאשר מוריעים לה שהילד שלה נהרג בהפגנה.

אילו היה לו רגש לבני־אדם, היה מבין את תחושותיהם. יתכן שהיה מגיע למסקנה שכל המעשים האלה יביאו, בהכרח, לתר צאות הפוכות מן המיוחלות. יש עוצמה אדירה לרגשות של זעם, עלבון, מרירות, נקם. הם יכולים להפוך אדם קטן וחסר־אונים לגיבור, וציבור חסר־כוח ונכנע לעם לוחם. הרגשות הם חלק מן המציאות, ומוח אנאליטי אמיתי לוקח זאת בחשבון. לרבין יש מום ריגשי. אין הוא מודע למום זה, ולכן אינו מבין שהמום משבש גם את תמונת־המציאות שלו. אין זה רציונלי להתעלם מרגשות. מי שאין לו די רמיון כדי להבין זאת, ואמפטיה לבני־אדם יכול לחשוב בטעות שבני־אדם משולים לחפצים, לפיונים, שאפשר לזרוק אותם ולבעוט בהם באין מפריע. זוהי בעייתו של רבין. זהו גם ההבדל בין רבין ושרון. לשרון יש רימיון. אולי אף יותר מדי. בעוד שרבין כלל אינו מסוגל לרמיון לעצמו מציאות שונה מזו הקיימת כיום, שרון מדמיון לעצמו שינויים כבירים בפשטנות

אורי אבנרי

עילאית. לולא כן, לא היה פותח במילחמת־הלבנון, שנועדה לשנות במכה אחת את מפת המרחב מן הקצה אל הקצה. לשרון יש גם תחושה לבני־אדם. הבעיה שלו היא שהוא אי־שכוח, אדם המאמין בכוח, המעריך כוח, המאמין כי אפשר לפתור בעיות בכוח. שתי הגישות משלימות זו את זו. שרון הגיע לביירות, רבין יעץ לו איך להרעוב את אוכלוסייתה, ולהשאיר את התינוקות בלי תרופות, חשמל ומים. יש הבדל אחר: אילו היה שרון עושה רבע ממה שעושה עכשיו רבין, היתה הארץ מתקוממת כמו בימי צברה ושאת־ילה. ואילו רבין עולה בשיעורי הפופולאריות.

השבת השחורה

דוגמה לחוסר־הרימיון של רבין: באחד הראיונות הוא הזכיר השבוע שהאנגלים אסרו אותו בשבת השחורה. האיוכוך בא כדי להשוות את התנאים במחנות־הריכוז הברי־טיים דאו לתנאים במחנות־הריכוז שלנו כיום. להשוואה זו אין שחר. רבין פשוט אינו יודע מה מתרחש במחנות אלה, או שהוא משקר למען המולדת. אבל כדאי להתעכב לרגע על עצם ההשוואה. ב־29 ביוני 1946, יום שבת ומוקאן: "השבת השחורה", תפסו 100 אלף חיילים בריטיים ו־10 אלפים שוטרים את בנייני הסוכנות היהודית, את שאר משרדי "המוסדות הלאומיים" ו־25 ישובים.

במשך היממה הראשונה בלבד נעצרו 2659 איש ו־599 אשה. מנהיגי היישוב שהיו בארץ — משה שרת, דב יוסף, דויד הכהן, דויד רמז ואחרים נעצרו ונכלאו בלטרון. נתפסו כמויות גדולות של נשק והרכה מיסמכים, שכאו להוכיח את הקשר בין הסוכנות

גיבעת האמבורגר

מדי שנה מחבר ההומוריסט האמריקאי ארט בוכוולט רשימה של אימרות־השנה, שבעליהן היו מוכנים לשלם כל הון שבעולם כדי להשכיח אותן.

תחת לכחור בסוף השנה 1987 באנשי־השנה, במאורעות־השנה וכו', כמו כולם, החלטתי לבחור בכמה מן האימרות האלה אצלנו.

למשל: "עכשיו, אחרי שאביאם סלע התפנה מעניין פולארד, כדאי למנות אותו כמפקד הבסיס בתל־נוף. ואל תשכחו להזמין את הנספה הצבאית האמריקאית לחגיגת כניסתו לתפקיד!" "הבחור הזה מנוי־צה"ל עולה לי על העצבים. תעבירו למיטרה הצבאית הוראה לעצור אותו!" "הערבשים האלה לא יעזו לעולם להתייצב מול החיילים שלנו. תן לחיילים לפתוח באש פעם אחת, ותראה איך שכל השבאב הזה יתנדף!"

"בואו נחטוף את ועדנו ברומא, ואף אחד לא ישמע עליו לעולם!"

"אל תדאג, ארנסט: מי יידע כמה פנסיה קיבלת?" "תשמעו, יש לי רעיון. בואו ניתן את מיסר־האוצר למשה ניסים, ואחרי חודשים כל העם ישנא אותו!"

"להפסיק את פרויקט הלבאי ההתחיה, אף אחד לא יעז לקבל החלטה כזאת!"

"מישהו הכניס לי 40 אלף דולר לחשבון? שתבוא עליו הבר־כה!"

"כדאי שנדרוש מהאמריקאים להסגיר אותו לנו. זה יהיה מיספ־אייכמן שני!"

"מי הגיע לשער השגרירות? זוג בשם פולארד? תגיד להם שיחזרו בשעות־הקבלה. השגרירות סגורה עכשיו!"

"אבל כבוד השופט, האם יעלה על הדעת שאיש השב־כ ישקר?"

"אתה יכול לסמוך על הרולד האמריקאי. הוא לא יפול לעולם!"

מאלטה יוק

אחד מראשי הציבור בעזה, עורכי־הדין פאזי אבו־רחמה, סיפר לי את הסיפור הישן בגירסה של היכרותה. יתכן שזוהי הגירסה הערבית המקובלת.

(אבו־רחמה הוא אחד משני ה אנשים שמונו בשעתו על־ידי יאסר ערפאת כחברי המישלחת הירדנית־פלסטינית למשאומי תו, ושאושרו גם על־ידי שיממון פרס.)

וזהו הסיפור שלו: אדמיראל תורכי קיבל את הפקודה לכבוש את האי מאלטה. הוא הסתובב ליד קפריסין, ואת מאלטה לא מצא. על כן דיווח לסולטאן: "מאלטה יוק" (יוק בתורכית — איננה).

הוא קיבל עיטור מדי ה־סולטאן, על כי הצליח להטביע את האי.

האדמיראל (שיבוש המילים הערביות "אמיר אל־בחר", נסיך־הים) הוא יצחק רבין, ואולי כל ממשלת־ישראל. מאלטה היא רצועת־עזה, ואולי הבעייה הפלסטינית. יוק לגמרי.

שני סיפורים

נסעתי בערב ברחובות עזה. בחברת זוג פלסטיני קשיש. גם הם אנשי־ציבור.

סיפרה האשה: "הלכתי ברחוב וראיתי ארבעה חיילים תוקעים מכותרצת לילד ערבי. השליכו אותו על הארץ ודרכו עליו. באותו הרגע הרגשתי: זה הילד שלי! התחלתי לצרוח. בכיתי. תפסתי חייל בזרוע. הוא דחף אותי הצידה!"

התביישתי. סיפר הבעל: "הייתי בבית־החולים שופא כאשר החיילים פרצו פנימה, ירו והיכו את הפצועים והרופאים. ראיתי שני חיילים פורשים למיסדרון צדדי. היו להם דמעות בעיניים!"

רווח לי.

אדם פיכת מדי

אני מסתייג מן ההודעה־לעיתונות של ידידי חיים הנגבי, שנשאה את הכותרת "רבין שיכור". בגוף ההודעה אומנם נאמר שהוא שיכור־כוח, אך הרמז היה ברור. שתיים כמה פעמים כוסית אחת או שתיים עם יצחק רבין, ומעולם לא חשתי כי האלכוהול משפיע לרעה על כושר־השיפוט שלו.

הבעייה של רבין אינה שהוא שיכור. להיפך. הבעייה היא שהוא פיכת מדי.

אלכוהול בכמות סבירה משפיע לטובה על הדימיון. הוא משחך רר רגשות. הוא יוצר קשר עם בני־אדם.

הבעייה של רבין היא שאין לו דימיון, שהוא מסוגר ומנותק משהו, שהוא מתקשה מאוד ליצור קשר עם בני־אדם. הוא מדכא את הרגשות שלו, וזר לרגשות הוולת.

כשהוא מתפאר בכך שהוא גירש יותר ערבים מאשר אריאל שרון, וכי יגרש עוד ועוד, הרי הוא דומה קצת לילד התולש כנפיים מזוכים. אין הוא מתאר לעצמו כי זכוכ יכול לחוש בכאב. בוודאי לא שאל את עצמו מעולם מה פירושו של גירוש — למגורש, למישפחתו, לילדיו.

ועוד על רפי גינת והחומוס ★ בית לסין מחפש מצלמה זולה בכניסה לשרותים ★

אנשים

תיאטרון לילדים-זלנער, הפתיחה את חבריה ועמיתיה לעבודה כשהודיעה להם על רצונה לפרוש מניהול התיאטרון אחרי שהחזיקה בתפקידה במשך שבע שנים. את צעדה זה נימקה בעייפות-החומר ובצורך לשינוי.

■ הבימאי איציק וייני גרמן מעלה בבית לסין את המחזה אחד משלנו, העוסק בעימות בין שני חברים, האחד מפקדי-חידה והאחר חוקר במיטרה הצבאית, על רקע מותו של אסיר פלסטיני במהלך חקירה. בהצגה נעשה שימוש במצלמה, המסמלת את הידידות

בכניסה לשרותים. שם צילמו אותו בחברת הזמרת. השגריר הנבחר לא אמר מילה, וחיכה עד לסיום ההכרזה. לאחר מכן חזר לפמלייתו.

■ העיתונאית שלי גולדמן פגשה בשגריר האמריקאי תור מאס פיקרינג באירוע דיפלומטי. אחרי שנערכה ההיכרות הפורמלית ביניהם, היא שאלה את חוות-דעתו על נושא מסויים. אך עוד לפני שהספיקה לסיים מישפט אחד, שאל אותה השגריר אם היא רוצה לקבל אשרת-כניסה לארצות-הברית. גולדמן, שהיתה מופתעת מדבריו, אמרה

ולא יוכל לרקוד בשתי חתונות.

■ חרמון יכולה היתה להתחנך בכך שגייסה למופע מטעם נחש גם אנשים שהופעתם אינה שיגרתית באירועים מסוג כזה. היא הפעילה את קשריה מזמן שרותה בצבא, והביאה את ראש-המוסד לשעבר, יצחק

אריזה ובלגן, התגלה במישרו של ליכאי ניסיון-פריצה. הניסיון נכשל, אם כי החומר הרגיש, שבו מתעסק הח"כ-מישפטן אינו מצוי במישרו בלא-הכי.

■ רוחמה חרמון, שהתפרסמה בעיקר כמזכירתו של יצחק רבין כשהיה רמטכ"ל,

אני קלוד, אשת-ילעתי של חברה-כנסת רפי אדרן, עזבה את הארץ, כדי להיות נוכחת בחתונת בתה הבכורה. כשתשוב לארץ, תישאר זמן רב יותר ותתכונן לחתונתה היא.

■ למרות הפירסומים על ה- מתחות בין בנימין ("פואד")

רחל אבירי, העולם הזה

מי שהיתה נספחת-העיתונות בשגרירות אוסטרית בישראל ושהתגירה אחרי שהועברה לפאריס, באה ארצה ישר לחגיגת-הסילבוסטר. ברברה היא עתה יהודיה דתית, ושומרת מיצוות. אך הדבר לא הפריע לה להצטרף אל חברה הוותיקים ב"כסית". מנהלת המקום, צביה ליטמן, אחותו של משה איש-כסית המנוח, קיבלה אותה בחימיות (בתמונה).

ציון נציר, העולם הזה

(משמאל), אלמנתו של מיקי אלבין, חזרה בימים אלה משהות ממושכת בארצות-הברית. בלילה-הסילבוסטר ערכה בביתה הממואר שבצפון תל-אביב מסיבה רבת-משתתפים. בין החוגגים היתה גם אילנה שושן (מימין), מלכת-היופי (מיל), שהגיעה לחופשת-מולדת. אילנה עושה חיל בעבודתה כדוגמנית, והיא נחשבת כדוגמנית מצליחה גם בארצות-הברית ובאירופה.

(חקה) חופי, את אשתו של ראש-המוסד-לשעבר צבי זמיר, את איש-העסקים יעקב נימרודי ואת הרמטכ"ל-לשעבר והשר בהווה, חיים ברי לב.

■ השגריר האמריקאי תור מאס פיקרינג, שנכח בהופעתה של הזמרת ג'יני רבין בערב שירי-גשושיו, ביקש לברכה מ'אחוריהקלעים'. הצלמים במקום עטו עליו כמוציא שלל רב והעמידו אותו שלא במתכוון

התאכזבה מעט ביום הרביעי בבוקר. חרמון הנאה, שאירגנה הופעה מיוחדת של הנושע החי וור למען גיוס כספים למניעת אלימות במישפחה, הזמינה את ממלא-מקום ראש-הממשלה, שימעה פרס. היא הציעה לו להביא עימו את אחד מנכדיו. פרס התלהב. אולם בנכד-החור. פז קיבלה חרמון שיחת-טלפון מלישכת-פרס: עוזר-השר התנצל והסביר שפרס מתראיין באותו הערב במישר-טלוויזיה מוקד,

בדאליעזר לבין עזר וייצי-מן, לפני כמה שבועות, ביקר פואד את וייצמן בבית-החולים, אחרי הניתוח שעבר וייצמן ביום החמישי.

■ הפרופסור דויד ליכאי עובר בימים אלה מדירה לדירה: מהדירה הארעית שבה התגורר עם שני ילדיו, מאז שנפרד מניצה אשתו, לדירה מרווחת יותר ברמת-אביב.

■ ודוקא בימים אלה של

אני קלוד, העולם הזה

השין-גימל המפורסם של ליל-הגילשונים, הובא לדיון הראשון במישפט, כשהוא כבול באזיקים (בתצלום, אחוז בכומתה). חיילים שצפו במחזה הנדירו אותו כקורבן-המערכת. אלמוג הושב על ספסל בכניסה לחדר שבו התקיים מישפט, כשהוא אחוז ראשו בשתי ידיו כמסרב להאמין.

בין שני הגברים, שאחד מהם העניק אותה לחברו בתקופה שבה הם היו בטירונות. באחד הסצינות מנפץ המפקד את המצ' למה על הבימה. פעולתו גרמה לכך שחלקים פלסטיים מגוף המצלמה הועפו ופגעו בצופים, שישבו בשורות הראשונות. כי לקח מהמיקרה חיפשו המפקדים מצלמה שתענה על כל הדרישות: תתנפץ בקלות, לא תתז חלקים על הקהל וגם תהיה זולה. הם נתקלו בכל פעם בכעיה אחת, וכעת הם מקווים לקבל עזרה מיקצועית.

■ גיבור-השבוע בתיקשורת הוא איש-הטלוויזיה ומנחה-כ"כ בנטק רפי גינת, שכתבתו על המחזלים התברואתיים בייצור החומוס בכמה מסעדות בארץ עוררה הדים רבים, אך גם הביאה להפצת שמעות. היו שטענו שאחת המיסעדות, אשר החומוס המוגש שם צויין לשבת, היא

לו שאינה זקוקה לוויזה, מפני שכבר יש לה, ומלבד זאת אין לה כל עניין לבקר באמריקה. השג' ריר חיך במבוכה, והעיתונאית יצאה מהחדר.

■ לוג העיתונאים החיפאי, רוחמה ואבי כפיר, נולד בשבוע שעבר בן. הוא נקרא אריה, וההורים המאושרים מקווים שלא יאכזב בבוא היום ויצטרף גם הוא למיקצוע העיתונות.

■ צירוף-מקרים מדהים אירע לשחקן יהודה ברקן. אחת הסצנות לסרטו אבא נובו צולמה בכיתה-המישפט בתל-אביב באולם מיספר 612. השבוע, כשהוזמן לדיון הראשון בעתיבתו של הזמר משה הילל נגר המפיק, הופתע ברקן לגלות שהדיון נערך באולם 612 — עובדה שעוררה אותו במעט.

■ אורנה פורת, מנהלת

אבי ולמן, העולם הזה

סילביה כץ אשתו של המיסעדרן מאנפרד כץ (בתצלום לצידה) הופיעה למסיבת-היין שנערכה באחד מבתי-המלון בתל-אביב כשכרסה בין שיניה. כשנשאל בעלה מתי היא אמורה ללדת, השיב שתוך ימים ספורים, ושהם מצפים לבן. שלושה ימים לאחר מכן ילדה סילביה בן במשקל שלושה קילו ושש מאות גרם שמצטרף לאחיו ירום בן הארבע וחצי ושירן בן השנה וחצי. איש-הרדיו עמיקם גורביץ והעיתונאי ידידי מנוסי עסוקים בחיפוש אחרי שם מתאים לצאצא.

אבי ולמן, העולם הזה

בלדי אלייך נגן-הגיטרה שהוזמן לסידרת-הופעות באולם "אולימפיה" בפאריס, נפרד מחבריו בארץ במסיבה עליזה, על טהרת המוסיקאים ואוהבי-הגיטרה. הזמרת מיכל טל (בתצלום לצידו) התבקשה להקדיש לנגן שני שירים. כשעלתה לבימה המאולתרת, הפתיעה את החוגגים כשזינפה בשירתה ונשמעה צרודה. טל, שהיתה אחת הזמרות הבולטות של שנות ה-70, בירכה את אלייך, שהוא כיום כוכב עולה ברמה בינלאומית. הוא מצולם בתמונה כשהוא תוקע לה אגרוול סיני בין שיניה.

הישראלי שוויתר על כרטיסים

יחזשע שגיא
מה מותר, מה אסור

ההתאחדות-לכדורגל החליטה להעניק זוג כרטיסים לטיסה לבלגיה, לצרפת, לבריטניה ולפולין לשני עיתונאים, שיסעו לארצות אלה וידווחו על ארבע נבחרות העומדות להגיע לישראל בחודשים הקרובים. אחרי שאגודת-העיתונאים, ועדת-האתיקה שלה, ותא עיתונאי-הספורט אישרו את הנסיעה, הוגרלו הכרטיסים. באחד מהם זכה יהושע שגיא, כתב ספורט בכיר ביומון הארץ ובעל הטור-השבועי בגליצה-ל. אחרי שגם מערכת הארץ אישרה את נסיעתו, כתב שגיא לאגודת-העיתונאים: "מאחר שאני נוהג לבקר בצורה חריפה ובוטה את מאניית-הנסיעות לחו"ל של עסקני-הספורט, נסיעות שיש בהן הדבר מאוד בוזז כספים, משאבים ותפיסה מעוותת של מה מותר ומה אסור, מה נחוץ ומה מיותר, אני מבקש מאגודת-העיתונאים שתבחר בעיתונאי אחר למילוי המשימה, מכיוון שאין בכוונתי בשום פנים ואופן לנסוע לחו"ל, על חשבון ובמימון ההתאחדות לכדורגל".

זו אינה הפעם הראשונה ששגיא מוותר על כרטיס-נסיעה לחו"ל. הוא עשה זאת לפני חמש שנים, וגם אז ביקש מהאגודה לשלוח מישהו אחר במקומו.

צח אותה לי, וזה נראה לי בהחלט מתאים."

■ המשורר דויד אבידן מוטרד בזמן האחרון — מיספר הטלפון שלו רומה, ככל הנראה, למיספר הטלפון של אליה-הנר ער אדם, וכל הזמן מצלצלות אליו נערות ומעצבות אותו. אבידן: "מדובר בילדות בנות 5 עד 12, שמצייצות לי בטלפון, או משאירות הודעות לאדם על המזכירה האלקטרונית. לפעמים אני עונה להן, שואל — מה אתן רוצות, מסטיק? מוצץ? זיון? הן נדהמות ושותקות. רק שייררו ממני."

■ יבלת התגלתה על מיתרי-קולו של הזמר אבנר גרסי. הרופא הודיע לו שאין ברירה, הוא חייב לעבור ניתוח. גרסי ניסה להילחם בגזירה, הרעיון הפחיד אותו, אבל כשקולו התחיל לבגוד בו, הבין שהוא חייב לעשות זאת. הוא תכנן להקליט שירים חדשים בימים אלה, אבל רחה את ההקלטות לתאריך מאוחר יותר, אחרי שיתאושש מן הניתוח.

דפנה ברק, זורר
אוהליאב, נעמי רון

■ **אברהם צרפתי**, המישנה לנציב מסי-הכנסה, הפך בדרום במשך שניות אחרות, בערבי-ראיונות. איתן דנציג שאל את המנתח הפלאסטי, הר"ר חיים אשכנזי, מה היה השיא שלו, במשקל, בניתוח להקטנת-חזה. "קילו וחצי בכל צד", השיב המנתח. צרפתי, שישב באולם, עורר צחוק כללי כאשר אמר בקול רם: "האם חזה גדול לא עוזר למתיחת-פנים? הרי זה מור שך למטה ומותח את העור..."

■ השחקנית דליה סרידי לנד תחליף את נירה רבינוביץ' בקומדיה המוסיקלית אופ-רה שנינון, כאשר זו תשהה במשך שבועיים בגרמניה, עם משתתפי ההצגה נחמן של התיאטרון לילדים ולנוער. פרידלנדר

מקום המיפגש המועדף על-ידי גינת. כשנשאל על כך השיב ש"הוא ביקר במקום פעמים מעטות בלבד. דווקא המיסעדר, שהחור מוס הנמכר בה נמצא כלא-ראוי למאכל-אדם, היא המקום שהיה חביב עליו עד לקבלת מימצאי-המעבדה."

■ **אליה נאורי**, יושב-ראש ההנהלה והמועצה של להקת-המחול עוינב וראש עיריית באר-שבע לשעבר, מעלה חוויות-עבר בכל הזדמנות. במיפגש חברים סיפר שלפני 30 שנה היו נערות בכותביות האפלות אחרי ההר פעות של הלהקה בבירת הנגב. באחת הפעמים נערכה התנגידה תחת כיפת-השמיים, אך גשם סחף את השימחה, ונאורי החליט להעביר את המסיבה אל

יקטור אימבר הצטלם בגאווה בין שתי יפהפיות מיק-צועיות — שלומית אמיר ותמי בן-עמי, בתצוגת-פרוות שלו. אימבר, שהקשר המישפחתי שלו עם מחבר "התיקווה" אינו ברור, למד פרוונות בפולין, עבד במיקצוע זה אחרי עלותו ארצה בגיל 18, אך לא הצליח כאן במיוחד. הוא התעשר בבריטניה, אחרי שהשתקע שם ב-1973. הוא נמצא בארץ בביקור.

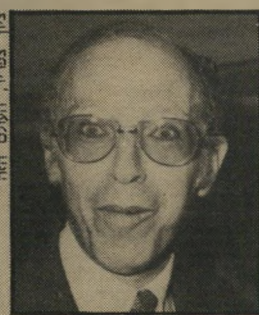
קפצה לתפקיד בעיקבות הקשר האישי שנוצר כינה לבין יעל וטוביה צפיר. לקשר הזה גרם הדור הצעיר: בתה של דליה, אליה אושרוב, הכירה את יואב צפיר בלהקת הנח"ל, והרומאן ביניהם הביא לפגישות מישפחתיות, שהביאו לידידות.

■ הזמר אבי טולדנו חתם על חוזה עם האמרגן שלמה צח. זהו חוזה לשלוש שנים, הכר לל טיפול אישי והקלטות. השניים עבדו ביחד בעבר. צח היה אמרגנו של טולדנו בהופעות בחו"ל, "אנחנו חברים ותיקים", כפי שאומר טולדנו. "באחרונה

תוך ביתו. האורחים התבקשו לחלוץ את נעליהם בכניסה, כדי שלא ללכלך את השטיחים. כשהסתיימה המסיבה נערך ניסיון כושל לזהות את הנעליים, שהושארו בכניסה. על כן הוחלט להכניס את כולן לשק, ולהמשיך בנסיונות הזהוי בתל-אביב.

■ הפירסומאי דויד אדמון, שהיה מיוזמי וממקימי התיזמורת הסימפונית הקלה של תל-אביב, נשאל על-ידי עיתונאית אם יש בכלל צורך בתיזמורת כזאת. אדמון השיב לה: "תל-אביב היא עיר קלה, והיא זקוקה לתיזמורת שתנגן מוסיקה קלילה."

לא נעים בגן סגור

שלמה בר-שביט
איה התייפחה

שחקן הבימה שלמה בר-שביט הגיע לקפה של ה-תיאטרון, וחיפש אחר אשתו וילדיו. הללו בוששו להגיע. "הילדים", הסביר בר-שביט, "הם בגובה כזה..." והרים ידו מעל מלחצו. בינתיים נזכר בסיפור: שר-התיאטרון בעבר אהרון ידלן, ביקש לכנס את חבר-הנאמנים של התיאטרון. מזכירת השר הודיעה לבר-שביט על מועד הפגישה: 12 בצהריים. בר-שביט הסיר ביר שמועד זה בלתי-אפשרי מבחינתו.

■ אינך מבין? הסבירה לו מזכירת-השר בקוצר-רוח בולט, "השר לא מתאם עימך פגישה, אלא מודיע לך על מועד הפגישה!"

בר-שביט ביקש לדבר עם השר. "מדוע אינך יכול להגיע לפגישה ב-12?" שאל ידלן. "מפני שאני צריך לקחת את איה מהגן ב-12.30!" הסביר השחקן ברצינות גמורה.

■ אם כך, הפגישה — ב-11? קבע השר.

ואכן, כל המכובדים התכנסו ב-11. הביט כבוד-השר בשעונו ואמר: "שלמה-לה — איה..."

בר-שביט זינק ממקומו והסביר שמאז שאיחר והגיע לקחת את בתו ב-13.00 ומצא אותה מתייפחת (אבא, חשבתי שכבר לעולם לא תבוא...!) הוא נשבע לעצמו שתמיד יבוא ובזמן.

אמר — והלך לפגוש את מישפחתו.

31.12.87

נשיקה בחצות

אבי וילמן, העולם הזה

ציון צמיר, העולם הזה

נשיקה לבקבוק האופנאית מגי דוב' רובינצקי, המכונה מלכת-הסריגים הישראלית, השתוללה בריקודים במסיבת אנשי-אופנה שנערכה בהרצליה-פיתוח.

בחצות כולם התנשקו — אנשים בכל רחבי הארץ, צעירים וקשישים, ברכבים וברחובות, במסיבות, בבתי-חגג. בבתי-הקפה ובמיסעדות. עם ישראל חגג.

מקומות-הבילוי היו מלאים עד אפס מקום. המבלים שהגיעו לתל-אביב מערים אחרות נאלצו לעמוד זמן רב בפקקים הארוכים, שהשתרכו בכניסות לתל-אביב ובעיר עצמה.

גם מי שמצא חניה — הדבר הקשה ביותר בערב השנה החדשה — עדיין לא הגיע אל המנוחה. כדי לשבת בבית-הקפה או במיסעדה היה צורך בהמתנה ארוכה, עד שהתפנה מקום.

במיסעדה על הטיילת עמדו בעל ואשה מטופחים ולבושים בהדר. היא במעיל-פרווה, הוא בחליפה יקרה. "אנא, תכניסי אותנו, החברים שלנו מחכים לנו בפנים," אמרו מתחננים לבעלת-המקום, שנאלצה, למרות הבקשות, לסרב להם. "אין לי מקום אפילו לסיכה!"

שימחה אמיתית אי-אפשר לקנות בכסף, ואפילו בהרבה כסף.

רחל אבנר, העולם הזה

מכה לפה מעצב-העילית עודד פרוכט, בחליפת-ערב אלגנטי, מעניק בחצות נשיקה חמה לדוגמנית-הבית שלו, שלומית אמיר, בשימלה פרי עיצובו. השניים בילו כל הלילה.

יש בעיה הצלם צביקה ישראלי, והעיתונאית אירית רותם נשלחו לסקר את אירועי-הסילבסטר כשהם רכובים על אופנוע. בחצות הם ניסו להתנשק, אך נתקלו בבעיה:

אבי וילמן, העולם הזה

הקסדות מנעו זאת, והם ויתרו. המנחה הפלסטי, עמוס לויאב, ואשתו רותי, סגנית-עורך במחנה (בתצלום משמאל), הרוסים לגמרי לאחר ריקודים מתישים במסיבת-הבוהמה העליזה שנערכה בכסית.

14

תיירים אלמונים ג'ורג' ואנט מאנגליה, ששעת חצות תפסה אותם באמצע הרחוב. הם התיישבו על המידרכה, חיבקו זה את זה, ונצמדו בנשיקה ארוכה וסוערת.

רחל אבנר, העולם הזה

אבי ולדמן, העולם הזה

נשיקה תיאטרונית מקבלת השחקנית מרים גבריאלי משפתיו של האר" כיטקט אילן פיבקו, כשחברתם מיקי אמדורסקי מתמוגגת מהסצינה. אשתו של המעצב, האופנאית אביבה פיבקו, התנשקה עמו לאחר מכן.

ציון צמיר, העולם הזה

נשיקה לתיאבון שחר עינבר וחברתו היפהפיה רוויטל יעקב עמדו בתור לקניית פיצה. כשצילצל השעון לחצות אמרו: "היום זה יום-השנה לחברות שלנו, איך נקום מחר בזמן לבית-הספר? אולי לא נלך בכלל, חג או לא חג?"

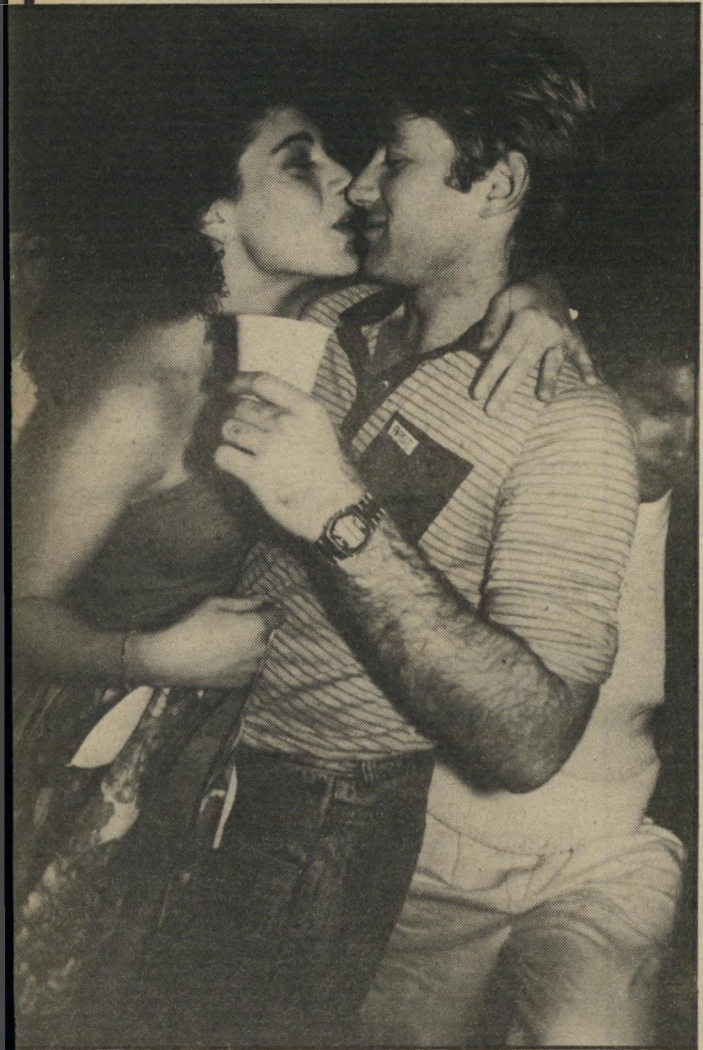
אבי ולדמן, העולם הזה

נשיקה דנטלית מעניק רומא-השניים, אליהו מס לאשתו ברוריה במסיבה שערכה מעצבת-השיער ליהיה בביוף. הזוג בלט בתילבושתו השחורה, ובתיספורתו המעניינת.

רחל אבנר, העולם הזה

שישו ושימחו תיירת מולניה קאתולית (בתצלום כשכובע-ליצן לראשה) היתה בין החוגגים הרבים בכסית. במסיבה השמחה רקדו גם המזרחן צבי אלפלג ואשתו מיכל סנונית (בחולצה הלבנה). היתה זאת המסיבה הראשונה ללא נוכחות מוישל'ה איש-כסית המנוח.

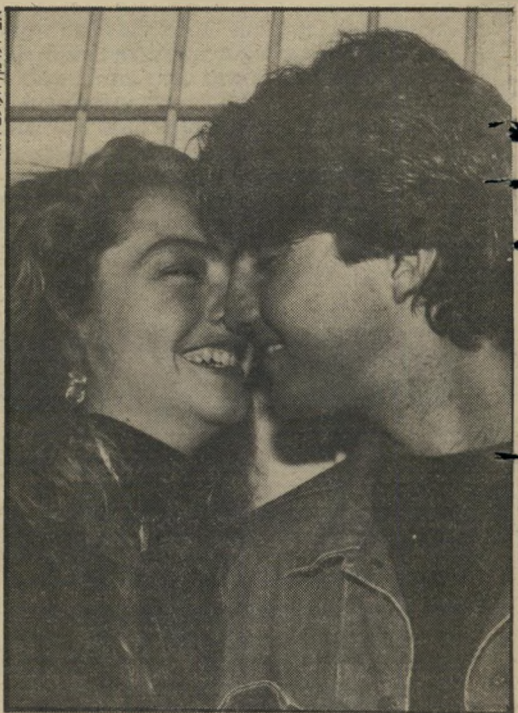

ציון צמיר, העולם הזה

נשיקה אופנתית מעניקה מעצבת-האופנה הצעירה, יפ-עת רוזן, לחברה עופר בדיסקוטק תל-אביבי. השניים הדגישו ששימחת-החג שורה גם עליהם, ונראו שמחים.

אבי ולדמן, העולם הזה

נוצצת הדוגמן יפה-התואר, מני זולדן, מעניק נשיקה לדוגמנית מיכאלה ברקו. הדוג' מן, מוטי הורנשטיין (בתצלום משמאל), זוכה לנשיקה מחברתו ענת להב במסיבה אצל הצלם מנחם עוז.

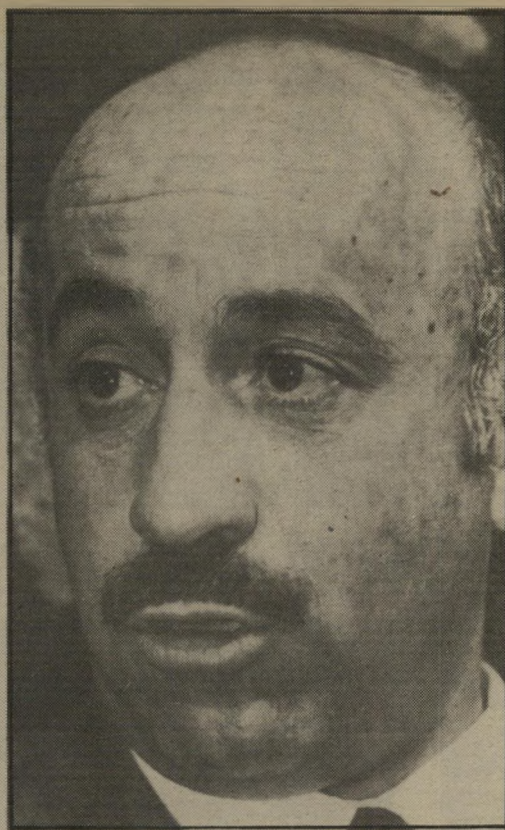
ציפי מנשה-העולם הזה

טלי עומר-גת:

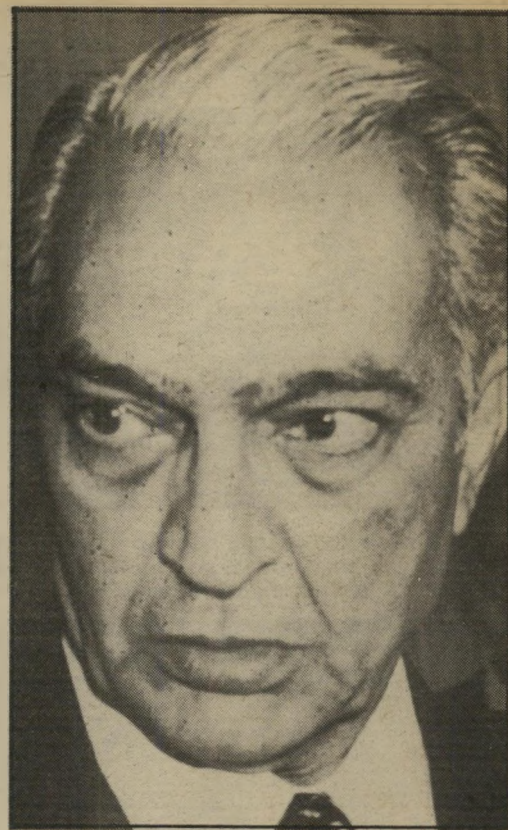
**„ביני ובין שכניי הערביים”
שום דבר לא השתנה!”**

ציפי מנשה-העולם הזה

עבד'והאב דראושה:

**„מובארכ פתח את זרועותי,
חיבק ונישק אותי!”**

מוצטפה ח'ליל:

**„אנחנו מחכים לראות איזה
אפקט יהיה למחאותינו!”**

זה התחיל בעזה, עבר לרצועה כולה, הדביק את הגדה, הלהיב את הכפרים הערביים בישראל. אפילו בכפר „אוהב ישראל”, כמו אבו-גוש, נזרקו בשבוע שעבר אבנים. במסיב בה בת-לאביב מגשתי את טלי עומר-גת, שגרה עם בעלה ובתם באבו-גוש. מישפחה יהודית אחת בתוך כפר שכולו ערבי.

הכל התעניינו אצל טלי איך היא מרגישה עכשיו בכפר, מה השתנה בשבועות האחרונים, איך הם מרגישים בין שכניהם, כשאלף ערבים עוצרים.

אלמלא הייתי רואה חדשות בטלוויזיה וקוראת עיתונים, לא הייתי יודעת שמשוה בכלל קרה בין יהודים לערבים. יחסי-השכנות הנהדרים שיש לנו עם שכנינו לא השתנו. הם

מאורעות

נכנסים לקחת סוכר, אני נכנסת לקחת מרגרינה, מפטפטים קצת, לא מדברים על פוליטיקה.

יכול להיות שהשינוי היחיד הוא ששמתי לב כי בשבועות האחרונים נכנסים השכנים שלי אלינו קצת יותר, לשתית קפה או סתם לשיחה קצרה. אולי זוה הם רוצים לשרד לנו שהכל בסדר, ושהם עדיין אוהבים אותנו.

הבת של בעלי והבת של השכנים ממשיכות לשחק קלאס וחבל, והשכנה קוראת לי כשהיא מבשלת משהו טעים במיוחד. שכנות נהדרת, שכנאה לא מתקלקלת בשבוע.

האמת היא שאילו החברים שלי מת-לאביב וירושלים לא היו מזכירים לי שאני גרה בכפר ערבי, הייתי שוכחת. אני מתייחסת לשכנים שלי כאל שכנים, ולא חושבת כל הזמן על הרת או הלאום שלהם, ונרמה לי שמהצד השני זה בדיוק אותו הדבר. אולי זה מפני שכל הכפר דובר עברית, הם לבושים כמונו, רואים טלוויזיה כמונו. אין שום בעיות קומוניקציה. פשוט שכנות עלא כיפאק, שעמדה אפילו במבחן השבועות האחרונים. (דניאלה שמי)

דווקא בלהט המאורעות בגדה, ובעת הצינון הדראסטי ביחסים שבין מצריים וישראל, נערך מיני-פסטיבל סביב חברי-כנסת ישראלי, שנמשך עם הנשיא חוסני מובארכ – הח"כ הערבי עבד'והאב דראושה. כעת, משנרגעו החגיגות, שאלתי את דראושה לפרש העיתוי של ביקורו.

האמת היא שהביקור והפגישה עם הנשיא תוכננו מזמן. ביקרתי במצריים בחודש מרס, ורציתי לפגוש כמובארכ, אבל אמי נפטרה אז, וביקורי שם נקטע.

תיכננתי את המשך הביקור באמצעות השגרירות המצרית פה, וקבעו לי פגישות עם הנשיא ויועצו, אוסמה אל-בו.

● **יודע לי שהמצרים מסרבים לפגוש בעת הנציגי גים ישראליים.**
זה נכון. כשנכנסתי לארמון-הנשיאות, קיים מובארכ פגישה עם

מדיניות

חני אל-חסן, יועצו של יאסר ערפאת. לא ראיתי אותו עם סיום הפגישה.

משהגיע המועד לפגישתי, חיכו לי, מובארכ ואל-בו, בפתח חדר-הנשיא. מובארכ פתח את זרועותיו וחיבק אותי, נישק אותי, הופתעתי. לא ציפיתי לכך. הוא סיפר לי שהוא מסרב לפגוש כעת בישראלים, בגלל מה שקורה בגדה, והיה מוכן לפגוש אותי, מפני שאני ערבי-ישראלי, ומפני שהוא מכבד את דיעותי.

● **אולי המצרים השתמשו בכך לצורך העברת מס' ריב? או שעשית יחסי-ציבור עבורם?**

יחסי-ציבור? לא, לא! אבל יכול להיות שהם רצו שאעביר מסרים. במהלך השיחה, שארכה כשעה, אמר לי מובארכ: „תגיד לשמיר”, או „תגיד לפרס ש...” אל-בו רשם פרוטוקול מדויק של השיחה – ממש מילה במילה. מרי פעם הוא זרק מילה או רעיון. הם גם אמרו לי שהם אוהבים את עזר וייצמן, ומעריכים ששימרון פרס הוא אדם ישר. אני העברתי מסרים אלה בארץ, בחדאי. (דפנה ברק)

מדיניות

● **מה צעקי המפגינים?**

הם האשימו את השילטון הישראלי, על דרך הטיפול שלו במה שקורה בעזה.

● **האם המצרים מאשימים גם את מנהיגיהם, על שמצריים מקיימת יחסים עם ישראל?**

לא, לא, לא!

● **מהן הערכותיך לגבי ההתפתחויות הבאות?**

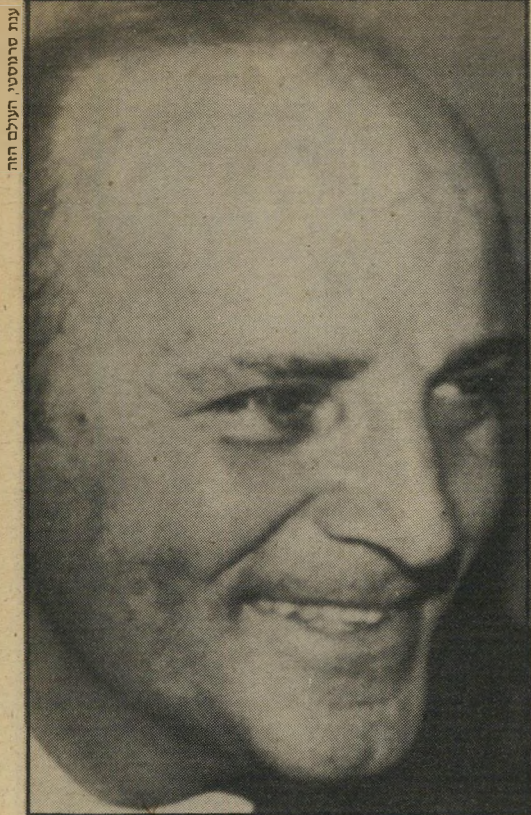
זה תלוי בהתנהגות הישראלים בעזה. מה אנחנו יכולים לעשות?

● **למשל: להחזיר את מוחמד בסיוני, שגוררבים בארץ, להתייעצויות.**

אני לא יודע. מחינו כבר חמש פעמים באוזני ישראל, ואנחנו מחכים לראות איזה אפקט חיובי יהיה לכך, איזה שיפור.

● **ואם לא?**

מדוע להיגרר למסקנות חפוזות? נחכה ונראה. (דפנה ברק)

יואל זילברג: „הקהל דורש מישחק טוב יותר, תכאורה, אפקטים!”

אוהביתיאטרון צעירים, המצטערים על כל ההצגות שלא ראו כשהיו עוד יותר צעירים, אל להם לדאוג. התיאטרון, כמו ההיסטוריה, חוזר על עצמו. המחזות הקלאסיים מוצגים ממילא כל כמה שנים, ועכשיו נזכרים אצלנו בכל מיני הצלחות מלפני 10, 15 ו-20 שנה, ועושים אותם שוב. בימים אלה ממש מוצגת ההצגה „אנשים קשים” אחרי 15 שנים, וכמובן „מעגל הגיר הקווקזי” אחרי 20 שנה, ואפילו את סאלח שבתי וכולו לראות שוב. יואל זילברג חזר ארצה במיוחד כדי לביים מחדש את „בוטיק השקרים” שהוצג כאן לפני שנים. כיצד מחליטים להחזיר הצגה שרצה לפני שנים, מה הקריטריונים להעלאה מחדש, שאלתי את יואל זילברג.

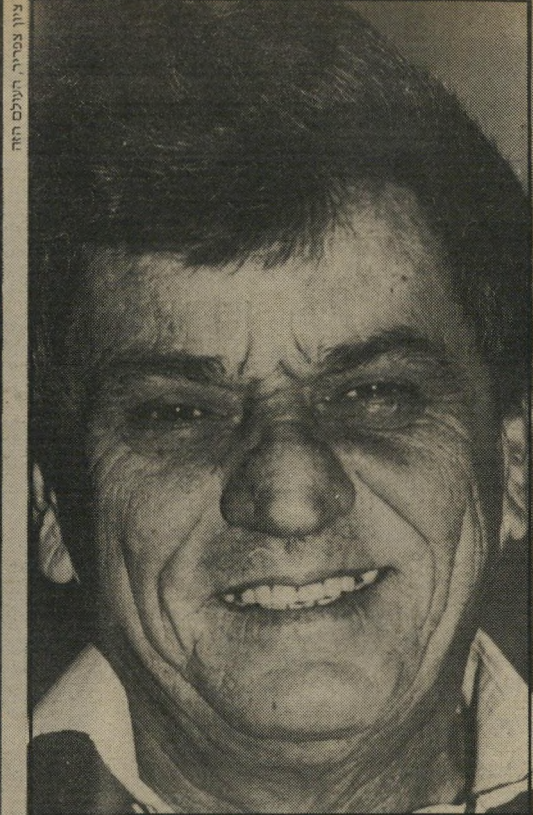
אני מניח שיש הרבה סיבות לכך. הסיבה העיקרית היא הויכוח של ההצלחות. נזכרנו שכאשר בוטיק השקרים הורד מהבימה, הוא הורד מפני שלשחקנים נמאס, אבל היה לזה פוטנציאל להמשך ההצלחה. אני מניח שמאותה הסיבה החזירו את האידיוטית, את שלמה המלך ושלמי הסנדלר, ואחרים.

● האם חוזרים לפעמים על הצגה שלא הצליחה בעבר?

לעיתים נדירות, אבל כן. אני זוכר מחזה של פינטר, שהיה בזמנו חרשני מאוד ולא הובן על ידי הקהל. אחרי כמה שנים הוחלט שהקהל התבגר, והעלו אותו מחדש, והוא די הצליח.

● מה זה קהל „התבגר”? הקהל גם מתחלף, אני מניחה. איזה הברלים אתה רואה בין הקהל של שנות ה-60 ותחילת ה-70 לבין הקהל של היום, אם בכלל?

אני חושב שהקהל שלנו מאוד התפנק בשנים האחרונות. ההתחרות בין התיאטראות גדולה. עושים הצגות בתקציבים

יצחק („איצ'ה”) גולן: „אני שוקל לאסור על כולם לעשן!”

קבוצה של תלמידי שביעיות ושמניות מכפר הנוער בן שמן כתבו מיכתב לאחד העיתונים, ובו התלוננו על כך כי אוסרים עליהם לעשן בכפר הנוער ונוקטים נגדם אמצעי ענישתי כשהם נתפסים בעישון. זאת למרות שעובדי כפר הנוער, המחנכים ואף מנהל המוסד מעשנים. פניתי אל מנהל כפר הנוער בן שמן, יצחק „איצ'ה” גולן, ושאלתי אותו כיצד הוא מתייחס למיכתב התלונה.

אני מתייחס אליו ברצינות. ביקשתי לפגוש את כותבי המכתב כדי לשוחח איתם, אבל אז הסתבר שלמרות שהתלמידים מודעים עם הכתוב במכתב, הם לא כתבו אותו.

● אז מי כתב?

אף אחד לא יודע, אבל זה לא חשוב. הבעיה ישנה.

● מדוע אתם אוסרים על נערים ונערות בני 18 לעשן? אני מבינה שיש חוקים, אבל אפשר לשנות אותם.

אין שום חוק, אבל זה לא חשוב. הבעיה ישנה.

● מדוע אתם אוסרים על נערים ונערות בני 18 לעשן? אני מבינה שיש חוקים, אבל אפשר לשנות אותם.

אין שום חוק, אבל זה לא חשוב. הבעיה ישנה.

● מדוע אתם אוסרים על נערים ונערות בני 18 לעשן? אני מבינה שיש חוקים, אבל אפשר לשנות אותם.

אין שום חוק, אבל זה לא חשוב. הבעיה ישנה.

● מדוע אתם אוסרים על נערים ונערות בני 18 לעשן? אני מבינה שיש חוקים, אבל אפשר לשנות אותם.

אין שום חוק, אבל זה לא חשוב. הבעיה ישנה.

● מדוע אתם אוסרים על נערים ונערות בני 18 לעשן? אני מבינה שיש חוקים, אבל אפשר לשנות אותם.

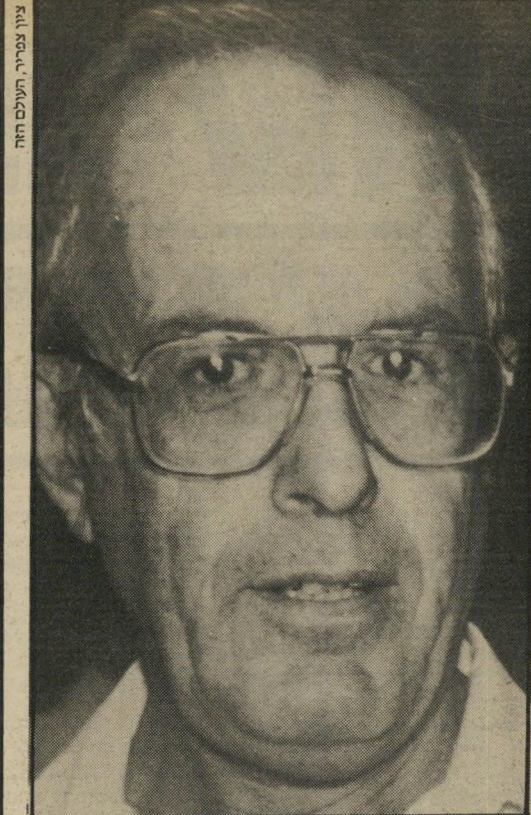
אין שום חוק, אבל זה לא חשוב. הבעיה ישנה.

● מדוע אתם אוסרים על נערים ונערות בני 18 לעשן? אני מבינה שיש חוקים, אבל אפשר לשנות אותם.

אין שום חוק, אבל זה לא חשוב. הבעיה ישנה.

● מדוע אתם אוסרים על נערים ונערות בני 18 לעשן? אני מבינה שיש חוקים, אבל אפשר לשנות אותם.

אין שום חוק, אבל זה לא חשוב. הבעיה ישנה.

אהרון טייטלמן: „כשנכנסתי לבנק, הפכתי מעש לגיבור לאומי!”

אהרון טייטלמן שוחרר מן הצורך להשיב לחלק מסעיפי האישום, שהגישה נגדו המדינה על התנהגותו בעת שניהן כסמנכ"ל משרד התיירות. מייד אחריכן שוחחתי עם טייטלמן, שנשמע שיכורניצחון, אם כי ברר היטב את מילותיו, עד שיוכל לדבר עם סיום מישפטו, בחודש הבא.

● נר?

אין ההרגשה? יש פה רשימה ארוכה של אנשים ששכחו בשנה האחרונה את הקידומת לראשון לציון (מקום מגוריו של טייטלמן) ופיתאום נזכרו, בשעות האחרונות.

● מה הם אומרים לך? שהם מכים על הטא?

אין ההרגשה? יש פה רשימה ארוכה של אנשים ששכחו בשנה האחרונה את הקידומת לראשון לציון (מקום מגוריו של טייטלמן) ופיתאום נזכרו, בשעות האחרונות.

● מה הם אומרים לך? שהם מכים על הטא?

אין ההרגשה? יש פה רשימה ארוכה של אנשים ששכחו בשנה האחרונה את הקידומת לראשון לציון (מקום מגוריו של טייטלמן) ופיתאום נזכרו, בשעות האחרונות.

● מה הם אומרים לך? שהם מכים על הטא?

אין ההרגשה? יש פה רשימה ארוכה של אנשים ששכחו בשנה האחרונה את הקידומת לראשון לציון (מקום מגוריו של טייטלמן) ופיתאום נזכרו, בשעות האחרונות.

● מה הם אומרים לך? שהם מכים על הטא?

אין ההרגשה? יש פה רשימה ארוכה של אנשים ששכחו בשנה האחרונה את הקידומת לראשון לציון (מקום מגוריו של טייטלמן) ופיתאום נזכרו, בשעות האחרונות.

● מה הם אומרים לך? שהם מכים על הטא?

אין ההרגשה? יש פה רשימה ארוכה של אנשים ששכחו בשנה האחרונה את הקידומת לראשון לציון (מקום מגוריו של טייטלמן) ופיתאום נזכרו, בשעות האחרונות.

● מה הם אומרים לך? שהם מכים על הטא?

אין ההרגשה? יש פה רשימה ארוכה של אנשים ששכחו בשנה האחרונה את הקידומת לראשון לציון (מקום מגוריו של טייטלמן) ופיתאום נזכרו, בשעות האחרונות.

● מה הם אומרים לך? שהם מכים על הטא?

אין ההרגשה? יש פה רשימה ארוכה של אנשים ששכחו בשנה האחרונה את הקידומת לראשון לציון (מקום מגוריו של טייטלמן) ופיתאום נזכרו, בשעות האחרונות.

● מה הם אומרים לך? שהם מכים על הטא?

תיאטרון

גדולים מאוד, הפקות עשירות. הקהל רוצה לראות על הבימה מה שהוא לא יכול לראות בחיים. הוא רוצה אפילו לשבת טוב. נגמר עידן האולמות המצוקמקים. לא הכל טוב לו. הקהל של היום הוא בררני.

● מבחינת החומר?

יותר מבחינת הגשת החומר. הוא דורש מישחק טוב, תפאורה עשירה, אפקטים. חלק מהקהל גם נופע לחו"ל ורואה שם דברים מדהימים. הוא רוצה בזה גם פה.

● ואם הקהל בליכך השתנה והתפנק, ואתה נותן לו הצגה שנתת לפני הרבה שנים, מה אתה משנה?

איפה אתה מנסה אותה?

הפעם, בעיקר, עברתי על ליטוש השפה. הכנסנו סלנג עכשווי, שיפצנו תפאורה והוחלפו השחקנים שהיו אז. ביטור זו אותה ההצגה, אבל קצת יותר עשירה ומפוארת. עכשיו נראה איך יקבל הקהל של היום את מה שהצליח לפני שנים. (דניאלה שם)

חינוך

הורי התלמידים שלנו שולחים אותם לכפר כדי שנקפיד על רברים מסוימים ונחנך לדברים מסוימים. ההורים לא יהיו מאושרים מזה שהילדים שלהם מעשנים, ואנחנו משתדלים לחזק חוקים ומבקשים שיכבדו אותם. כשיגמרו ללמוד במוסד וירצו לעשן — שיהיה להם לכריאות.

● ומה באמת עם הדוגמה האישית?

אני לא יכול לאסור על אנשים מבוגרים לעשן. אבל יש הוראה ברורה לכל העובדים שלא לעשן במקומות רבים של הילדים. בחדריהם, למשל, אחרי ארוחה, יש בינינו מי שמתים לסיגריה — ומי כמובן מבין את זה — אבל לא מעשנים. מתאפקים.

● ואולי, בעיקבות המיכתב, תעשו משהו דראסטי מ באמת, ותראו לתלמידים שלכם שנאה דורש גם נאה מקיים, ותפסיקו כולכם לעשן לגמרי?

תתפלל, אבל אני שוקל את זה, וכבר התחלתי לדבר עם העובדים.

● ומה באמת עם הדוגמה האישית?

אני לא יכול לאסור על אנשים מבוגרים לעשן. אבל יש הוראה ברורה לכל העובדים שלא לעשן במקומות רבים של הילדים. בחדריהם, למשל, אחרי ארוחה, יש בינינו מי שמתים לסיגריה — ומי כמובן מבין את זה — אבל לא מעשנים. מתאפקים.

● ואולי, בעיקבות המיכתב, תעשו משהו דראסטי מ באמת, ותראו לתלמידים שלכם שנאה דורש גם נאה מקיים, ותפסיקו כולכם לעשן לגמרי?

תתפלל, אבל אני שוקל את זה, וכבר התחלתי לדבר עם העובדים.

● ומה באמת עם הדוגמה האישית?

פגישות בכלא

תירצה כבר חודשים רבים, ורק בי אחרונה נשפטה לשנתיים מאסר.

אונסת

הקטינים

ה סתבר שהדמויות המגושמות, בריאתי הבשר, שישבה וטרפה מולי, ואחרי שסיימה את ארוחתה אכלה שיירים מצלחת אחרת, היא "אונסת הקטינים".

מישפחתה מתגוררת במקום מכובד, שכונה מאוד אכסלוסיבית. בשעות היום, כאשר בנייה מישפחה נהגו לצאת לעיסוקיהם, היתה נשארת לבדה בבית. בשעות הצהריים, כשהילדים חזרו מבית הספר, ויותר מאוחר, כאשר יצאו ילדי השכנים לשחק, היתה "האונסת" יוצאת לאחת החצרות השכונות, כשבירה חפית-שוקולד או סוכריות, ומפתה את אחד הקטינים לבוא איתה לביתה: שם היתה מפשיטה את הילד, ומבצעת בו את זממה.

כך התנהלו העניינים במשך תקופה ארוכה, עד ליום שבו לקחה את אחד מילדיה השכנים והחזיקה בו שעות רבות. כאשר חזר הילד לבית הוריו, שחיפשו בו במשך שעות, סיפר מה שקרה לו ולעוד כמה מחבריו.

הורי הילדים שגילו נע בין 9 ל-12 פנו לקרוביה, והזהירו אותם לבד יקרה הדבר שוב. אך לאחר הבטחות כי ישגיחו עליה, ושהדבר לא יישנה, שוב גבר עליה יצרה. באחד הימים תפסה בן

בבעייה כלשהי. הבנתי כי מרים זגל וגרנות גרות באגף השני, אגף השפוטות. באגף שבו הייתי, היו רוב האסירות לפני מתן גוריהרין.

באגף-המיון נעולות האסירות בי משך 23 שעות ביממה בתא. הן מוצאות רק לארוחות ולשעת-טיול, לפני או אחרי הצהריים, לפי בקשתן.

אחרי 10 ימים או יותר מועברת הן אסירה לאגף אחר, ואז יש באפשרותה לעבוד. לעובדות ניתנת רשות לצאת אל מחוץ לתאים עד השעה 8 בערב. בשעה 8:30 נסגרים התאים, ובשעה 11 או 12 יש כיבוי-אורות.

כאשר הוציאו אותי מהתא בשעה 6 לארוחת-הערב בחדר-האוכל, ישבה לידי בחורה נאה וחייכנית. היא הציגה את עצמה כענת פרץ, ושאלה אם אוכל לעזור לה באמצעות העיתון. שאלתי לאיזו עזרה היא מתכוונת, והיא סיפרה כי כתבו עליה פעמים רבות בעיתון, אחרי שאחד מאחיה, חיים, התאכר במיקלט בבאר-שבע. היא עצמה נודדת ממקום למקום, ללא קורת-גג. היא אם לילדה קטנה, הנמצאת אצל מישפחה אומנת, ובעצמה מחפשת מישפחה שתאמץ אותה.

ענת ריברה ללא מעצורים, והת' רשמתי כי סיפרה את סיפורה כבר פעמים רבות.

שאלתי מיהן האסירות שישבו איתנו ליד שולחן-האוכל, ומאיו סיבה כל אחת מהן נמצאת בכלא. ענת הכירה את כולן. היא נמצאת בנווה-

נעמי אדווה (למעלה וכלביה, אחרי שיחרורה מכלא "נווה-תירצה"), מספרת על כגישותיה ושיחותיה עם חוה יערי, אביבה גרנות, גיחית יזרעאלוב ואחרות בכלא

של שכנים, ששיחק בחוץ. הדבר נודע, והמישפחות התלוננו במיטרה.

היא נשפטה לתקופה ממושכת, ונשלחה לנווה-תירצה.

רוב האסירות סלדו מהאנסת, ולא התחברו איתה. בכל פעם שראיתיה, ישבה באיזו פינה, כשמבטה בווה בי חלל, ובירה שקית מלאה בדבריי-מאכל. את זמנה בילתה כאכילה מכל הבא אל היד.

מולי, ליד אותה שולחן, ישבה רמות קצת מוזרה. פניה היו סמוקות. היא חיכה אלי בפה פעור. אחת משיניה הקידמיות היתה חסרה. ראשה התגנדר ימינה ושאלה לסירוגין, ואני התרשמתי שכך היא מביעה את רעתה בקשר לנאמר עלייך אסירה אחרת. יותר מאוחר הבנתי כי תנועות אלו אינן רצוניות.

כאשר קמה ממקומה ליד השולחן התגנדר גם גופה מצד לצד. האסירות קראו לה "דורית המד-ליקה".

שאלתי מה כל כך מדליק בה. הוסבר לי שהשם מדליקה מתייחס למעשיה וכי "השיגעון שלה זה להד-ליק רכב מישטרתי".

המדליקה מתגוררת בירושלים, יחד עם מישפחתה — הוריה ואחיה.

סוהרת המכירה את המישפחה סיפרה לי כי מזה כמה שנים מחפשים הקרובים חתן עבור דורית. הם רוצים

אסירה רימר

הם מכניסים למים חומרים הנורמים לצמיחת שערות בנפוף

האסירה החדשה שהגיעה. נהוג בכלא להציע עזרה לאסירה חדשה.

קשה לנהל שיחה מעבר לדלת-הברזל. צריכים להטות את האוזן לכיוון הסורגים בצורה שברלת, ורק כך אפשר לשמוע את דיברי המדברת מהצד השני.

כשסיפרתי לאסירות שנשפטיתי לשלושה חודשים, למעט 17 ימי המעצר שריציתי בבית-המעצר באבני כביר, היתה התשובה אחידה: "זה כלום! כוס קפה ועוגה" ובאמת, לעומת החודשים הארוכים והשנים שמרצות האסירות בכלא, נראתה התקופה שנגזרה לי כקצרה ביותר.

ענת פרץ:

אימוץ

ב ין האסירות שבאו לראות אותי היתה גם מרים זגל.

את מרים הכרתי לפני שנים, זמן רב לפני שעברה אצל גאוי חקאק בי מיסעדה החוף המערבי.

מרים הכניסה כמה חבילות עטופות בניילון דרך הסורגים. היו שם רבדים טובים כגון שוקולד, סוכר, קפה, פיסטוק חלבי ומישחת-שיניים.

לחבילות צירפה מיכתב לבני, שבו סיפרה לי בין היתר כי היא המחלקת את רברי הקנטינה פעמיים בחודש, והציעה כי אפנה אליה אם אתקל

ל "נווה-תירצה" הגעתי יום לפני יום-כיפור. במחסן שם מיינו את חפציי, נוכחתי לדעת כי אסור לי הכניס לכלא כלי-אפור, ספרים בעלי כריכה עבה, עפרונות ובלוק לכתיבה. הסבירו לי כי יש קנטינה הפתוחה פעמיים בחודש, ושם אוכל לרכוש את הדרוש לי.

ניתנו לי שני חלוקים ירוקים דהויים, וסוג מסויים של נעלי-ספוג'ה בצבע שחור. בתלבושת זו הובלתי לאגף-המיון.

התא שאליו הוכנסתי היה מוונת. היו בו שש מיטות-ברזל, שלוש למעלה ושלוש למטה. דלת-ברזל עבה, ובה צוהר קטן מסורג. היה גם חלון שפנה לכיוון כלא-רמלה.

אחרי שהדלת ננעלה, הסתובבתי בתא בחוסר-מעש, ולאחר שעה קלה בחרתי לעצמי תא בארון היחיד בחדר, המחולק לשישה תאים. שם סידרתי את החפצים שקיבלתי מהמחסן.

אחרי זמן-מה הביאה לי אסירה פתק מאביבה גרנות, שאותה ראיתי ברכי לאגף. היא בירכה אותי לשלום בי לבביות, למרות שלא היכרתיה מקודם. בפתק בירכה אותי אביבה לקראת הצטרפותי לחבורה הנכבדת בכלא.

היא צירפה לפתק קפה שחור וסוכר, וביקשה שאודיע לה אם חסר לי משהו. כינתיים התאספו כמה אסירות ליד התא שבו שהיתי. הן רצו לראות מי

אסירה יזרעאלוב

אני נוסעת בכל העולם בדרכונים מזוייפים.

אמרת לי שגם אני אשכנזיה, ולא מרגישה בשום הברל, והיא אמרה כי המראה שלי מטעה, כנראה. קשה היה להמשיך בשיחה, היות ובניתיים התאספו אסירות אחרות. חלק מהן היכרתי בעבר, כאשר כתבתי את הסיפור שלהן. מעבר לגרר קראו לקראתי אסירות מהאגף השני, ושאלו אם חסר לי משהו. קיבלתי פתקים מכמה אסירות מהאגף השני, שרצו לפרסם את סיפורן וביקשו עזרה. המשכתי לשבת עם גיתית על הספסל הכתום שבחצר האגף. לא רחוק משם עומד שולחן פינג'פונג, ורק הגדרות, המפרידות בין האגפים, משותות למקום אווירה של כלא. באותו ערב היתה האווירה מתאימה יותר לקיבוץ.

למחרת, בבוקר יום-כיפור, כשי התאים נפתחו עליי הסוהרות, הגיעה אלי גיתית. היא הביאה לי עיתונים והסבירה לי כי ביום-האמול היתה קצת מתוחה, בגלל השאלות שלי. עיתונאים עשו לה עוול, כך אמרה, והציגו אותה באור מאוד שלילי. היא יודעת שהמיטרה עומדת מאחורי כל הפיוסומים, ולכן החליטה שלא לדבר עם אף עיתונאי אחד, עד לאחר המישפט.

היא סיפרה כי היא נשואה באושר, וכי בעלה נמצא בלונדון, ומאפשרים לה לטלפן אליו מדי פעם. שאלתי מה הוא אומר על כל העניין, והיא ענתה: "מאז המיקרה מטרידים את בעלי ומספרים לו שאני רוצחת. שואלים אותו איך הוא יכול לחיות איתי, שהייתי זונה בעבר, שהסתובבתי בעולם עם כל מיני פושעים. בעלי לא עונה ולא מתייחס. הוא יודע בדיוק מי אני וסומך עלי."

פעם, בשיחת-טלפון, אמר לי: "גיתית, אני לא מבין מה הביג ריל והרעש שעושים מהסיפור שלך בישראל. הרי זה לא המיקרה היחיד, ובטח בכל יום נרצח שם מישהו, או איזה אוטו נופל מהכביש. מדוע שם בישראל מנפחים כל דבר, מה קרה כאן בסך הכל?"

"בעלי מאוד קשור אלי, ושלי לי לכלא זר-פרחים נפלא. הור לא הגיע אלי עד היום. הוא היה מיועד ליום-הולדת."

"אין לי כוונה לשחק כאן את המדונה התמימה. נכון, עברתי משהו בחיים וישבתי כמה שנים בכלא במיזרח הרחוק. ראיתי עולם!"

"עכשיו אני טוענת שלא רצחתי את

תפילה. היתר הצטרפו אליה במקלה. היו שבכו והתרגשו מאוד.

הבעל של זר

אחרי התפילה יצאו האסירות לטיול בחצר. אני טיילתי עם גיתית. הייתי סקרנית, ושאלתי שאלות רבות שעל רובן לא קיבלתי תשובה. למרות הופעתה השבירית והעדינה, היתה בה קשיחות מסויימת. היא העדיפה לשוחח על דברים שהעיקו עליה.

גיתית סיפרה לי כי התנכלו לה מהרגע שבו הגיעה לכלא. היא התיי כוונה לקצינות ולסוהרות. לדבריה הפריע להן שהיא אשכנזיה ובלונדית.

אסירה ספריין

האח התאבד במיקלט

בין בנים העולם הזה

ארמוניים, אך יש איסור מוחלט על הצביעה לבלונד על גווניו. בכלל, נראה לי שיש כאן איזה חוסר-הגיון, כאשר אסור לאסירות להשתמש בסכ"ם, ולכל אסירה יש כף אחת לאכילה, וכאן במספרה מאפי שרים לאסירות להשתמש במיטריים.

היה קשה לי להתרגל להשתמש בכף לכל מטר, כמו לחתוך מלפפון או לאכול ספגטי, היו אסירות שנאלצו להשתמש בידיהן כדי לאכול, לאחר שהכף נגנבה מהן, ולא הצליחו להשיג כף חדשה.

יותר מאוחר למרתי מאסירות מנוסות וותיקות להשתמש במקלון קטן, כדי לחתוך דבריימאכל ולהכין סלט.

אותו מקלון מצורף למיטחה קוסמטית להסרת שערות בשם דפילן. מיטחה זו נמכרת בקניינה, ורבות קונות אותה בגלל המקלון. באגף-המיון היתה רק מראה אחת, וזו היתה בחדרה של גיתית איורעאלוב.

את גיתית פגשתי בחדר-האוכל, והיא נראתה לי די מסוייגת ושומרת מרחק מיתר האסירות. למרות זאת ניגשתי לתא שבו גרה עם אשה בחורש התשיעי להריינה. הן היו רק שתיים בחדר די קטן. החדר היה מקושט בציורי-פרחים וסלסלות מצמר, שאותן סרגה גיתית בכלא.

זה היה בערב יום-כיפור. גיתית ישבה על מיטתה, כשבידה ספר-תפילה. היא נראתה מאוד מטופחת, למרות תלבושת-הכלא.

בעודי מסתכלת בראי, שאלתי את גיתית אם תצום. אז סיפרה לי כי מיטחתה מאוד דתית, ולמרות שהיא רואה עצמה כאנגליה, תצום. יצאנו יחד לחדר-האוכל לארוחה ה-מפסקת. באותו ערב הירשו לאסירות להסתובב בחוץ, גם לאלה שלא צמו, כמוני.

כיפור בכלא היתה חוויה בלתי-נשכחת: המיטבה הפך לבית-כנסת מאולתר. האסירות עמדו בשורה, כדי להרליק נרות-נשמה. בהעדר מיט פחות-ראש, קשרו לראשן מטפחות מליגנין, חומר המחולק לאסירות אחת בחורש והמשמש לכל מטרה, כגון נייר-טואלט, צמר-גפן או מיטפת-אף.

אחרי הרקלת הנרות סידרו כמה שורות של כסאות בחדר-האוכל, ואחת האסירות קראה סליחות מתוך ספר-

שאלתי את ענת פרץ מדוע היא נמצאת בכלא, והיא סיפרה: "פשוט חוסר-יכול. הייתי תששית (גנבת), והייתי יס-כסף. בכל פעם הייתי מסתובבת במקום אחר, עד שנמאס לי ורציתי יותר קביעות."

"בא לי רעיון. ידעתי שבבית-מלון חמישה כוכבים מסתובבות הרבה ג'ובות (שקלים). אז הישגתי מפתח, שפותח את כל החדרים (MASTER KEY). הרבצתי הופעה מרשימה, בבגדים יקרים, והייתי מריחה הרבה פעם במלון אחר. הייתי מריחה הרבה קוק, וזה עלה כמה מאות דולרים ביום. אז בכל פעם הרבצתי כמה של תששיתים וכסף מזומן, קונה סמים ונחה בכיף, עד שהכסף היה נגמר, ואז הייתי יוצאת שוב לעבודה."

"ככה זה נמשך תקופה, וחייתי כמו מלכה."

"פתאום הגיעה תקופת-יושב, ואני הייתי זקוקה לקוק. אז עשיתי טעות ויצאתי לעבודה בלחץ, ונתפסתי על חם."

"הטעות שלי היתה שנכנסתי לחדר במלון שבו התארס שופט עם אשתו, ולי לא היתה סבלנות לחכות עד שהאורחים ייצאו. נכנסתי כשהם ישנו. נתפסתי, ומחוסר-ברירה הודיתי."

שתב בבית, ולא מחסירים ממנה דבר. אין למיטחה שליטה על מעשיה וכשהיא נתקפת באותו דף, היא יוצאת מהבית, מצוידת בבקבוק-נפט שאותו היא נוהגת לשפוך מתחת לרכב מיטרתיה ולהצית אותו. אז היא עומדת במקום סמוך ונהנית להסתכל בלהבות העולות מהרכב.

דורית נתפסה פעמים אחדות ונגזר עליה מאסר-על-תנאי. אך באחרונה הגוימה במיספר השריפות, ונשלחה למאסר-בפועל.

דורית נהגה לבכות ולצרוח בחדר שלה, והאסירות נשמו לרווחה כאשר שוחררה מהכלא. כעבור כמה שבועות שוב הוחזרה, בגלל שריפה נוספת.

"אני אוהבת אותך!"

אחד הבקרים כמה מהומה איזמה בחצר של מיפעל תדיראן. דורית שכבה על הרשף, וצרחת כי תתאבד אם לא יביאו אליה סוהרת מסויימת. סוהרות ניגשו אליה וניסו להרגיעה, אך היא מיררה בכני וחזרה על דבריה שוב ושוב. התברר שאותה סוהרת עמדה לעוזב את עבודתה בכלא, כדי להתחתן.

אסירה יערי (בזמן המישפט)

היזהרי מאביבה ורנוני

"מצד אחד טוב שהגעתי לכלא, כי כבר כמעט נגמרתי מהסמים, ונראיתי כמו שלד. כאן קיבלתי טיפול ושמתני. אין לי אף אחד, ולא באים לבקר אותי, ולא מכניסים לי ביקורים. אני מקווה לגמור את המאסר, ולסדר לי משהו בחיים."

בינתיים משתתפת ענת בקורס ספרות בכלא, ואולי, כשתשתחרר, תוכל לעבוד במספרה ולהשתקם.

הראי של

גיתית

וסף על ענת פרץ משתתפות בקורס-הספרות עוד חמש אסירות. הן לומדות לספר ולצבוע שיער על ראשיהן של האסירות. גם קצינות ומנהלת-הכלא נהנות משרות המספרה. ביום השישי, כאשר בנות-הקורס מתאמנות, מוזמנות אסירות למספרה, ולרוב יוצאות משם כשהן בעלות תסרוקות מאוד מפוארות.

גם לגבי צבעי-השיער ישנם כללים. מותר לצבוע שיער בגווני כהים ו-

דורית דרשה שיביאו את הסוהרת מייד, ואכן אחרי התייעצות קצרה בין אחת הקצינות ושתי הסוהרות הוזעקה אותה סוהרת לחצר תדיראן.

דורית קמה ממקומה והסתערה על הסוהרת בנשיקות. היא דרשה לבוא איתה לחתונה, וביללות קראה: "אני אוהבת אותך! אל תעזבי אותי! אני אבוא לשבת אצלך על המדרגות עד שיגרשו אותי!"

הסוהרת, שהייתה במבוכה איזמה, אמרה שהכל יהיה בסדר, אך כשפתנה ללכת זרקה דורית את עצמה על הריצפה ומשכה בחצאיתיה של הסוהרת המבוהלת. בקושי אפשר היה לנתק את דורית מהסוהרת, שהצליחה לבסוף לברוח כל עוד רוחה בה. מעניין היה לראות כיצד הטירוף משתלט על הסביבה. במקרים כגון אלה הפגינו הסוהרות חוסר-ישע מוחלט. יותר מאוחר הייתי נוכחת במיקרים שאיתם אי-אפשר היה להתמודד בהגיון, ומי שהיו מעמידות פני מטורפות או "עצבניות" היו משיגות את מטרותן בקלות.

תמרורים

אלחוטן, אלוף, קונסול

נתמנה ♦ למפקד מערכת הביטחון, אלוף (מיל') משה גדרון, 62, בעל עבר צבאי מגוון (איש פלמ"ח, אלחוטן באוניית מעפילים, קצין קשר ואלקטרוניקה ראשי וראש אגף כוח"א) במטה הכללי. גדרון, יליד תל-אביב, הוא אב שכול (שכנו, קצין שריון, נפל במלחמת יום הכיפורים), שמילא, אחרי שיתורו מצה"ל, שורת תפקידים אזרחיים נכבדים: מנכ"ל חברת פלור, מנכ"ל משרד התיירות וקונסול ישראל באטלנטה שבארצות הברית, משרה אותה מאייש כיום מוחמד מצרוה, איש כפר קרע.

רוקחת בת נשיא

הוכתרה ♦ ברמסק, עליידי הארץ ניבסית המקומית, בתואר מוסמכת למרעית הטבע ברוקחות, בוישראל אלי אסד, בתו הבכורה של נשיא סוריה, חאפז אל-אסד, (שהוא גם אב לארבעה בנים). שטח התמחותה של הרוקחת אלי אסד הטרפיה: חקר וזיהום המזון והמים.

„שמעתי עליך“

נחוג ♦ בתליאביב, יוסי הולדתו ה- 60 של יהושע (שייט) גלור, מבחירי הכדורגל הישראלי. גלור, כיום נהג אנו, היה במשך שנים חלוץ מכבי תל-אביב והוצב פעמים רבות (כ-35) מיפגשים בינארציים) בנבחרת ישראל, במסגרתה קלע 18 שערים. על גלור, הידוע גם במענה הלשון שלו, מסופר שכאשר העניק לו, כנציג קבוצתו, נשיא המדינה השני, יצחק נבצבי, את גביע המדינה ואמר לו „שמעתי עליך“ השיב לו גלור מינה וביה: „גם אני שמעתי עליך“.

אלמנתו של נשיא

נחוג ♦ בטכסאס, תוך כדי פירסום סיפורה החי של פרחיבר, יוסי הולדתו 75 של קלאודיה אלטה ג'ונסון, הידועה יותר בשם החיבה שהעניק לה בעלה, „ליידי בירד“. ג'ונסון היא אלמנתו של לינרן בינס ג'ונסון, נשיאה של 36 ארצות הברית (1963-1969) ואחת משתי אלמנות נשיאי ארצות הברית שעדיין בחיים. השנייה היא ג'קלין קנדי אונאסיס. האלמנה ג'ונסון היא בעלת תחנות שידור וחנות לבקר.

עירום בנוצות

נחוג ♦ בפאריס, יוסי הולדתו ה- 100 של ה„פולי-ברור“, מועדון הלילה ששמו הולך לפניו בהופעת הקבע הלי-לית שלו, הנמשכת שלוש וחצי שעות בדיוק והמתקת אליה, ככל ערב, אולם מלא של 1500 צופים. בהופעה משתתפות 150 רקדניות, זמרות והשפיות. יפהפיות, פול, שסימלו המיסחרי הוא נערות העירום המקושטות בשלל נורצות צבעוניות, בנוי על חורבותיו של מינור קרוב ובו גם נולד ריקוד הקאן קאן מנייהרגליים, שאחר מצופי הקבועים, בסוף המאה שעברה, אנרי טולוז-לאוטרק פגועהרגליים, הירבה להנציתו בציוריו.

18 דורות כמרים

נפטרה ♦ בכפר ישיף שבגליל המערבי, בגיל 58, ויוולד חיורי, האשה הערבית היחידה שמילאה את פועם בארץ את תפקיד היר"ר של מועצה מקומית. חיורי, בתו של איש-מיטרה מקומי ואם לבנונית, היתה אם לשלושה בנים (מיסעדן, ביוכימאי ורופא), עובדת סוציאלית במקצועה, שהקדישה את שנותיה האחרונות למאבק זכויות בני-עמה. מישפחתה היתה בכפר בן 6000 הנפשות מדורידורות והוציאה מקירבה 18 דורות של כמרי הכפר בזה אחר זה.

„קנון“ הפסידה בתביעת זכויות

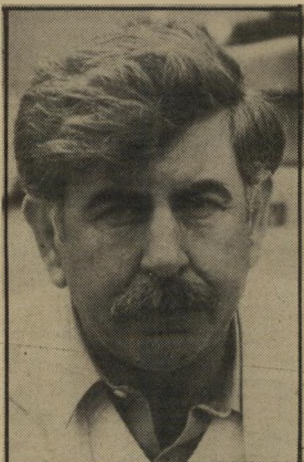
חברת הסרטים הכושלת קנון הפסידה באחרונה בתביעה שהגישה כלונדון לבעלות על סרט מתוכנן על מלחמת פולנדר.

בית-המשפט העליון בלונדון דחה את התביעה, וחייב את קנון לשלם לנתבעים, שכתבו את הסרט, הוצאות בסך 60 אלף ל"ש.

קנון הודיעה בפסטיבל-קאן האחרון כי תפיק את הסרט בהשקעה של חמישה מיליון דולר.

פרוייקט חדש של דרוקר בניו ג'רסי

פרוייקט גדול של חברת הבנייה האמריקאית של זכריה דרוקר נפתח בימים אלה בניו-בראונשוויק, במדינת ניו ג'רסי. הפרוייקט יכלול 650 בתים

קבלן דרוקר 650 בתים בודדים

בודדים, שיימכרו ב-70 אלף דולר האחר. על הפרוייקט דיווחו גדולי העיתונים בניו-יורק ובניו-ג'רסי, וביניהם ניו-יורק טיימס. בראיונות לעיתונות אמר דרוקר כי הבתים מיועדים לשוק לאידוע של קונים, הקרוי בפיו הקונים-בפעם הראשונה. עד כה, לדבריו, מנע המחיר הגבוה של הבתים מצעירים רבים לרכוש בית. הפרוייקט החדש יאפשר גם לצעירים לרכוש בית ברמה גבוהה ובמחיר נוח, כאשר רק 5% מהמחיר ישולם במזומן. מחירי הבתים ינועו מ-70 ועד 125 אלף דולר לבית. לפי העיתונות, חברות הבנייה של דרוקר צברו ניסיון של 26 שנה, והקימו עד כה יותר מ-30 אלף בתים. החברות מעסיקות כיום 3000 עובדים ויותר.

בית-המשפט מנסה עתה לחפש את הכספים שנעלמו. הוא מוציא למכירה את ביתו של גאז, ואת האיכטה שלו. הבית מוערך ב-5.5 מיליון דולר.

קו לדרום-אפריקה את הידע הדרוש. הממשלה האמריקאית אינה מתערבת בהעברת הידע של הלבאי לדרום-אפריקה.

איש-עסקים אייזנברג בנין התחייב

פשיטת-רגל לאימפריית הג'ינס של ססון

ממלכת הג'ינסים של פול גאז הישראלי, הידועה בשם המיסחרי ססון (שסון) הגיעה לידי כונסה-הנכסים. החברה היתה בין הגדולות באמריקה, ומחזורה עלה על 250 מיליון דולר לשנה. החברה היתה ב-1982 המובילה בענף, עד שחברת נורדאש השתלטה על השוק.

פרוטוקול בית-המשפט, שדן בחב"ר, מגלה פרטים מאלפים. פול גאז נאסר בשעתו על האזנה לטלפון של אשתו. פעם אחרת נאסר על תקיפת אמן במנהטן. באחרונה התלונן כי אל-מוני מנסה לרצחו.

בית-המשפט מינה מנהלים לחברה, ואסר על גאז להתקרב אליה. גאז עצמו אינו מיוצג עליידי עורר-דין, מאחר שכמה מהם, שהעסיק, עזבו אותו מפני שלא קיבלו כל תשלום. דו"ח מנהלי החברה לבית-המשפט תיאר שיחה עם גאז כך: „יש מאחורי כמה אנשים קשוחים ביותר, ואינני יכול להשתלט עליהם. וברור כי גם המנהל הממונה לא יוכל להשתלט עליהם.“ גאז הצביע על המנהל ואמר לו: „אתה גר ברחוב 64, תיזהר. אם יחית חבלן מעולה כצבא הישראלי, והייתי מסוגל לפוצץ בית כך שלא יישאר ממנו כלום, וכך לא יהיה סימן למה שגרם לפיצוץ. אני יודע מה מנהל מטעם בית-המשפט מקבל, אתה מקבל פרוטות, יש כאן בעסק הרבה מיליונים. אני יכול לעשות שיחת-טלפון אחת, ומישהו יבוא לכאן עם שק של כסף, מאות אלפים, כמה שתגיד. אנו יכולים לעשות כאן מיליונים, אם תרע מה צריך לעשות.“ פקיד בית-המשפט העיד כי כאשר בא למישרו של גאז לקחת תיקים, ריק בו גאז וסירב למלא אחר הצו. הפקיד חזר עם שלושה שוטרים ועשה חיפוש בביתו של גאז. גאז נעצר, ונאסר עליו להתקרב למנהל הממונה או לטלפן אליו.

הוביצר 155 מ"מ. לפני כעשר שנים נכשלה ישראל בניסיון להשיג את הידע לייצור התותחים מאמריקה ומקנדה, ונעזרה בידידים כסי-איי-איי, שסיפ

אתה והשקל א״יזנברג מסרב לקצץ בעמלות

יריעה זו פורסמה בשבועון ישראל שולן בניו-יורק.

אייזנברג הצטרף לסיור האחרון של שריהחוק, שימועון פרס, לדרום-אמריקה, ועימו גם דויד קימחי, מי שהיה מנכ"ל משרד-החוק שהוא כיום יועץ לאייזנברג. הבקשה להקטנת העמלה הועלתה בעת הסיור האחרון, אולם אייזנברג דחה את הבקשה לחלוטין.

איש-העסקים שאול אייזנברג דחה באחרונה פנייה רשמית של ממשלת-ישראל להקטין את אחוזי-העמלה המסולמים לו על עיסקות-הנשק של ישראל עם סין העממית. אייזנברג מקבל עמלה של 16% שיעוריה-העמלה הגבוהים אושרו לו בשעתו עליידי ראש ממשלת-ישראל מנחם בגין, שאף התחייב לפני אייזנברג כי העמלה לא תקוצץ בעתיד.

ישראלי מימן סיור של זובין מהטה בעומאן

מנצח התיזמורת הפילהרמונית הישראלית, זובין מהטה, נתן באחרונה קונצרט עם התיזמורת של פירנצה בנסיכות עומאן, והדבר התאפשר תודות לתרומת איש-עסקים ישראלי, הרוצה לפתח יחסים טובים עם עומאן. הדבר נודע לכתב ניו-יורק טיימס, שראיין את מהטה באחרונה. הראיון התפרסם

מנצח מהטה שונן שבחון

ב-27 בדצמבר. מהטה הסכים לדבר אחרי שאיש-העסקים הישראלי מימן באותו הזמן גם קונצרט נוסף בכומביי. בראיון מודה מהטה כי אינו בטוח אם התיזמורת הפילהרמונית של ניו-יורק תחדש עימו את ההווה לעוד ארבע שנים, וזו גם הסיבה לשנת-השבחון שנטל לעצמו.

ציוד ישראלי ביד׳ דרום-אפריקה נגד אנגולה

הישראלים מקבלים משכורת ממוצעת של 7000 דולר לחודש. הדרום-אפריקאים טרם פתרו את בעיית המנוע של המטוס. המנוע כי לבאי היה צריך להיות של פרט אוד יוטני האמריקאית, שלא תמכור אותו לדרום-אפריקה.

החברה הדרום-אפריקאית הכונה את הציוד והלבאי היא חברת אטלס הממשלתית.

דרום-אפריקה משלמת לישראל תמורת הציוד באספקת תותחים מרגם

דרום-אפריקה מסתייעת בציוד ישראלי מתוכם במלחמתה נגד אנגולה — מסר הירחון „ישראלי פורין אפריס“, המופיע בקליפורניה, בגליון דצמבר. העיתון מסר כי מאות מהנדסים וטכנאים, שפוטרו מן התעשייה האווירית הישראלית בגלל ביטול ייצור מטוס ה-לבאי, עוברים לדרום-אפריקה שתיכנה את הלבאי במקום ישראל, ושמו יהיה „נאופורד“.

בפלישה הנוכחית של דרום-אפריקה לאנגולה היא משתמשת במטוס הקרוי „צ'טה“, שהוא מראץ 3 ישראלי המיוצר בדרום-אפריקה בידי ישראלי. הציוד האלקטרוני בצ'טה זהה לציוד הישראלי במטוס הכפיר, קודמו של הלבאי. הציוד מנטרל את הטילים הרוסיים נגד מטוסים, שיש לאנגולה ציוד חריש נוסף, שישיראל סיפקה באחרונה, הוא מטוס בואינג, שהוסב למעבדת-ציוד אלקטרוני מעופפת. כן סיפקה ישראל לדרום-אפריקה מז'יטים (מטוס-זעיר-לא-טיס). הירחון מוסר כי דרום-אפריקה תיכנה את מטוס הלבאי במקום ישראל. ביום עובדים יותר מ-12 אלף ישראלים בייצור ציוד צבאי הנכנה לדרום-אפריקה, ומיספרם גדל מדי יום.

Israeli Foreign Affairs

AN INDEPENDENT MONTHLY RESEARCH REPORT ON ISRAEL'S DIPLOMATIC AND MILITARY ACTIVITIES WORLD WIDE.

December 1987
ISSN 0883-9832

South Africa Hurls Israeli Technology Against Angola, May Build Lavi Aircraft

South Africa has been using sophisticated technology to build Lavi aircraft.

Impala already in its air force
Basing its report on information from the Jewish and Israeli communities in

הפירסום ב„ישראלי פורין אפריס“ יותר מ-12 אלף ישראלים שובדים בדרום-אפריקה

2627

הול
טמיר ויל

טמיר לבשה שימלת-קוקטייל מהממת, מתנת האופ-
נאי תיאודור סי. און לא נפל ממנה בהידורו, והגיע
בלבוש מסוגן בעיצוב היוקרתי של ולנטינו.

—

פנינה רוזנבלום מצליחה תמיד פתיע במסיבות יום-ההולדת שלה. אחרי מסיבות יענק, שזרכה לעצמה, לטוטן ובטיטום, בהשתתפות הרבה יורסמים מעולם הבידור, התיקשות אמנות, ההלישת רוזנבלום לחרוג מינהגה, וערכה מסיבה אינטימית לחייה הקרובים בלבד, במסעדת מיפיה המסיבה כללה ארוחת-ערב חגיגת הופעה של כמה אמנים. האסטר **הרצל ליפשיץ** ואשתו הציגו **לואה** הביאו להכנתה את סיפור דרש של ליפשיץ.

החבר, **יובל לוי**, הביא את כנִי-
מיספחתו, ואילו המדצ'ר של פנינה נכתו
על חברות קרובות. כמה אמנים לא באו
בגלל התחייבויות קדומות בענייני
עבודה, אבל לרזונבלום זה לא הפריע.
היא הסתובבה בין האורחים, כשהיא רר
את כלל אחד באופן אישי, וחילקה
הראות למצוייטים שיענו לכל בקשות
האורחים. שתי חברות קרובות, שהיו
אמורות להגיע ב־11 ושביקשו שלא
יתחילו את החגיגה בלעדֶיהן, גרמו
ל'צ'יכובים בהגשת האוכל.

נאוה הם מעצבת-הכובעים, המתגוררת במינכן, באה בחברת רובי דמלין (בתצלום עם הכובע). השתיים העבירו את הזמן בחיקויים של חלק מהדוגמניות, להנאתם של היושבים לצידן.

הדוגמנית התאהבה במיסעדר

הדרגות **אנאבל טמיר** והדוגמן הישראלי שמצליח בחו"ל, **אבי אזן**, ערכו מסיבה משותפת במסעדה ויב דנים שבשכונת התיקווה. טמיר תגה את מסיבת יום-ההולדת שלה ויום השנה ה-15 לעלייתה לארץ. אבי אזן תגה את העצלותו הבינלאומית

קארין דונסקי הדוגמנית הוותיקה, היא חברתה הטובה ביותר של אנאבל טמיר (בתצלום עומדת משמאל), והעניקה לה במתנה ארנק-ערב בעיצוב יוקרתי של ולנטינו.

שְׁלוּמִית אֲמִיר

שתתה מיספר כוסיות של אלכוהול, והת-
חילה לשעשע את החוגגים בבדיחות. היא
התגאתה בחולצה שקיבלה במתנה, ואילו הגברים רצו לראות מה מסתתר
מתחתיה. יהודית נגו (בתצלום עם הכובע), התנדבה להראות להם.

שרשרת מעויות

עודד קטלר

השחקן-בימאי בא עם אשתו אורדיט למסיבה, שכמעט בוטלה בגלל שרשרת-טעויות, ושוחח עם ידידתו מיכל שדות (בתצלום לצידו). מיקי ירושלמי, מתיאטרון נווה-צדק (למטה משמאל), בחברתו של יעקב שיין, מנהל-התיאטרון.

(בתצלום איתה), בא בג'נס ובז'אקט, שמר על פרו- פיל נמוך ומרבית הערב ישב ליד הבר. הזוג, ש- מתגורר ביחד, מקווה להינשא אם יקבל לוי גט.

במסיבת לבשה יום-ההולדת שלה שימלת-מיני קצרצה וסריג תואם. חברה, יובל לוי

פנינה רוזנבלום

לסלי קיי בת ה-21, מארחת במיסעדת הסינינג'י-במבו, באה בחברת בר-זוגה, יורם חביב. קיי היא חברתה הקרובה ביותר של רוזנבלום, והשתיים מפגינות חיבה הדדית בכל הזדמנות. קיי הגרושה התפרנסה בעבר בתור דוגמנית.

גבי עמרני השחקן מימין, היה נציג-התיאטרון והקולנוע היחיד. יעל אביב (בתצלום השמאלי) הגיעה לביקור-מולדת מבריסל עם בתה תאי, שנשארה בבית. ריקי קרוצ'י, מפיקה, בחיבוק עם פנינה.

קולנוע

חיסמונת ראמו

מי רוקן את החשבון?
למה נסע מנהל החשבונות
ונטל עימו את הספרים?
שאלות שהתביישת לשאול
הפקה בינלאומית.

התעשייה הישראלית לא תשכח במהרה את סילוסטר סטאלונה, ואולי דווקא מוטב שתישכח אותו. להיות כוכב ולהיות שחקן. כך מסתבר, הם שני דברים שונים לפעמים. עובדה, כבר היו בישראל שחקנים ידועים כגון גילגור ופיטר יוסטינוב; ראשיהם לא נערפו כמעט עלידי מסוקים, הטרוריסטים לא ניסו להתנקש בחייהם, והם לא היו זקוקים לאנשי יחסי ציבור, שימצאו עליהם סיפורים מסמרי-שיער חדשות לבקרים. כבר היו בישראל הפקות ומפיקים, שטענו שישאל מהימנה יותר ממארוקו, בטוחה יותר מאלג'יריה, וכי קיימים כאן צוותים טובים ושרותי הפקה נאמנים, ואנשי-צוות, שמוכנים לעבוד יומם ולילה, שלא לפי תקנות האיגודים האמריקניים, או אף אלה הצרפתים, המומחים לשבוע-עבודה מקוצר.

היו שחקנים, שלא ברחו מהעיתונות המקומית כמחולירע, והיו מפיקים שהבטיחו לכאן שוב. כך, ג'ון קורמן, המפיק, שחזר לכאן כמה פעמים, וסידני פיורי, הבימאי, שעושה כאן כעת את נשור הברזל 2, ולמרבית הפלא, אף תחת גג אותה חברה קרולקו, שעשתה את ראמבו 3.

מסתבר כי יומיים אחרי סיום-הצילומים עזבו כל אנשי-ההפקה את הארץ למעט רואה החשבון שלהם, ג'ים דוידסון. נשאר בגפו כדי לסיים את הספרים, וראה זה פלא, ב-13 בדצמבר יצא גם הוא את ישראל, כל שאיתו כל ספרייה-חשבונות, כולל בעברית, וטס ללוס-אנג'לס.

לעומת זאת, החשבון המשותף של ג'ון וראמבו 3, נשאר, לרובי יצחק קול, שניהל את ההפקה מצד ג'ון, ריק לחלוטין, ואילו שיקים, שנמסרו לאנשי-שרותים שונים, חזרו ללא כיסוי.

"אינני יודע אם היה זה במכוון או בשגגה", אומר יצחק קול, "קשה לי להבין מדוע הוא עזב מבלי להיפרד, ומדוע לקח איתו את הספרים. הרי אין לנו אפשרות לעקוב אחרי ההוצאות והחובות, שנשארו בתום ההפקה הענקית. האמת היא שאני מוועז — כבר 20 שנה שאני מלווה הפקות, וטרם ראיתי הפקה שעוזבת בצורה כזו".

באשר לחשבוני-השקלים המשותף, טוען קול, שלמעשה, הגובה היחיד, שהודרו לכסות את עצמו בזמן, היה מסיבה-כנסה, שלקח את כל המגיע לו, אף שקרולקו לא דאגה להעביר את הניכויים בזמן, כחוק.

בינתיים, משנודע לקול כי מנהל-החשבונות אכן העביר את כל הספרים עלידי שליח, ואילו המחשבים עוכבו בבזרי-טחון בשדה-העופה, כנהוג, הוא הודרו וביקש שלא לאפשר יציאתם מן הארץ, בטענה, ששם אולי תתגלה הנהלת החשבונות, שתאפשר לישראלים מעקב אחרי העניין כולו.

ומה אמרים בעלייה-בית בהוליווד? מטילים, כמובן, את האשמה על חברת ג'ון הישראלית. פיטר הופמן, נשיא קרולקו, טוען שהחברה השאירה בחשבון 250 אלף שקל לכיסוי השיקים, אך ממשלת ישראל הרימה את הכסף שג'ון לא שילמה בשעתו, לפי מה שהוסכם איתה. עוד טוען הופמן שג'ון מגיע היום עוד 840 אלף שקל מהחזרי מס-ערך מוסף, ולמעשה, הם חייבים לג'ון כסף.

בינתיים ממתינים הכל להחלטת בית-הדין. פט בעניין, יצחק קול טוען שהופמן הבטיח לו חגיגות כי ישלח לישראל אדם, שיסדיר סופית את כל העניין. ומה עם הטעם הרע שישאר מכך? איזו זה כליכך חשוב, שהרי ראמבו מעולם לא

חדיר

חובה לראות:

תליאביב: הקיסר האחרון, ז'אן דה פלורט, מסאל נאקס, החנות מעבר לפינה, מנדל הדבורים, זקוף תיאון, חכמת רחוב, לא יכולה בלי זה. **ירושלים:** הקיסר האחרון, החנות מעבר לפינה, מנדל הדבורים, ז'אן דה פלורט. **חיפה:** מסאל נאקס.

שישישבת / הקרנות מיוחדות:

*** **הנשף** (שישי, 14.30, פריז, תל-אביב) — 50 שנות היסטוריה במוסיקה ובתמונה. סרט יפהפה של אטורה סקולה.

*** **נדר הבוין** (שישי, 16.30, פריז, תל-אביב) — ילדים יפאנים משני קצות-הסולם החברתי. מרנין.

עדנה מיניר

ברנו גאנץ וסלוויג דומרטיין — אהובת המלאך

אין ספק, זהו סרט שהוא פיוט. שום דבר אינו עומד על הקרקע. לכל דמות ישנן הכנפיים, ההופכות אותה קצת תלושה, כמו חלום. כמו ציבועי השחור-לבן של רוב הסרט. זהו סרט-חלום ולא סרט-מציאות. וכמו שמלאכים הם תלושים, ושייכים לכל מקום, כך גם ברלין, החצויה, שהיא גרמנית, ושאינה גרמנית כלל, וכה הרבה מלאכים מעופפים בה. והיא יפהפיה בשחור-לבן, ומלאת תיקווה, כשהיא מצולמת בצבע.

יאן בנן ושרה מיילס — חיים בעורף

המילחמה. קשה להשלים עם כך שבימאי בוגר מתעלם, כאילו במכוון, מכל מה שאירע במילחמה זו.

אבל יש לקחת בחשבון כי הסרט הוא מחווה לזיכרון טהור של ילד, שהיה מנוטרל לחלוטין מן הזוועות, וראה את ה-מילחמה בעליצות הבלתי-מובלת של אנשים, שחיו בעורף. אפשר בהחלט להזהרות עם בורמן ועם שחקניו הנפלאים — החל משרה מיילס וכלה ביאן בנן.

קים באסינגר וג'ף ברידגס — ההצלה הגדולה

עיר שמנה, שערי שמיים, טרון, כנגד כל הסיכויים ועל חוד התער. לא כדאי לזכור במיוחד את הבוקר שאחרי. באשר לקים באסינגר (נאדין) — זוהי שחקנית מעניינת מאוד, דווקא משום שהיא משתדלת לא להדגיש מדי את המראה הבלונדי-הסכסי שלה ולהגיש משהו מעבר לזה. במחזהו של סם שפרד שוטה לאהבה היא הצליחה, והיא עושה זאת גם כאן. לסיכום — בלי ציפיות מרובות זהו סרט מהנה.

מלאכים רוצים לרדת

מלאכים בשמי ברלין (לב, תל-אביב, גרמניה-צרפת) — מי שאוהב לאכול בצל ואינו מתייגע מלפנח אגוזים, זה הסרט בשבילו. השמות החליפיים שלו — השמיים מעל ברלין וכנפי התשוקה — רומזים להיותו מסובך. ואומנם, לא רק שאי אפשר להבין בצפייה חד פעמית, ויש צורך לקלף את רבדיו כבצל, אלא שווים ונדרס מקשה על הצופה שבעתיים, בהשתייכו במשורר האוסטרי פטר האנדקה לכתיבת תסריט עתיר-מלל עד לעייפה.

בראיה ראשונה זה מעצבן ומייגע להקשיב לרעיונות פילוסופיים בחרוזים כשהעניינים כמהות לשחרור, כדי שיוכלו לשבוע את התמונה. אבל אולי משום הפיתרון המופלא, שמצא ונדרס לגיבוריו כשהפך אותם למלאכים, קל להישבות בקיסמן של התמונות, האווירה ומיפנשיה-מלל המרחף.

ואז מסתבר לך דבר נהדר — כלל לא נורא אם אינך מסוגל לעקוב אחרי המישפטים האינסופיים של האנדקה עד לקצה משמעותם. אתה אפילו יכול לדלג על כמה רעיונות, אבל אינך יכול שלא להבין את להיטותה של המלאכים המובטלים (ברנו גאנץ ואוטו סאנדר) לטעום מן החיים כפשוטם, ולהיות בניית-תמותה, לפחות כדי להגשים אהבה ללוליית-טראפז מקסימה (סולוויג דומרטיין, חברת-לחיים של ונדרס), או להעריץ את פיטר («קולומבו») פולק, מלאך לשעבר, המשחק שחקן שמשחק בלש.

איזה בליץ נחמד!

תיקווה ותהילה (דיזנגוף, תל-אביב, אנגליה) — ג'ון בורמן מת-חפש למישהו אחר — אולי אף-לי פליני במהופך. אין הוא זוכר מי-פה, כי אם יצורים קטנים וחמימים, אף שבתקופה שהוא בוחר להיזכר בה היא תקופת הבלץ בלונדון. אך אין זה מיקרה — בתקופה זו היה ילד, מין וודי אלן קטן, שראה את הכל דרך הפריזמה האישית שלו.

היום, אחרי שבורמן מקובל עלינו כבימאי האקולוגיה ואי-תנייהטבע נגד האדם (יער האמרלד, זארוס, אקסקאליבר), הוא מפתיע אותנו בסרט מסוג אחר. זוהי נוסטלגיה מימי המילחמה. האב יוצא לחזית, האם מתקשה להיפרד מילדיה וברגע האחרון היא נמלכת בדעתה, ובמקום לשלוח אותם לאוסטרליה הם נשארים איתה, בלונדון.

לילדים, שנשארו בלונדון, בתקופת ההפצצות, ושנהנו מחוץ-פש בלתי-מובלט, היתה זו מילחמה נחמדה — לימודים מוש-בתים, הפתעות, בדוגמת מרגל, הנוחתות בגינה, ובילויים אצל סבא וסבתא. בין דימעה לצחוק ממשיכים הילדים בעולם-הפלאות שלהם, שרק מתחדד נוכח המציאות של המילחמה. אין ספק, ישנן בסרט הרבה ציניות מישפחתיות, שבהן האהבה אינה יודעת גבולות. ציניות שופעות חום, הומור ואנושיות, שקשה למצוא כמותן בסרטים אחרים. אולי יהיה קצת קשה לקבל את העובדה, אבל אין בסרט זכר לזוועות-

מותחן

קטן

נאדין (דקל, תל-אביב, ארצות-הברית) — כל-כך הרבה מיקצוענים חתומים על הסרט — נסטור אלמני דרוס, צלם מופלא, רוברט בנטון, תסריטאי ובימאי מרתק, סם אויסטין, עורך מהימן ומיומן — והתוצאה היא אומנם, מיקצועית. מותחן, שבו הרבה קריצות חייניות, אווירה וצבע מרעננים, אבל לא למעלה מזה. ומי בעצם מבקש משעתיים מבדרות להיות תמיד חוויה חד-פעמית? אפשר בהחלט ללכת לקולנוע, לראות משהו קטן ולהפיק את ההנאה בהתאם. לגיטימי.

ובכן, נאדין היא נערה בלונדית בת טכסאס. לא חכמה במיוחד, אבל אי אפשר להאשים אותה בטימטוס מוחלט. היא גרושה, אך, למעשה, אינה יכולה להשתחרר מבעלה. מסוג אותם יחסינישוואין, שבנטון סוהב להציג. העלילה מסתבכת כאשר נאדין מדגמנת בעירום ומנסה, מאוחר יותר, למחוק את עברה ולהחזיר אליה את הצילומים. בטעות היא לוקחת צילומים סודיים של פרויקט, העשוי להיות חומר-נפץ מוליטי, וכך, כמובן, היא חורצת את דינה ונרדפת עלידי כל הגורמים האפשריים.

בשלב זה חוזר לתמונה הבעל לשעבר, ג'ף ברידגס, אחד השחקנים המקסימים בקולנוע האמריקאי. ברידגס היה מועמד לאוסקר לתפקיד-המישנה בהצגת הקולנוע האחרונה,

אביטן עם בנו גורליאדם ולואיזה אחת רוצה שיהיה לך ילד יתום?

משיחת טלפון שהוקלטה בכלא משתמע כי אביטן רצה במוחה של אורית ארביב, בגלל קינאה

מהכלא, ביוני השנה, מצאה לה גבר אחר.

הצהרות סותרות

עם שיחרורה מהכלא הצהירה אורית הצהרות סותרות. מצד אחד ביקשה להתייחד עם אביטן בכלא, ומצד שני הצהירה על פתיחת דף חדש בחייה וניתוק כל קשר עם העבר. ארבעה חודשים אחרי שיחרורה הצהירה קבל עם ועדה על הרומאן החדש שלה. מי שאל אז את עצמו מה תהיה תגובתו של אביטן על בגידתה של אורית, אם בנו, קיבל הסכוע את התשובה.

לפני ימים אחדים הוגש כתבי אישום

לפני חודשיים הוכתעו רבים, כאשר קראו בהעולם הזה (13.10.87) על הרומאן החדש של אורית ארביב. כראינו עם רפנה ברק סיפרה אורית על אהבתה לרוני הררי, (22). בנייהוג הצטלמו ונראו מאושרים מאוד.

אורית סיפרה אז: "הרצל ואני מדברים הרבה על הילד (גורליאדם, בנם המשותף). אחרי שהרצל הורשע (בית-הדין העליון רחה את עירעורו של אביטן והרשיע אותו ברצח רוני ניצן) הוא אמר לי שאני משוחררת. שאני יכולה לבנות חיים חדשים, ואני לא צריכה לחכות לו." רוני מצידו סיפר אז: "אני מכיר את הרצל אביטן מאז שאני ילד... הוא לא מסוכן כפי שכותבים עליו בעיתונים.

הרצל אביטן ייחל למותה של אורית

ממש תענוג לדבר איתו. הוא בסך הכל נשמח טובה וטהורה!"

עם קריאת הכתבה הזו עלתה במוחם של אנשים רבים השאלה: "כיצד יגיב אביטן על בגידתה של אורית?" הרצל אביטן, שאת רוב חייו בילה בכלא, נחשב כאחד מראשי העולם התחתון, עבריין מסוכן, שהורשע ברצח רוני ניצן, וכעת עומד לדין יחד עם שמעיה אנג'ל ויעקב שמש על רצח חברים ליכלא, חיים שושן.

סיפור האהבה של אביטן לאורית ארביב היה אחד מסיפורי האהבה החזקים והארוכים בעולם התחתון בישראל. השניים הכירו זה את זה אומנם מילדות, כאשר גדלו יחד בשכונת נווה-השרת, אבל הרומאן שלהם התחיל דווקא כאשר הרצל ישב בכלא.

הרצל החל כותב לאורית מיכתבי-אהבה כדי להתנשם באויר וולף, שהיה חברו. וולף בגד בו והפך ערמדינה נגדו. אורית היתה אז חברתו הצמודה של אורי וולף, והרצל רצה להוציאה מדיו כדי לנקום בו.

אולם הרומאן בין השניים הפך סיפור-אהבה אמיתי וחוק, שגבר על כל הצרות והתהפוכות שעברו עליהם בי 10 השנים האחרונות.

אורית דבקה בהרצל בטוב וברע. אביה, נהג אנו, העיד עבור אביטן במישפטי-שור, וזמן קצר אחרי-כך מת מהתקף-לב. כאשר ברח הרצל מהכלא והסתתר במשך תקופה ממושכת, ישבה אורית יחד איתו במסתור. אז נכנסה אורית להריון. כאשר ילדה את בנה, היתה כבר אורית אסירה בווה-השרת, אחרי שהורשעה בשור קרן אור ונידונה לשמונה שנות מאסר.

הרצל עשה את הכל כדי להמתק את עונשה של אורית. הוא אף גילה למישטרה את מקום הימצאם של התכשיטים שנשדדו בקרן-אור. כדי שהדבר יעזור להקלת עונשה של אורית. הוגש שומר על קשר הדוק בין בית-הסוהר נווה-השרת וכלא-רמלה. והנה, דווקא אחרי שוחררה אורית

נגד רוני ארביב (לא קרוב-מישפחה של אורית), שהוא חברה-לחיים של ולואיזה (עליזה) שוילי, אחותה הבכירה של אורית. ולואיזה מגדלת את גורליאדם, בנם של אורית ואביטן, מאז שהיה בן שנה. רוני ארביב נאשם בשור מלששת יהלומים ב-29 באוקטובר. התביעה ביקשה את מעצרו עד תום ההליכים.

באותו זמן התגוררה אורית אצל אחותה, וצו ההאזנה הוצא על שם אורית. על הסיבה לציתות יש חיסיון, ולא ברור מדוע נערך. אבל כאחת השיחות שהוקלטו, ב-29 באוקטובר, שבועיים אחרי שהופיע גליון העולם הזה שבו התפרסם הרומאן של אורית, משוחח אביטן מהכלא עם ולואיזה בביתה. השניים אינם נוקבים בשמות,

הרומאן החדש של אורית

ארבעה חודשים עברו מאז שוחררה אורית ארביב מכלא הנשים נווה-השרת. ההתייחסות לפרשם בהעולם הזה שיומנה שכתבה בכלא. במשך תקופת זו לא ידע שמה מחבולת-היא: בטיחילת עורר יומנה עניין. אחרי-כך מרשם שהרצל אביטן - חברה ואבי בנה אדם - הציג את תואו בכלא. כאות-מחאה על תנאי-החידוד שבהם הוא מוחזק, אחרי-כך שב אביטן לכוותיות הראשיות מוט שהרצל ביצע רוני ניצן, ספקד כלא-רמלה.

הכתבה ב"העולם הזה" מה קרה לך? אמא של הילד שלך?

אבל ברור שהם מדברים על אורית. להלן תמליל השיחה:

הרצל: היא עכשיו נרפקת. מה קרה לך?

לואיזה: די, זה לא נכון, אל תלכלך!

הרצל: לא נכון?

לואיזה: לא, היא 24 שעות איתי. הרצל (בלעו): כן?

לואיזה: כן!

הרצל: הלואי שתעשה את זה, תאמיני לי, לואיזה.

לואיזה: לא.

הרצל: נשבע לך.

לואיזה: חוץ מזה היא מתנהגת אליו שיגעון (לגורליאדם, בנה).

הרצל: נשבע לך שאשמת.

לואיזה: עכשיו אין מה לדבר עליה. קודם היו לי טענות, אמרתי לך מה שהיה לי.

הרצל: אבל מה? אפשר לשכוח את העבר?

הרצל: אני לא מוותר, תאמיני לי, נשבע לך, לא מוותר!

לואיזה: לא, אתה תוותר!

הרצל: לא אוותר!

לואיזה: אתה אוהב אותה, והיא אוהבת אותך...

הרצל: מכסימום תקנה כרטיס ותעזוב את הארץ.

לואיזה: אין לה לאן ללכת. לאן היא תעזוב?

הרצל: לא איכפת לי, אפילו לא יודע מה, העיקר שאו זה או מה שאני חושב. אחד מהשניים!

הרצל: נשבע לך, זה עניין של זמן! לואיזה: די, מה קרה לך, אמא של הילד שלך?

הרצל: אה, כן? נו... לואיזה: מה אתה רוצה, שיהיה לך ילד יתום?

הרצל: כן! זה עדיף, לא? לואיזה: לא! הרצל: עדיף בשבילי. את האמא שלו.

דחפורים בואדי סאליב

חיפה שוב בחדשות: ראש העיר גוראל משלח את דחפורי ברובע היסטורי נדיד ביפו ומכריז: מפעל שיקום אמנותי... בחגובה למבקרין, הוא מנסה להעליל עליהם עלילות. ועד אמני חיפה מברך על המוגמר. האתנן: „בית אמנים“ (ססו מ"ר) שיקום על חורבות רובע ערבי הרוס. חושיטטאן לא מתה, היא רק החליפה שם. גוראלובקה מזהמה האוויר, כורתת העצים, מגלחת האחרים, דוחה, גסה ומכוערת לא־כוח מקודמתה, אלא שהיא מגיעה לעיתונות הארצית רק כשנחשפת פרשת שחיתות נוספת

את החלק התחתון של הוארי והרסו עשרות מיבנים נוספים כדי לפרוץ את הדרך (לכביש דר' מסלולי ולחניון...). גם בחלק העליון הרסו בתים רבים. אך הגרוע מכל הוא שהם הרסו חלקים מההתשתית — את הציר שעליו נשען הוארי. הם השמידו את רחוב המדרגות הידוע, שבלעדיו אין בכלל ואדי ואין את מה ואת מי לשחזר. מי שמתיימר אחרי כל זה לטעון שזה חלק מתוכנית שיקום, או שאין לו כל מושג על מה הוא מדבר, או שהוא מנסה בכוונה להטעות את מי שאינם מתמצאים בנושא.

ויהודית הנדל, חיפאית לשעבר, סיפרה הידוע רחוב המדרגות קרוי על שמו של אותו רחוב שנהרס עתה, הגיבה: „קשה לי להאמין שזה קורה במציאות, למרות ניסיוני המר מאוד עם עיריית חיפה. נראה שהרסתי ומשנאיך ממך ייצאו, ובהם ראשי עיר...“

ועל ראשיה העיר גוראל אמרה: „עיר שככה מדבר ופועל ראשיה העיר שלה — היא כאמת עיר אומללה... הוא כבר הנציח את עצמו, ושמו ייוזר בעיקר במה שהרס ולא בדיוק במה שבנה.“

ומה משיב על כל אלה ראשיה העיר גוראל. הוא אומר: „אז הרסו את רחוב המדרגות. אסון גדול.“ הרסו ואדי, הרסו רובע, הרסו רחוב מדרגות. כאמת אסון גדול. העירקו הצביעו מערך ואחר כך עוד הולכים ומשוים איש כזה לבני הוולו והבאנטו.

מה פלא שראשיה העיר כזה ודומיו (יש כאלה?) מציעים ש„משוררים יישבו בבית ויכתבו שירים“ ואל יתערבו בענייניה של עירו שהם בעיניו

במטרה לתעד את מלאכת ההרס היסודית שביצעה עיריית חיפה במקום. כאותה הזדמנות הרשית לעצמי לומר לכתבה העיתון המקומי כי „אנני מכיר עוד עירייה ונדאלית כמו עיריית חיפה, ואני לא מאמין שאפשר לראות פראות כזאת גם במקומות הכי חשוכים באפריקה.“ כיום אני כמובן מתחרט על ההשוואה. אנא ואנא, בני וולו ובאנטו יקרים, תושבי דאהומי וחופי-השנהב, אנגולה ואמביה וניגריה, נא סלחו לי שהשוויתי אתכם ברגע של כעס חולף לגוף המנהל את ענייני חיפה. באמת לא התכוונתי להלבין כדי כך את פניכם השחורות. פליטתפה, מה לעשות. טעות לעולם חוזר.

אבל נחזור לחיפה הלבנה אם גם לא מולבנת. בלא שצפינו זאת מראש, נמצאה לנו תמיכה בטענותינו ממקור לא-צפוי. ד"ר ראובן הכט, מקים ממגורות דגון וחתן פרסי-ישראל, בן תרבות ואספן אמנות, שוחר חיפה שאף תיעד את מיקצת יופיה בשני אלבומים שמימן בכספו ולא נחה דעתו עד שתהיה לאוניברסיטת חיפה גם אוסף ארכיאולוגי וגם מוסיאון, קם והודיע מפורשות (אני שוב מצטט מתוך העיתון):

„מה שעיריית חיפה עוולה ומעוללת לואדי סאליב הוא פשע שאין שום אפשרות לסלוח עליו. לואדי הזה יש ערך תרבותי והיסטורי אדיר. הוא יפה ועשיר בהרבה מיום העתיקה. בשנות ה-60 שכרתה, על חשבוננו, את סעדיה מנדל, האדריכל ששיחזר את יפו, והוא הכין תוכנית שיחזור ושיקום מפורטת, אבל שום דבר לא יצא

זך הוגנת וסבירה וכי ראשיה העירייה ועורריה היו מלאי שבחים להגיונותו של המשורר, הן כמלי „אך“ בעיניהם.“ זך או לא זך. מה פלא שראשיה העיר ביקש מהכתב, באמצע הראיון, להחזיר לידיו את מיכתבו של חבריה הכנסת הנכבד. אני שוב מצטט: „גוראל: סליחה. אבל את המיכתב של יוסי אני מבקש שתחזיר לי. קצת לא נעים לי כלפיו.“

הקיצור: פארסה חיפאית קצרה ברוח „מי חיפה העליונים“ המופרכים היטב בעיריה הכרמל. אלא שהפעם לא עלה ניסיון ההלבנה יפה כל־כך. מרוע? תשאלו. — השר יורע. אולי עבודת הכנה בלתי־מספקת, משכורות נמוכות מדי לדוכי רים, השחקנים לא למדו את תפקידיהם בעל־פה, המיכתב הלא־נכון השתרבב אל תוך חומר־הרר איות המרשיע. התוצאה, מכל מקום: הפנים שהיו אמורות להלבין, נותרו שחורות כופת.

מה פלא שהכתב שלנו משיב לו במקום לאותו

אני רק נוסע לי לעשרה ימים לחוץ־לארץ כדי להחליף אוויר חיפאי (מוזום) ולהשתתף בפתיחת חגיגות ה-40 למדינת ישראל בניו־יורק, ועיריית חיפה, בהנהגתו העשויה לכליחת של אריה גוראל, הנרסאי לשעבר ועסקי־מערך בהווה, מכינה לי מסיבת־הפתעה קטנה. מתברר שראשי העיר זימן אליו את הכתב הבכיר של המקומון החיפאי כלבו. רמי רוזן, כדי לחשוף בפניו אחת ולתמיד — אני מצטט — את „פרצופו האמיתי של המשורר הרגול נתן זך.“ מוטרד ככל בניי מינו עליידי שיקולים מוסריים נעלים, אף הוסיף ראשיה העיר ואמר כי „אני מודה שהתלבטתי די הרבה. לא בכל יום אני מלבין פני אדם ברבים, ועוד משורר כמו זך. אך במיקרה הזה החלטתי שאין לי מנוס.“

אין מנוס, אין מנוס. מה לעשות, מוכרחים להלבין. ובאמת תהיתי לראות באיוו אבקת־כביסה

ואדי סאליב, דצמבר 1987: „שיקומו“ של רובע בעזרת דחפורים... מכינים מקום לטילת, חניון וכביש רבי־מסלולי

גוראל: „אתה למעשה יוצר נורמה חדשה. תוקפים אותך בנושא מסוים, ואתה מנסה להכפיש את שם האיש של מבקרין.“ ומערכת־עיתוננו אף מרחיקה לכת ומכתירה את כל הראיון בן שני העמודים בכותרת: „גוראל ביקש את הראיון הזה.“ שמה יטעה מישהו לחשוב כי אני, כלומר, עברכם שחור־הפנים, הוא זה שחיבר מגילת־זכובים איוולת כזאת בניסיון להבאיש את ריחו של ראשיה העיר האומלל.

ואולם עורך הראיון, רמי רוזן, לא רק פורתא, כמו שנהגו לומר בעברית הארמית של פעם. לתומו סבור היה כי „נורמה חדשה“ לפניו, ואילו אני — חיפאי ותיק — יכול להאיר את עיניו שהמדובר בנורמות ישנות־נשנות, בנות 40 שנה לפחות. ואורי אבנרי, שהפצת שבועון זה (העולם הזה) נאסרה בשעתו בחיפה על־ידי אבא חושי מאחר שגילה יותר מדי מן הנעשה בחושיסטון, בוודאי יעיד על כך.

אבל נניח לפארסה התביבה. במה, בעצם, מדובר כאן? המדובר בכך שבועיים לפני המועד שנבחר להלבנת פני השחורות כרבים יצאנו אנוכי, ידידי גרשון קניספל (שגם אליו כבר מנסים עתה להיטפל בצורה רומה), אמן ותיק ומי שכיהן עד לא מכבר כיושב־ראש אגודת הציירים והפסלים בחיפה ובאזור הצפון, בליוויית כתב־עיתון כלבו וצלם לאזור הידוע בשם ואדי סאליב

ישתמש. ובכן, מתברר כי אני עברכם, תושב חיפה בעבר, בהווה ואי"ה גם בעתיד, פנתי בשעתו לאגף־הנכסים של העירייה — אני שוב מצטט מן הכתב — „כדי לשכור בשכר חודשי דירה ריקה של העירייה (שהיתה) זקוקה לשיפוץ יסודי.“ כן ביקשתי „ששמאי מוסמך של עיריית־חיפה יעריך את ההוצאה שתידרש לצורך השיפוץ ובתמורה להשקעה הכספית שאשקיע בשיפוץ הדירה (על־פי הערכת שמאי העירייה) אינני מבקש לעצמי שום זכות או חוקה עליה. ואולם, אני כן מבקש שהוצאות־השיפוץ יובאו בחשבון בקביעת שכר הדירה החודשי.“

מעשה נורא באמת. וגם בלתי־מקובל במקצת: לא פנייה לקבלת דירת חינוס־לסופרים־זאמנים נוסח ימי אבא חושי, לא בקשה לדירה בלא תשלום שכר־דירה, לא תביעה לזכות של דייר מגון או חוקה מכל סוג שהוא, אפילו לא בקשה לדירה בדמי־מפתח. שום דבר סנסאציוני כזה או ברומה לו.

במקום כל אלה, סתם הצעה אפורה לחווה שכירות רגיל, מקובל, משעמם, בין בעל־הבית לבין שוכר בדמי־שכירות שבייאו בחשבון את גובה הערכה־שיפוץ שהושקעו בדירה — וזאת עוד לפני הערכת שמאי העירייה! בשלב מסוים הבין כנראה אפילו גוראל את הגיוןך בתבשיל שרקת, בייחוד לאחר שמסר בטעות לידי הכתב מיכתב מאת חבריה הכנסת שבת יוסי שהתעניין אף הוא בפרשת „שוכרים“, ובו, במיכתב, כתוב כי „לדעת גוראל היתה הצעתו של

ואדי סאליב דצמבר 1987. ראשיה העיר גוראל: אף בית לא נהרס

ענייניו שלו ושל ה„אורבאניסטים“ שלו... גם ראשי השב"כ שלנו ומנהלי הבנקים וספקי הנשק לאיראן ואכירי צברה ושאתילה וקומאנדו כהנא ומחבלי יו"ע והסירות היורקה ורשות־שמורות־הטבע עוקרת העצים — גם כל אלה היו מעדיפים שיתורו את ענייניהם בידי „המומחים“.

מכחינה זו, גוראל נמצא בחברה טובה בהחלט. הצרה, כמובן, מתחילה בזה שיש לי יחס מיוחד לחיפה. לא רק שלמדתי בה כל שנות בית־הספר העממי ושתיים משנות בית־הספר התיכון, אלא שגם היכרתי את העיר הזאת כדרך שאדם זוכה ומסוגל להכיר רק עיר שגדל והתבגר בה. לתל־אביב באתי כאל עולם חדש, מוזר, קסום ואף מפחיד מעט. פה, בחיפה, לעומת זאת, היכרתי כל אכן, וכמה אנשים מזכירות לי דברים שהייתי מעדיף לשכוח, וכמה אנשים — בעיקר בכפר

מזה. ההרס נמשך בהתמדה. אין לי מילים שיביעו את מה שאני חש כלפי הבודלזורים ששוב עובדים בואדי סאליב. זה כאילו עיריית פאריס היתה שולחת בולדוזרים להרוס את מונמארטר. מישהו מעלה בדעתו שבעיריית פאריס היו בכלל מעזים להגות רעיון כזה?

שמעתי היטב: „זה כאילו עיריית פאריס היתה שולחת בולדוזרים להרוס את מונמארטר.“ וזאת מפי אדם שכיועץ מיוחד לראשיה־המשלה לש־עבר, מר מנחם בגין (בעיקר בתחומי התרבות קניספל ולי בהשקפותיו הפוליטיות).

על הודעת העירייה כי ככוונתה להקים באזור ש„גולח“ רובע אמנים, הגיב גרשון קניספל: „את העירייה הגרועה ביותר אפשר גם יום אחד להי לייף, אבל מה שהם עשו בשבועות האחרונים אי אפשר להשיב. אפשר רק לבכות. הם מחקו לגמרי

סאמיר — קשורות קשר בליימחה בתולדות מישפחתי, ההגרה שאני מקווה שיימצא לי הכוח של לספר.

אבל דווקא לאזור ואדי סאליב אין לי אסר ציציית בלתינעמיות. כאן, באדי שוקקיהיים שירד לו במדרגות בנויות בירי אדם במרד הר עד אל שפתו של השוק התורכי הנפלא, ביליתי כמה מהשעות המאושרות ביותר של ילדותי ונעוריי. בתים הרוסים אלה היו עדים לחגיגה מיורחית סטגנית של מראות וריחות וצבעים ושטחים ומאכלייתאוה והיילים אוסטרליים כי כובעים רחביתיות וסיקים בתרבושים לבנים (בשנות מלחמתהעולם) וקפה תורכי מהביל במיכלי-נחושת מעוטרים וראחת לאקום ותמר הינדי, אותו משקה שהתימר להיות עשוי מיי תמרים ובו צפו גושיקרח הצנן את חוסיקיק. עולם-אגדה שכמו יצא מכיתי וילהלם האוף האהוב — לילד שאף זה עלה מארץ שונה בלי-כך באקלימה, בנופיה, בתרבותה. את כל אלה לא אשכח וגם מאה "מומחים אורבאניסטיים" מסוגו של גוראל לא ישיכחו מליכי, גם אם ימחו מעל פני האדמה את זכרם הפיסי האחרון. לא כל עיר נתברכה בשוק תורכי כמו זה שהיה בחיפה, ועוד בסמוך (מרחק הליכה) מן הנמל שבו חנה אותם ימים כמעט כל הצי הבריטי היסתיכוני לאחר פינויו מנמל אלכסנדריה עם התקרבות גייסות רומל למצרים. ולא בכל עיר עבר ועדיין עובר ואדי מאזור כל ימות השנה — מנהרתיאוור ממש — בנוי בצפיפות משני עבריו בתיאבן יפפיים, במירפסות גדולות, חצרות ובהן עצי לימון ותפוז ושיזף ואפרסק ומישמש ואקליפטים רבים ורקלים מעטים, והוא יורדזורם לו, צעד זהיר אחר צעד, וזימתאבן מדורגת בדרך בואכה אל הים.

ובאמת, איפה ואדי סאליב ואיפה העיר העי

התנ"ך והברית החדשה עקרו מפיתחי הבתים; ואפילו איזור נודישאנן אהובישנאה זו, שבה התגוררנו זמן קצר לאחר עלותנו ארצה בבית קטן, מוזנח ונחמד למדי, שכחצרו מצאתי בוקר אחד חמור שערק ממאהלי הברווים הסמוכים והגיש לי בקשה אישית למיקלט פוליטי. זה היה אגב גם ירד נעורי הראשון בפלשתינה (א"י) ואחר הטובים שבהם גם בימים שלעתידי לבוא. לרוע המזל, נקטעה הידידות באבה בעת שבעליו של החמור הסרובניק גילו את עקבותיו והוליכוהו מתוך ידי הבוכות, כשהוא נוצר וחפיראש...

אחר-כך באו ימים אחרים. לי, לחמור, ולואדי סאליב ולעיר חיפה, שבה התגשם הלכה למעשה רעיונה הנאצל של בריח שולום על דבר מדינה דרלאומית (או עוד לא השתמשו בביטוי "דריקים בשלום"; האחרון בא לעולם רק בשנות המלחמה הקרה, כשהכל סברו כי דריקים כזה בין מיוזר למערב הוא בלתיאפשרי). בשנות העליה הגי דולות שוכנו אלפים מעולי צפוןאפריקה כסימ טאות הפיקטורסקיות הצרות של ואדי סאליב ולבתיקהה שבהם שתו קפה תורכי ועראק ושיחקו ששיבש היתה שוב עדנה קצרה, אחרונה. אבל השוק התורכי כבר היה הרוס והרחפורים כבר החלו נוגסים פה ושם בשוליים, ופה ושם כבר התחילו החלונות והפתחים להיסתם בלבנים וכי מלט, כדי למנוע בעד תושבי המקום הערביים מלחזור.

אחר-כך בא "כרד ואדי סאליב" המפורסם — התעוררותם הראשונה של בני ערות המורה כנגד הנהגת עירם המושחתת וכפלי חוסר-הרגישות של היישוב הותיק בכללו — ויוצאי צפוןאפי ריקה שהרגישו כאן "כמו בבית" (ומדוע לא בעצמם?) פונו לסלאמס בריהקומות הניצבים היום

רקוויאם לואדי סאליב

חרף יומרתם המומבית של אבותהעיר חיפה לשמר את איזור ואדי סאליב, נהרס האיזור עד לבלי הכר. פנינה עירונית יס-תיכונית זו הצטיינה בצירוף נדיר של מיבניאבן מדורגים בריקמה של שתייערב מעשה-חכמה, ומדרגות בעלות עוצמה ששמרו על קווי הרסס האופייניים בהשתלבם הארמונית בנוף כולו. ההרס הגיע לשיאו באחרונה עם פריצתם הואנדאלית של דחפורים ש"יישרו" חלק מרכזי מהשטח, בולחם מעל פני האדמה מיבנים, שהיו לא רק בחזקת אתרים היסטוריים, אלא שימשו גם בעבר משכנות לבניאדם. לטענת דובריהעירייה, נדרש הדבר לצורך פריצת תוואי רב-מסלולי וכן להקמת טיילת וחניון...

עתה נהרסה למעשה לצמיתות תשתית המדרגות שבה איפיינה את האיזור, והואדי בותר לשתיים על-ידי חומת-מגן מכוערת. לאחר כל מלאכת-ההרס היסודית שנעשתה במקום, כל המדבר עוד על שיקום ושימור האיזור כמוהו כבדאי. בהתיעצות שקוימה באחרונה בין אמנים, אנשי-רוח ואנשי-ציבור, שמקצתם היו מעורבים בניסיונות שיקומי של הואדי עוד בראשית שנות ה-60, הוצע להנציח את ייחודו של המקום בן מאות השנים, גם לאחר היעלם ריקמת המיבנים תחת זרועות הדחפורים.

בין השאר הוחלט על קיום תערוכה שתכלול יצירות סופרים ואמנים הזוכרים את הואדי בימי תפארתו, בשנים האחרונות בהן עמד בשיממונו, ועד לימים אלה, בהם הפך לתל גדול של חורבות. סופרים ואמנים שאינם חיפאיים הוזמנו להשתתף ביצירות שנושאת מקום מובהק להם שנהרס וזיכרו נמחה מעל פני האדמה. שהרי לרבים בארץ הזאת, "ואדי סאליב" משל עצמם.

מי שירצה בכך יזמן לבקר במקום ולתעד את מראה-עיניו במילים, בקו ובצבע. הכוונה היא להוציא לאור, לאחר-מכן, אלבום או קטלוג הכולל את יצירות האמנים והסופרים המשתתפים תחת הכותרת רקוויאם לואדי סאליב. הספר יכלול גם צילומים המתעדים את האיזור בתקופותיו השונות, וכן יופיעו בו הדפסים מתוך מריוקט השיקום שהוצע בשעתו על-ידי האדריכל הנודע סעדיה מנדל, ביוזמתו של ד"ר ראובן הכט.

כמו-כן יכלול בו קטעים מסיפורה של יהודית הנדל רחוב המדרגות וצילומים מתוך סרטיו של בימאי-הסרטים החיפאי עמוס גיתאי, סיפורו של ואדי ומגילת אסתר. הסרט האחרון צולם אף הוא כולו על רקע ואדי סאליב.

עד כה ניאותרו להשתתף במיפעל והם מאשרים זאת בחתימת שמותיהם (בסדר האלפביתי):

יצחק אורפז	יהודית הנדל	אמנון מסקין	מנשה קדישמן
אברהם אילת	נתן זך	בני נחשון	ניסים קלדרון
סמיה אל-קאסם	אמיל חביבי	סלמן נטור	דוד ריב
אהוד בר-עזר	א"ב יהושע	אביגדור סטימצקי	אשר רייך
חיים באר	יבי	מירון סימה	צבי רפאלי
משה גבעתי	אדיר כהן	עבד עאבדי	רות שלום
יאיר גרבוז	דוד כנפו	גדעון עפרת	חדוה שמש
יהושע גרוסברד	רפי לבזא	שמעון צמרת	ש. שפרה
משה גרשוני	אורי ליפשיץ	דן קידר	יוסי שרון
סיהאם דאוד	גבריאל מוקד	עמוס קינן	אילן תורן
	יוסי שנון	גרשון קניספל	יגאל תומרקין

מבקר המדינה ציין אותן לחומרה ברו"ח שלו, נחשו מה השיב לי ראשיהעיר חיפה.

הוא מסר לפירסום בעיתון כי "אני מודיע לך שאין ולא היו בעיריית חיפה שום פרשות שחיתות מעבר למה שמקובל בכל עירייה, מיישרד או מוסד ציבורי..." ככהכך ולא אחרת:

כלומר: שום חריגה מנורמת השחיתות המקובלת. ורק סתם אריה גוראל ולא הבהיר לאיזה עירייה, מיישרד או מוסד ציבורי כוונתו. וכאשר פנית לאחר מעשה לאחד ממודעי, איש צמרת המערך (ואני מתכוון לצמרת שבצמרת, לא לסתם "פקיד בכיר" וברומה) והקי שיתי: אמור לי במטותא, בעזרת אנשים כאלה אתם מבקשים בחזיר לכס את השילטון שנשמט מידכם בדיק באשמת אנשים מסוג זה, השיב לי אותו צמרתן נכבד: "מה אתה נטפל אליו, האם אינך יודע שהוא אחד השוטנים הגי דולים ביותר שנותרו לפליטה ממפא"י ההיסי טורתי?"

כלומר, גחלת לוחשת בערימת הרשן. לא הגבתי. וכי מה ניתן היה לומר נוכח צניניות כזאת. אבל השאלה שלי נותרה בעינה והיא עדיין מופנית לאותה כתובת: האם בעזרת אנשים כאלה אתם מבקשים להחזיר לעצמכם את רסן השילטון במדינה?!

— שאם התשובה על כך חיובית, לא רק ואדי סאליב אבוד. כולנו אבודים.

שלום לך ואדי של ילדותי, תודה על שהיית איתנו כמה מאות שנים, וחבל על דאברין ולא משתכחין.

נתן זך ■

מלחכי הפינכה והאתנן

הרי מוכן מאליו שמנגנון מסובא כגון זה שבחיפה אינו יכול לתפקד ולשלוט בלא צבא שלם של מלחכיפינכה, אומרייהן, בעלי טובות הנאה, כתבלבים וכן "הרבות להשכרה" מן הסוג המוכר מן הימים הטובים של שילטון ביריוני פלוגות הפועל בפיקודם של אבא חושי, יוסף אלמוגי ושמואל ביאליק, כיום משרד עירוני גימלאי. (המשך בעמוד 28)

תקופת הזהור האחרונה: ואדי סאליב בשנות ה-50. בחזית כבר נראים סימני החורבן שלעתידי-לבוא: חלונות ופתחים סתומים בבית ערבי

במבוא נווה שאנן, במחנה רויד ובחממות דומות של אינחת, תחושת עקירה ועבריינות-נוער. האם כבר אז בא לעולם הרעיון הגדול על דבר הקמת מושבת אמנים יהודיים ברובע ערבי מפואר שיפונה מתושביו? ובאמת הייתי רוצה לראות את האמנים היהודיים העומדים בתור לקבל זכות לבנות, באמצעות פועלים ערביים כמר בן, סדנאות עשויות לבני איטונג עם גגות רעפי מארסי כסיגנון פואצלו אספאניול על קרקע

תיקה של יפוי: צדק ראובנירודי הכט. אף כי אפשר גם ששנינו, מתוך לוקאליפטריוטיות חיפאית מופרות, עושים ליפו עוול. כיצד אמר המשורר: האדם הוא תבניתנוף מולדתו. ומשהו בתבנית שלי גזור כנראה גם מזכר ואדי סאליב ומן המושבה הגרמנית הנפלאה של הטמפלרים שהפכה כיום למיצבוריאשפה ענקי של מוסכים, חנויות למכירת סטריאו, טיח וסככות-אסכסט נופלות — אפילו את לוחות-השיש ובהם פסוקי

(המשך מעמוד 27)

עוד לא יבשה הדיו שבה נכתבו דברים אלה וכבר נודע כי, כחלק ממיתקפת-הנגד שלו, זימן אליו ראש העיר גוראל משלחת מטעם ועד אגודת הציירים והפסלים, סניף חיפה, ושטח לפנייה את כל פירטי תוכניתו המפורטת ל"שיקום" הוארי ההרוס (ראה תצלומים). בין הבאים, אמנים שש מותיהם מהלכים לפנייה כיוון לילך, רעה טלמור, יוסף יבלונק, זאב ישיכיל, אבנר חדר ודינה מרחב.

היש מישור שעור יתמה על כך שבתום אותה פגישה היסטורית יצאו האמנים משוכנעים כי אתרו האמנותי של גוראל "בשולי הוארי" ההרוס יהווה — כך הודיעו למחרת היום בגילויידעת — "פנינה בלב העיר חיפה".

טוב שאמרו פנינה ולא ביצה על מישקל "ביצי גוראל", כפי שהתבניות המעופפות בכניסה לעיר נקראות כאן בלשון העם.

האתנן: ראשי-העיר הבטיח לאמנירנאמניו כי יכנה להם בית-אמנים על החורבות. וביתר דיוק,

הצילום שהעיר את המדינה: מפגני ואדי סאליב מתארגנים לעליה להדר הכרמל, 1959

"בשוליהן". לכל דבר יש מחיר: וביתר דיוק: 1600 מטרים מרובעים, כך הודיעו. אלה אמני, חיפה, לא, זה באמת לא יכול היה לקרות בתל-אביב.

גרשון קניספל מבקש להעיר, בהקשר זה, כי ועדת-הביקורת של אגודת הציירים והפסלים, סניף חיפה, התפטרה לפני כחודש ימים לאחר שהוועד המכהן לא קיבל את דרישתה לקיים אסיפה כללית של כל 500 חברי האגודה, איפה שהיתה עשויה להדיחו. מאחר שהוועד אינו יכול לפעול בלא ועדת-ביקורת, על-פי חוק העמותות, הרי שלמעשה גם אין לו, ככל הנראה, שום סמכות לאשר או שלא לאשר תוכנית שנויה במחלוקת כגון זו שבה המדובר.

הוא שאמרנו: חשיטתאן לא מתה. גוראלובקה מכוערת ומאוסה לא-פחות ממנה.

צל"ש לעיתון קטן לוחם

דווקא על רקע תנאי-החיים והמצאות של גוראלובקה, על כל הלחצים המופעלים בה, השיטות הירועות והמתועדות ואלה שהן פחות

ירועות ופחות מתועדות, בולטת מילחמתו הע"י קבית והאמיצה של מקומן חיפה כלבו, בעריכתו של יוסף בן-טל.

שבועון המראה לכולנו מה ניתן לעשות — ובתנאים קשים, כמעט הייתי אומר "שעל גבולות האלימות". שהרי אין זו גבורה גדולה להיות מוכיח בשער בתל-אביב של צ"ץ, אדם ליבראלי ונאור וראש-עיר רבי-פעלים אם גם לא תמיד אמיץ במידה הדרושה (מוטיאון הארץ של רחבעם (גנר)) זאבי, מוטיאון חל-אביב של מארק שאפס (וכ').

שבוע אחר שבוע מדווח כלבו על כל התקלות, העיוותים, המחדלים והשערוריות המאפיינים את "טמני הול" של גוראל, ואת גוראלובקה בכללה. כן, בגיליון אחד (11.12.87) מופיע ריווח על המשך הזנחת הקאזינו בכת-גלים, על מישפחה שמטה לחמה נשבר לאחר עשר שנות ניסיון לקבל רישיון מהעירייה, על כך שהעירייה לא נענתה לפנייתו של מבקר-המדינה לפעול כנגד צופר השבת ברחוב גאולה המסריד מדי יום ששי את מנחת השכנים החילוניים, על כך שחבר מועצת העיר מטעם הליכוד, חיים הראף, אושפז במחלקה לטיפול נמרץ בבית-חולים ימים מיספר לאחר "ריכוז נוקב בין הראף לגוראל" וכן על "חילופי" מהלומות במיפגש תושבים עם גוראל בעיניים, וכולי וכולי.

תאמרו: זוטות. אבל זוטות אלה, בהצטרפן זו לזו, מהוות את מסכת חייה היומיומים של עיר. ומרביתן אינה מגיעה לתשומת-ליבה של העיר תונות הארצית.

לפיכך, לכלבו, לעורכו יוסף בן-טל, לכתבו הבכיר רמי רוזן — בירכת חוק ואמץ, ברכה ישנה שלא נס ליחה, מעל דפיו של אח בכור.

אנו מביאים במלואו — על קירבו, כרעיו ופירשו. הדברים — כך נדמה לנו — מדברים בעד עצמם:

אמנים בעד וואדי סליב

"פנינה בלב העיר חיפה", כך הגדירו אמש חברי ועד הציירים והפסלים בחיפה והצפון, את פרויקט שיקום ואדי סליב. זאת, לאחר פגישה עם ראש העיר חיפה אריה גוראל, שיזמו חברי הוועד, ובה חציגו ארכיטקטים של העיריה את תכנית רובע האמנים.

האמנים הביעו קורת רוח מהתכנית ומעצם רעיון השימור והשיחזור של בתי הוואדי, שיתין עתה תנופה חשובה לעתיד האזור ובתיו הוותיקים.

בפגישה ביקשו האמנים מראש העיר כי בית האמנים, משכנם, יועבר מבית שאנאל, לבנין שיימצא מתאים לכך בוואדי. הבקשה התקבלה על דעתו של ראש העיר, וכבר השבוע יסייר צוות משותף של ארכיטקטים ממשרד מהנדס העיר ואמנים באזור המיועד להיות קרית האמנים וייתאר מבנה מתאים לצרכיהם.

בסיום הפגישה הודיעו חברי ועד הציירים והפסלים, כי ישקלו בחיוב איש קרית-האמנים בוואדי.

כמורכן סוכם כי תיבדק האפשרות שאמנים שיחפצו בכך ישפצו בעצמם את הבתים בקרית האמנים וכן סוכם כי יימשך שיתוף הפעולה ההדוק בנושא קרית האמנים גם בעתיד.

במפגש השתתפו מטעם העירייה, ראש העיר אריה גוראל, מהנדס העיר איתמר ינוביץ, יועץ ראש העיר לענייני פיתוח יצחק

מנהיג דויד בן-הרוש בסימטאות ואדי סאליב, 1959

מדר, והארכיטקטית של הפרוייקט הגב' חוה לויין. בין האמנים השתתפו יו"ר האגודה בחיפה והצפון, יורם לילך, סגניתו זיוה קינר וחברי הוועד — דינה מרחב, רעה טלמור, עמי בידמן, יבלונק יוסף, דבורה שמוחני, ישיכיל זאב ואבנר חדר.

הינואר של שנת ה'40

קריסת תרבות כזאת (כפי שהתחוללה סביב מירקם היחסים בין יהודים לערבים בארץ), הטרי פחת על פניו בשיא הפאטאומית, כהופעת טור נאדו או כסופת-טייפון, לבד מהסתאבות, משא ננות ומקייחיון-חשים פוליטי שהובילו לכך, חזקה עליה שתהיה מבוססת גם על מחדל מודיעיני בתחום המוסר והרוח, וחזקה עליה שיתקיימו בה תנאים מוקדמים של אטימות ועיוורון מהסוג המסוכן ביותר, שכן האתארות היו רבות והכתר בות התנוססו מקיר לקיר בכל השפות הגלויות: חידלון, באומר ובמעש. אכן, רק מחל מוסרי חמור, ובדרגה גבוהה, עשוי היה לאפשר קריסה פתאומית ובעוצמה כזאת. כך או כך, עכשיו, לא חר שני הדצמברים האחרונים: "דצמבר של הש" טחים" ו"דצמבר של ערביי ישראל", ווג דצמברים אשר הוליד את ינואר-המבכנה: הינואר של שנת הארבעים; עכשיו, לאחר שכולנו נדרשים, בלי יוצא מן הכלל, לשידור-מערכות פנימי, ואולי אף לשוב ולבחון את ערכי-היסוד בחברה הישראלית ואת יסודות הדמוקרטיה היהודית, מהמסד עד

הטפחות: ובכן עכשיו, לאחר כל אלה, ייתכן ונצטרך כולנו לדרת מעצי הדמאגוגיה (עם הספר, אור לגויים, חברה שיוויונית, חיי תורה ומצוות, המוח היהודי, מעצמה צבאית וכו'), לפשפש ב"קורותינו ולבחון את תשתית הדברים, כדי לכונן את הדרך אל מציאות-ציונית שפויה וצודקת התואמת את הנורמות והערכים של סוף המאה הנוכחית. כי ינואר חדש זה יתבע מכולנו — גם מסופרים, משוררים ואנשי-רוח, לא רק מעיי הטלפרינטרים והפקסמיליות, וראה את יס-המלל (כולל דברי אלה) אשר כיסה, בנושא זה, את כל אמצעי-התיקשורת.

לא, משחכיה-הגנות, אקדח-פריים ושאר צעצועי-ההפחדה אין בהם עוד כדי להכריע דבר בעניינים הגורליים לכולנו. מול התרחשויות מסוג זה, יש לאחסן את "פיות הנפש", את "פיוטיות הרוח" ואת הפאסיביות האסתטית על כל גווניה, ולהעמיד תחתם כלים אחרים, מאסיביים, רציניים ורדאסטיים יותר, על מנת שיהיו יעילים ובעלי-השפעה בנתוני הוירה ההרשים. כאן דרושה מהפכה פנימית לאורך ולרוחב, כאן נדרש שידור מערכות של ממש. כי מה שקרס הפעם, לעיני כל, אינו רק אותו בניין בן חמש קומות בשכונת הרניוף בירושלים, אלא רב-קומות אחר: הלא הוא בניין-הקלפים המוסרי-החברתי שלנו, הניצב במרכז חיינו: הלא הוא המינוח המרגיע, "דריקום בשלום" שעזמו גרלנו ולאורו אנו מגדלים עכשיו את ילדינו. ואותה משאית כבדה, מגושמת ומסורבלת, אשר פגעה בארבעה ערבים בעזה, והציתה אגב כך את הבעירה כולה (אף שמדובר, ללא ספק, בתאונת דרכים קטלנית), החלה את נסיעתה לפני 40 שנה, והיא מוסיפה לנוע בכבישי-הארץ ללא רגישות וכלא התחשבות בגורל הולכי-הרגל.

הטיפול במצב יחייב מעתה הצטיידות בכגרי אמונאי וירידה אל המצולות, יחייב בחינה מחדש של הבסיס המוסרי המהווה תשתית לכל מערכת החוקים בארץ. שכן, נגיף אי-הצדק, נגיף העוול ונגיף הגזענות, נגיפים ארסיים אשר קבר להם מקום של קבע בתודעה הישראלית, כבר אינם מויקים ואינם מציקים לאיש. אדרבה, רומה כי הללו אף הפכו להיות אופנתיים, וחזקה על קר-נפירת-רבות שכמונו, שנאתר איש איש "דרך בורמה" משלו אל האיוון הנפשי, על מנת שנרע כיצד לחיות עם החטטורת הפלסטינית התופחת והולכת על גב כל אחד מאיתנו, ועל מנת שנרע להגדיר מצב מעוות זה כ"חיים מהוגנים" ולתור בעולם כ"אזרחים מכובדים".

אומנם, בתוך המכול של המלל באמצעי-התיקשורת, לא נשמע הפעם קולו של הנביא רואה השחורות, ישעיה ליבוביץ, אך קריאתו המ קיוה דם ומסמרת שיער אצל כל "שפוי" ישראלי כ"השנה האחרונה, עודה מהדרת ברחבי הארץ: מעיר לעיר, מרחוב לרחוב ומבית לבית, ללא העויל וללא השפעה, אף שבנאותיו השחור רות לא נשתנו כהוא-זה, ואף שהן מתגשמות, אחת לאחת, לנגד עינינו: כי גם בימים אלה, כאשר כולנו מגנים את הסנטימנטים במיפסל הכינרת, מיתוספסים אל מיפסל-האוכלוסין הישראלי רד רות חדשים של מסיימי כיתות י"ב (יהודים וע" רבים כאחד) כדי לממש את היותם אורחי המדינה: ליהנות מוכויות ולעמוד בחובות, מבלי שאיש יטרח לציינם באמצעי-התמורדות, בהסברים וכי מידע מדויק בנושא המדובר.

לפיכך, הצטרפותם אל מתנה קיצונית זה או אחר היא בדרך-כלל הצטרפות מיקרית המוכרעת בק לותר-ראש ומתוך שיקול-דעת שיטחי ולוקה בחסר. זאת ועוד: הציבור הישראלי הבא, זה של עוד עשירי-שלושים שנה (על כל מקבלי ההחלטות שבו ועל כל נושאי-התפקידים הבכירים שבו) כבר מאכלס עצשיו את גנייה-לדים או לומד בבתי הספר היסודיים — היש מישור המבחי להם את טיבו של אותו אופיום הקרוי "דריקום בשלום"? האם קיים משרד ממשלתי החושב על כך בר צינות ונערך לקראת אפשרות מילחמה לא-צב-אית בארץ הזאת (מה שמכונה במסידרונות השילטון בשם "הכעיה הדמוגראפית")?

יש להתיר על כך ויש לשוב ולומר דברים אלה גם בינואר הנוכחי: הינואר של שנת ה'40, הגם שמדובר בראשית שנת האופוריה: טרקלינים, תיאטרונים ובאלונים פורחים.

שמעון צמרת ■

עוד ועד

ועוד ועד שהצטיין השבוע — הפעם באי-עשייה — היה ועד-אגודת-הסופרים והמשוררים בישראל, שלא מצא לנכון להגיב על המתרחש ברצועת-עזה ובשאר השטחים הכבושים.

הנימוק: עכשיו כבר מאוחר מדי להגיב, שהרי הרוחות כבר נרגעו...

אולי באמת נכדי לערביי "הטחשים" להתסיס מחדש את חוצותיהם ומחנות הפליטים שלהם כדי שלועד-אגודת-הסופרים בישראל תהיה שהות להגיב בזמן.

והם עוד תמהים ובאים בטענות על כל מי שלא הגיבו אז... מה ושם... ובמקומות אחרים, פחות קדושים.

מה ושם בארץ-ישראל.

מ. גיב ■

מרים
בניחין

מזל החודש:

גדי
עחידים של
מכורסמים

תחילתה של השנה האזרחית החדשה מעוררת תהיות לגבי הצורה והתוכן שהיו לה. אחת מהשאלות החוזרות על עצמן היא מה יהיה עתידם של אנשים ידועים ב"ארץ ובעולם: פוליטיקאים, זמרים, שחקנים, כדורגל או כל דמות שנמצאת במרכז תשומת-הלב הציבורית.

פוליטיקאים

יצחק שמיר – ראש-הממשלה, בן מזל מאזניים. למזל, שאליו הוא משתייך, צפויה שנה די קשה. יקשה עליו מאוד למלא את תפקידו. ההתקפות יופנו אליו מכל הכיוונים: במפלגתו, מחוצה לה, במדינה ובעו"ל. לא נראה שעתידו הפוליטי מבטיח. **שימרון פרס** – בן מזל אריה. כבן-אריה מצפה לו שנה של קידום בקאריירה ושיתוף-פעולה מצד גורמים, שקודם לכן לא הסכימו ליצור עימו מגע או קשר. אך תיק-וויזיה יהיו גדולות מדי. נטייתו להתעלם מהדברים הלא-נעימים תגרום לו לפרש את המציאות בצורה מוטעית, כך שגם אם יחזור למלא את תפקיד ראש-הממשלה לא יהיה זה לזמן רב. למרות השנה הטובה שמצפה לו לא יהיו הישגיו לטווח-ארוך.

יצחק רבין – יוצא מתקופה קשה. השנה הקרובה תהיה די טובה, אך רק באופן חלקי. קייסתיו 1988 מצויים בפניו את-

ה"ה-7 בחודש יהיו מפתיעים לטובה. הם יביאו איתם בילויים, פגישות רומנטיות וכן הצלחות בשטח הספורט, היצירה או הבידור. בכל זאת נשקף פת סכנה למי שנוהג או עוסק בעבודה שיש בה סכנות. בימים אלה קיימת נטייה חזקה להי"גנע בתאוות, אך ניתן למנוע תאוות אלה על ידי התנהגות זהירה. ה"9 וה"10 יהיו פחות נ"חיים. כתוצאה מעומס-עבודה, תתכן הרג"שת-חולשה, אך מה"11 שוב יהיה טוב יותר.

ענייני מורים ישובו להעסיק אתכם ב"6 וב"7 בחודש. שוב יהיה עליכם להיכנס להוצאות. להוסיף בעלי-מלאכה או לרכוש אביזר חשוב ש"בלעדי קשה להסתדר. יהיה קל יותר מה"8 בחודש. צפוי בילוי, או נסיעה משותפת בחברת אדם א"הוב. בתקופה האחרונה מתנהלים חיבים בצורה לא מסודרת. דרוש אירגון מחדש העבודה ודרישה ת"יחסות רצינית יותר. פרק חדש יפתח, זה מחייב את תשומת-ליבכם. ידירים יביאו הצעות הקשורות לתחום המיקצועי.

אין זו תקופה קלה. אינכם מרגישים טוב. חולשה, עייפות, בחילות וסחרחורת תוקי"מות אתכם. בנוסף לכך עליכם לטפל בהורים או בני-משפחה, שאינם חשים בטוב. כל זה אולי מדאיג אתכם, אך בנושא הבריאות אין לכם מה לחשוש. התו"פ. באשר לבריאותם של ההורים, כאן המצב לא משוט. ב"9 או ב"10 בחודש יתכן שהיה סיכסוך עם אחים או גיסים. יתכנו בעיות עם עמיתים לעבודה.

גרים שאין ודאות שהוא וכל לעמוד בהם. לקראת 1989 צפויה לו, בכל זאת התקדמות. **אריק שרון** – מצפה לו שנה לא רעה. הוא יצליח לחזק את מעמדו. יהיה אהוד יותר בקרב ציבור גדול של אוהדים ומעריצים ויתפוס עמדה חזקה יותר במפלגתו. אך גם השנה לא יצליח להגשים את שאיפתו העיקרית, ולא יגיע לתפקיד, שאליו הוא נכסף.

רוני מילוא – יוצא מתקופה קשה, ויהנה משנה קלה יותר. מעמדו יתחזק בבי"ת ובמפלגתו. הפופולאריות שלו, שהיתה לאחרונה בירידה, תעלה.

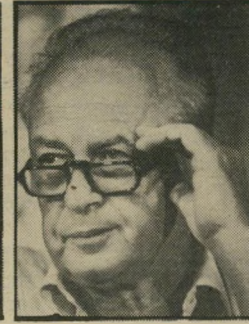
החודש). אין זה מיקרה. שתי תכונות מסייעות להם להגיע להכרה ופירסום. האחת הוא כישורנם. בני גדי ניחנו בחוש-קצב מפותח וכן במוסיקליות בולטת. אין זה אומר שכל מי ששייך למזל זה הוא מוסיקלי, אך תכונה זו מצוייה אצל רבים מבני המזל. התכונה השניה, שעוזרת מאוד לבני גדי להגיע לגדולות, היא השאפתנות והחריצות, שמביאים את הגדלים להצלחה, להכרה ולפירסום. האמנים אריק איינשטיין, יפה ירקוני, יהורם גאון, יהודית רביץ, אסתר שמיר, רוחמה רז, מיני אלוני וטוביה צפיר הם רק חלק ממי ששייכים למזל זה.

מלמיליאן
הצלחה

ארזי
חוצאות טובות

רבין
יוצא מתקופה קשה

לכל הזמרים, שהוזכרו כאן, לא תהיה זו שנה קלה. הם יעבדו קשה ויתקלו בעיכובים ובבעיות על כל צעד ושעל. אין זה אומר שלא יוכלו להתקדם, אלא שכל הישג שלהם יהיה מלווה בקשיים, במלחמות, במאבקים עם הסיבה ובדיכוי מצד האנשים, שעימם הם עובדים או חיים. אך, בכל זאת, מצפה להם תקופה מאוד משמעותית, שתחזק אותם. כשתסתיים תקופה זו הם יהיו יותר בטוחים בעצמם, ואז גם יהנו מההתקדמות, שתביא עימה סיפוק ושביעות-רצון. **גדי גוב** – בן-מזל אריה, כשאר האריות יהנה גם הוא מקידום משמעותי בקאריירה. ההצלחה, שזכה בה בשנה האחרונה, תהיה קטנה לעומת זו שעוד מצפה לו השנה. הוא יעבוד קשה, אך יפתיע את כולם ברעיון חדש, מקורי ואף מוזר. יתכן שבהתחלה יהיה קשה לקבל זאת, אולם, כאמור, זה יביא לו הצלחה מסחררת.

משה ניסים – שנת 1987 היתה שנה טובה מאוד עבורו. כוכב יופיטר העלה את הפופולאריות שלו בעיני הציבור. הוא גם איפשר לו להגיע להישגים מרשימים. עד חודש מרץ 1988 הוא ימשיך ליהנות ממצב כוכבים טוב, אך לאחר מכן יכנס לתקופה קשה. הוא צפוי לידידה במעמדו. השם הטוב שרכש, והאהדה, שלה הוא זוכה, יפנו את מקומם לאכזבה מצד העם. **משה ארנס** – בן מזל גדי. גם הוא לא ילקק דבש השנה. צפויים לו מאבקים קשים. הוא לא יצליח לשכנע את מקורביו וימצא את עצמו במצב מאוד לא-נוח ומבודד. הוא יעבוד קשה, אך יזכה למעט תודה. למרות זאת הוא יפיק תועלת רבה מהמסקנות שסיק ומהלקחים שילמד.

זמרים

זמרים רבים משתייכים למזל גדי (מזל

בזמן האחרון אינכם מרוצים. אתם מקדי"שים זמן רב מדי לענייני מגורים ולבעיות ממשלתיות. זה כרוך, בין השאר, בהוצאות כספיות, שאותן, אינכם יכולים להרשות לעצמכם. אך זה עניין זמני, ובקרב תוכלו לשוב לסדר-יום, הכולל יותר את הרצונות שלכם. ב"11 וב"12 בחודש צפוי יהיה הצלחה מדהימה ב"תחום הרומנטי. סוף סוף תוכלו להשיג את מבוקשכם. ידיעה משמחת ב"13 בחודש קשורה לכספים.

עניינים מיקצועיים שבים לחפוס מקום חשוב ב"6 או ב"7 בחודש. נצלו ימים אלה כדי להגיע לסיכום סופי בקשר לעתידכם ה"מיקצועי. חוסרי-היכולת ל"החליט לאן מועדות פניכם, גורם לאבד הזדמנויות טורבות. אל תתלבטו. העניקו שתחליטו כבר, אפשר לסמוך על האינפואציה שלכם, שתוביל אתכם ל"מקום המתאים לכם. סוף סוף יידיד או שוכנים מקבל החלטות מוגמרים. עיזבו את העניין. לא שווה לבזבזו עליו זמן נוסף. עייפות רבה גורמת לכם לבעיות בריאות.

נסיעה לחו"ל או קשרים חשובים שאתם קושרים עם מישהו, שמתגורר בארץ וחוקה מעסיקים אתכם עכ"ש. חשוב להקדיש זמן לנושא זה. אפשרות ל"שנות את מקום-העבודה או להתחיל בסוגי עבודה שונה תעמוד לפניכם השבוע. כדאי לכם לנצל הזדמנות זו אפילו אם נראה לכם שהשכר נמוך או שהתנ"אים, אינם עונים על ציפיותיכם. עליכם למרר ולשנות את המצב, הדרך שבה אתם חיים כרגע די מדכאת.

דני סנדרסון – כמו כל בני-מזל קשת גם הוא נפרד מתקופה קשה. למרות שהצליח מאוד השנה, אין ספק שלא היתה זו תקופה קלה עבורו. בשנה הקרובה הוא

לפרס קידום, רבין
יצא מתקופה קשה
ניסים יכנס לתקופה
קשה. שרון יישאר
במקום. ולשמיר קשה

ימשיך לשעשע, לשמח ולהלהיב את הקהל ויהיה אהוד מתמיד. **ירדנה ארזי** – כבת-מזל מאזניים ידרוש ממנה כוכב שבתאי עבודה קשה, אך התוצאות יהיו טובות, והיא תזכה להערכה ולהאדה שיפתינו גם אותה. **ריטה** – כבת-מזל טלה מצפה לה שנה די קשה. קשיים ומשברים, הקשורים לחייה האישיים ולקאריירה שלה יפקדו אותה. היא תצטרך לקחת פסק-זמן כדי לחשוב על דרך שונה וכדי לבנות לעצמה תדמית שונה.

כדורגלנים

אורי מלמיליאן – בן-מזל שור, שיהנה מאוד מכניסתו של כוכב יופיטר למזלו. כוכב זה יביא לו הצלחה בשטח הספורט ובחייו האישיים. בשנה הקרובה אף יוכל להינשא, לבנות את ביתו, לראות עולם ולהינות מקידום משמעותי בקאריירה שלו. **זהאי ארמלי** – בהשוואה לשנתיים האחרונות מצפה לו, באופן יחסי, שנה טובה. האוהדים שלו ושל קבוצתו שוב יוכלו לסמוך על כישורו, חריצותו ומזלו הטוב, שיחזרו לפקוד אותו כמו את שאר בני מזל קשת.

ב"6 וב"7 בחודש אתם עלולים להרגיש לא מוב ולחסכתב עם ביי-מישפחה בעניינים כספיים. כדאי שלא תיקחו בליכך ללב בעיות של אחרים. אלה מוצלים את מוב ליבכם ומסירותכם, ובני חיים, אף פוגעים בעקיפין בבריאותכם. הכוחות עדיין לא שבו אליכם וחשוב להקפיד על מנוחה ושיווה. נסיעה לחו"ל עולה נכשיו על הפרק. יתכן שצפויים עיכובים ויהיה עליכם ל"חכן בכנית שווה מהמקורית. ברומאטיקה, כדאי לכם שתיתנו לצד השני ליוזם ולהיות הפעיל.

ה"ה-7 בחודש אומנם מראים על הצלחה בקרב המין השני, וכן על נכונות מצד אנשים שונים לבוא לקראתכם בענייני עבודה, אך, בכל זאת, זוהי תקופה קשה. מצב-הרוח אינו טוב ובריאותכם לקויה. אתם נוטים לחלות ול"אבד את המרץ וההתלהבות. כל מה שמתח"שק לכם לעשות זה להתרחק מכולם, להתבודד, לנוח, ולהשבו או לתכנן את העתיד. אך גם כשאתם לבד אינ"כם מוצאים זמן למנוחה. ה"8 וה"9 קשים.

ענייני עבודה שבים לחפוס מקום חשוב. יהיה עליכם להיאבק על רעיונות ותוכניות שהצעתם. עמיתים או שותפים לעבר דה מקשים עליכם. בדר"כים שונות הם מנסים לשלוט בכם ולהכניס את רצונותיהם, מבלי להתח"שב בעתכם. תוכלו להתח"זקק וכדאי שתפעלו במהירות. ב"11 או ב"12 בחודש צפויה הצלחה למי שנושג למיבחיני-הינה. סודיות מוחלפת דרושה עדיין בכל הקשור לחי-ההרגש.

גדי
21 בדצמבר -
19 בינואר

אחזניים
23 בספטמבר -
22 באוקטובר

סרטן
21 ביוני -
20 ביולי

טלה
21 במרץ -
20 באפריל

דלי
20 בינואר -
18 בפברואר

עקרב
22 באוקטובר -
22 בנובמבר

אריה
21 ביולי -
21 באוגוסט

שור
21 באפריל -
20 במאי

בתולה
22 באוגוסט -
22 בספטמבר

תאומים
21 במאי -
20 ביוני

החיים על-פי

ניני בסרט "עורבים"
החקבלתי מפני שאני יפה"

מאשר לשאר בניגילי. עוד כשהייתי ילד קטן, הסתובבתי תמיד עם מבוגרים ממני. אבל בגיל 13 הגעתי למצב שהאנשים בבנימינה כבר לא עינינו

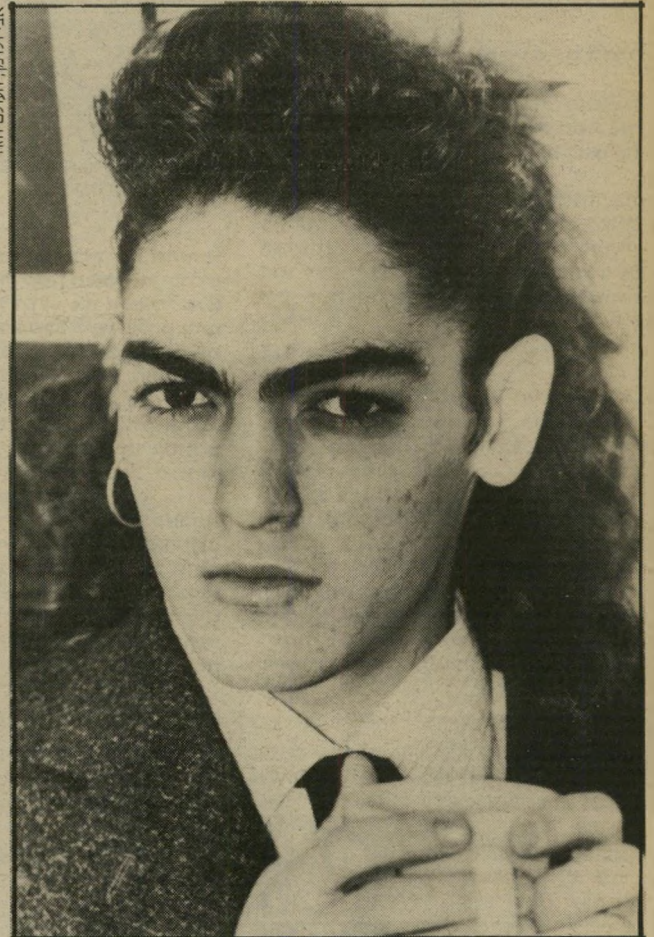
כשהיה בן 13 ארוז מיוזורה ועוב את בית-הוריו בבנימינה, שהיתה "קטנה עליו". הוא עבר לתל-אביב. לא, זה לא נראה לו מוזר שילה בן

מרגיש, מבלי להתייחס לתגובה הצ' פויה מצד החברה. "אמרת כוס-אומב כולם, שיגידו מה שהם רוצים. לקראת התפקיד בסרט צבעתי את השיער לבלונד, וגילחתי את השיער בשאר חלקי-הגוף. לא היתה לי עם זה בעיה בכלל. ככה ביקשו ממני, ואני נכנסתי כל כולי לתפקיד. אז הסכמתי. הצילומים היו בשבילי חוויה אדירה. כשהם נגמרו, די פחדתי מהתגובה של הביקורת. בפרמיירה ישבתי בכיסא. כשראיתי את כל המכובדים שהגיעו, הלב שלי פירפר. במשך כל הסרט לא יכולתי להפסיק לצחוק מרוב מבוכה, צחקתי צחוק הטרי".

החוויה הנעימה השאירה לו טעם של עוד. "אני נורא רוצה להמשיך ולשחק, אבל אני יודע שהמראה שלי יגביל אותי בסוג התפקידים שאקבל. אילו היו מציעים לי לשחק חייל קרבי, למשל, הייתי מסכים. אני יודע שלאף אחד בארץ לא יהיה האומץ להציע לי תפקיד כזה."

ניני מעשן בשרשרת. על אצבעות ידיו הארוכות והרקות הוא עונד טבעות רבות. תנועותיו מעוגלות, רכות, איטיות.

אבי ודומי, תולס הזה

אבי שני

"אני רגיל לזה שכונים אלי בלשון נקבה!" אומר איציק ניני, בליין, מעצב-אופנה ואדם השונא תוויות. "אני רוצה ללבוש חצאית ולהתאכז, ושהנורמה חלך הביתה!"

אותי. לא היה להם מה לתת לי, ולי לא היה מה לתת להם. "מה ההורים אמרו על זה? יש לי

13 הולך לגור לבד. "הייתי מבוגר מבחינה נפשית. ההתבגרות הנפשית שלי קרתה, כנראה, הרבה יותר מוקדם

הוא נראה מבוגר מכפי 19 שנותיו. הוא גם מדבר בצורה בוגרת, שאינה מגלה את גילו הצעיר.

ניני עם דגם סרייריו (הדוגמנית: רונית אלקבין)
יש סחם אופנתיים ויש סטייליסטים"

ניני

ב אחת מהמסיבות שנערכו באחרונה בתל אביב עמדה במרכז רחבת-ההיקורים דמות כולסת למי רחוק. שיער שופע ארוך המגיע עד לישבן, מיגבעת גדולה על הראש, עגילי-חיד ענקי ונוצץ. מכנסיים ומעליהם חצאית רחבה, היו מונחים על גוף חטוב שהתפתל בחושניות בקצב המוסיקה.

"איוו חתיכה" לחש אחד החוגגים. הוותיקים בבלייני תל אביב ידעו: זו לא גברת, זה ארון.

זהו איציק ניני, צעיר יפהפה המ' כונה "ילד הפלא של הבוהמה". מה ש' פנינה רונבלום היתה עושה למסיבות בעבר, עושה היום איציק ניני, דמות מבוקשת בכל המסיבות. בכל מקום שהוא מגיע הוא מהווה אטרקציה בהופעתו היחודית, מושך תשומת-לב ומבטים משתאים, מעריצים, מולזלים ומגחכים. מדוריי-הרכילות אוהבים אר תו, ותמונות של דמותו הססגונית מופיעות בהן שוב ושוב. באחרונה הש' תתף גם בסרט. בסרט עורבים גילם את דמותו של לני, קוקסינל צעיר, המאיים בהתאבדות ראוותניות. "הוספתי

"ישבתי מול המראה וחשבתי אם זה שווה. החלטתי שכן!"

מישחק לא למדתי ולא אלמד בבית ספר. אני מאמין שבחיים לא צריך בית ספר כדי ללמוד. אפשר ללמוד מהחיים, מהנסיון, ולהצליח עם כישרון.

"החלטתי שזה שווה!"

נאמן לדעתו על בתי הספר. הוא עזב את המוסד המיועד הזה, קנה לו שם כספר, והתחיל לצבור קבוצה של לקוחות קבועים. זו היתה תקופה מקסימה. היכרתי המון אנשים חדשים ומעניינים, שעזרו לי בחיים. היו חודשים שלמים שהסתלבטתי, ולא עשיתי כלום. בתקופות אחרות עברתי קשה בכל מיני עבודות יצירתיות. הם עבודות מישריות? חלילה, הם

הורים מגניבים לאללה, אני נורא אוהב אותם ומעריך איך שהם הגיבו. ברגע שאמרתי להם שאני רוצה לעזוב, הם הסכימו בלי בעיות. גם היום הם מסכימים ומקבלים את מה שאני עושה. טוב, נכון, לא תמיד הם מקבלים את זה בשימחה, בכל זאת הם לא מודרניים כמוני, הם שייכים לדור אחר, שונה מהדור שלנו מאוד, יש בינינו ויכוחים, אבל ויכוחים זה דבר טוב ומפרה."

מה ששבר אותו סופית והביא לעזיבתו לתלאיב היה שהות קצרה בבית ספר חקלאי. זהו בית ספר שבו גם לומדים וגם עובדים. אני נורא רציני ללמוד, אבל המורים ביאסו אותי, לא נתנו לי לחיות. הם לא הסכימו לאיך שאני נראה. כל הזמן דרשו שאסתפר ואראה אחרת, כמו כולם. אני לא רציתי להיראות כמו

אני ודניאל העולם הזה

ניני בבגדים פריידייז מ'כנסים ועליהם חצאית

במופע קאבארט של גברים המחר פשים לנשים. המופעים הללו לימדו אותי להוציא את האשה שבתוכי! מלבד מופעי הקברט הוא גם עיצב בגדים ייחודיים, אחד כזה היה שמלת כלה בצבע שחור. והייתה אפילו מי

שי כרם (המשך בעמוד 42)

פעמיו ללונדון. הוא התחיל לעבוד שם בעיצוב בגדים, באיפור וברוגמנות. "הלך לי שם ברוגמנות. אהבו את המראה שלי. תמיד כשהייתי נכנס לחדר, האנשים היו המומים מהצורה שלי, נשאר פערוריפה." אבל גם לונדון נגמרה לו מהר, ומשם הוא עבר להולנד. "הופעתי שם

באותה התקופה הגעתי למצב שהחברה תיסבכה אותי ממש. הם חשבו שהשיר שלי מוזר, אבל אני לא רציני להסתפר בגללם. התחיל להיות לי קשה עם איך שאני נראה. יום אחד ישבתי מול המראה וחשבתי לעצמי אם כל זה שווה לי או לא. הסתכלתי במראה והחלטתי שכן! אני רוצה להיות ככה!

"למדתי להכיר את עצמי. ברגע שבג'ארם שלם עם עצמו מבפנים, טוב לו גם בחוץ."

"עברו הימים שהייתי בוכה מול המראה. היום למדתי לקבל את עצמי, ואני שם זין על כל העולם. אני לא צריך להיות דומה לאף אחד, אני מה שאני, וטוב לי." ואולי המראה הפרובוקטיבי נועד למשוך תשומת לב, מבטים והערות?

ברגע הראשון הוא עונה כהחלטיות: "לא! זה אני, ולכן אני נראה כך." אחר כך הוא מתרצה: "אצל כל ב'ארם קיימת הנקודה הזו של למשוך תשומת לב. גם בי זה קיים, אבל העיקר זה שאהיה מרוצה מול המראה."

האשה

שבתוכי

שהיה בן 17 הרגיש שבצע מתלאיב. "החלטתי לנסוע לחוץ לארץ, כדי להתאזר. חייתי פה מספיק, ראיתי הכל וניסיתי הכל. עזבתי את הדירה השכורה ונסעתי לפאריס."

את עירי האורות הוא עזב אחרי זמן קצר, מפני שהאנשים שם "לא התאימו לי". הם היו סגורים, שקטים מדי, ויותר מדי מאוהבים בעצמם, לדעתו של ניני. לכן ארו שוב את מטלטליו, ושם

מלהוכיח: "אני לא מסוגל לעבוד במישרד. לא בנוי לזה. לא יכול שלמישהו יהיה עלי קונטרול. לא יכול להיות במסגרת כופה."

באותה התקופה העלה על הבימה ביחד עם חברים את מופע הקולנוע של רוק. גם חבריו לא היו, מן הסתם, תלמידים יתוכם ממוצעים. "הרגשנו שונים מכולם, אחרים ומיוחדים."

רוקא בגלל השוני והמוזרות, ספג איציק הערות רבות, חלק גדול מהן מעליב ופוגע. "האמת היא שתמיד, עוד מהילדות, היו קוראים לי ילדה, אבל זה מילא. יש דברים מעליבים הרבה יותר."

"פעם זה היה פוגע יותר. היתה תקופה שמשש שנאתי ללכת בגלל זה ברחובות. שנאתי להיכנס לאוטובוסים המסריחים, ולספוג מבטים והערות."

"כשהייתי הולך לבד, היו נטפלים אלי, ומדברים איתי בכוונה בלשון נקבה. אותם זה היה משעשע. אותי זה מעצב שהם לא מסוגלים לקבל אותי כמו שאני."

"אני לא מצביע על אף אחד, או שלא יצביעו עלי. עושים את זה כי אני שונה? לא, אני לא שונה. זו החברה שעושה ממני שונה."

כולם. אלה החיים שלי, ואני רוצה להתנהג בהם כמו שאני רוצה ומבין. "אפילו אם אני בן 13, לאף אחד אין זכות להיכנס לי לחיים."

אבל לא רק המורים היוו בעיה לצעיר המיוחד. גם התלמידים היו כבדים מדי, לא הבינו את הראש שלי, ואני הייתי צריך להילחם כדי שלא יקחו ממני את העצמיות שלי."

"הגעתי למצב שלא הייתי מסוגל לקום בבוקר ולראות מולי את הפרצופים שלהם, סלדתי מהם."

תוך קשייהתמודדות עם המיסגרת המרובעת, או כפי שהוא אומר "קשיי התמודדות של המיסגרת איתי", החל הילד מבנימינה בורח כלילות מהבית, ונסע לעיר הגדולה והנוצצת. "תל' אביב לעיר הגדולה והנוצצת. תל' אביב לעיר הגדולה והנוצצת. תל' אביב לעיר הגדולה והנוצצת."

הייתי פרוק כזה, והתחלתי להסתובב במקומות היביליו. אז החלה גם התקופה של מועדון פנוון. שעליה מדבר הסרט עורבים."

הוא הביט בעיניים גדולות בנפלאות הכרך. תל'אביב קרצה לו, והוא החליט לעבור ולגור בה. "כשהגעתי לתל'אביב התחלתי לעבוד בתור ספר. זה מה שידעתי לעשות אז. לא למדתי את זה בשום מקום. גם

ניני מנגן

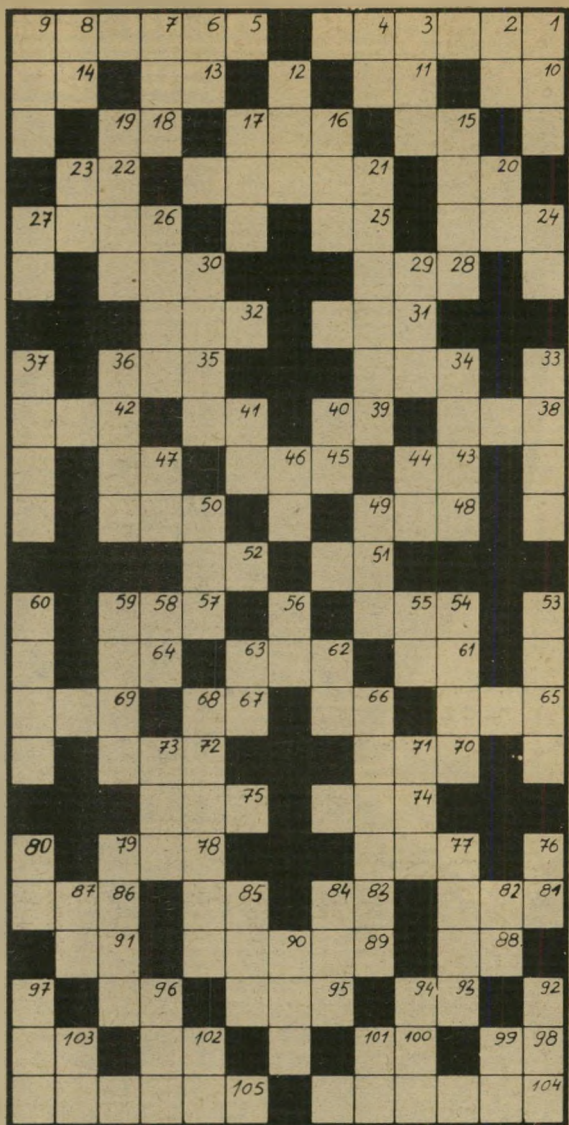
יש בפנים שלי הרבה עוצמה"

מאוזן:

(1) פילוסוף יווני; (5) פילוסוף יווני שהסתפק במוטע; (10) אמתחת; (11) שר; (13) שר; (14) קיבוץ צפוני; (15) לא אכל; (16) השוואה מרבר לרבר; (18) מקווד מים; (20) אויב; (21) תפקיד צבאי מגלגל המלות; (25) קידומת הולנדית; (26) מהגרס גרמני המציא מנוע של מכונית; (28) מאפה חגיגי; (30) פרי עץ; (31) צי; (32) עת; (34) קוץ; (35) גוף; (38) מנהיג סיני; (39) סייר; (41) רטיבות; (42) זוהר; (43) נבקשה; (45) מכשיר להעברת מים; (47) סימן; (48) תמים; (50) יד למבול; (51) נושא התורשה; (52) אבי אבנר; (54) פיס; (57) מעשה רשת, קליעה; (61) לך למטה; (62) תבואה; (64) שלחפה; (65) הקדש מוסלמי; (66) פרוסה; (67) השג במשחק כדור; (69) חבר נבחרים; (70) מחורשי השנה; (72) שנה במציעה; (74) אוויר בתנועה; (75) וילון; (77) פלג; (78) ניקיון; (81) פסיקאי שגילה את סגולות הגלים האלקטרומגנטיים; (83) את הניצחון; (85) דורון; (86) שר; (88) מחזאי; (89) הרב שאסר על ביגמיה בחרם; (91) תינוק; (93) ברחן; (95) מרד; (96) כסף יפאני; (98) מועד; (100) כור; (102) וור; (103) אינו כבד; (104) משורר יווני קלאסי; (105) קצין יהודי צרפתי על שמו נקראה פרשה.

מאוזן:

(1) אמורא. בנו נקרא בשם מר; (2) שחקן קולנוע; (3) עדיין לא; (4) ראא 25 מאוזן; (6) גף; (7) נחל; (8) קיר; (9) שיש קוצני; (12) רוגע; (15) מצודה; (16) רשע; (17) כינה; (19) אחוז; (20) עבר; (21) היה מרצה; (23) (3.3) עוף; (24) משנים עשר בני יעקב; (26) שעה; (27) זמרת; (29) רב עירוני; (30) תנין; (33) תוספת, אפקט; (34) עושה ניסים מימי בית שני; (37) עיקשות, עקמימות; (37) בגרען שנותר בחיים; (40) התקוטט; (41) כינוי רומי; (44) סופר אירי; (46) אך; (47) נחלש; (49) מועד; (50) מים מוצקים; (53)

אלת היופי הרומית; (54) גהה; (55) רשע; (56) נון; (58) מפלגה; (59) מנחלי הגילעד; (60) מילת נימוס; (62) אמונה; (63) פלא; (66) שפת מחשב; (68) שודר; (71) חודש; (73) בעל מוס; (76) בעורת השם; (77) עושק; (79) פיומן; (80) קלף

יהודית דגן

לרותי

נעמי רון

איך מתקשרים

אני משערת שאחדים מכם, שני ימים-שלושה בטח, מסוג הטיפוסים המסודרים והיעילים, כבר רשמו לעצמם בניקוס-הטלפונים איך מתקשרים אלי. אבל בשביל כל האחרים, שמעדיפים טלפון על נייר ועט, אמשך להזכיר שירות "רותי בטלפון" עדיין ב-221017, תל-אביב, להכתבת מיכתב וליציאת קשר עם הכותבים.

מטערת חבר'ה, הטלפון שלי התקלקל. נסו אותו - ואם אין תשובה תתקשרו למערכת, 232262. תשאירו שם ומספר-טל-פון, ותבקשו יפה שרותי תתקשר אליכם. אני אתקשר.

מתחילים איתה ברחוב

היא ציללה אלי ערב אחד, וריכזה אוטוסטראה. איהה מרץ. ממש אי אפשר היה לעצור אותה. לא שרציתי, או ניסיתי, להיפך, היא רוקק מצאהתן בעיניי. וככה היא אמרה: "כשאני עוברת ברחוב, רכבה מתחילים איתי, אבל אני לא מגיבה, ובסוף מוצאת את עצמי לבר בבית. לא טיפוס של פפרית. מחפשת עומק."

"אני בת 22, גובה 1.69 מטר, גוף חטוב, אנשים אומרים שמאור נאה, ואני לא משתחצנת. בעצם, זאת הבעיה שלי: אלה שמנסים ליצור איתי קשר, הם לא בדיוק אלה שאני נמשכת אליהם, אינטלקטואלית ופסיטית. אני מזכירה בשטח התיקשורת, ממוצא תימני, אבל נראית יותר איטלקיה מאשר תימניה. אני מטופחת, רי שמרנית, מחפשת רוגע עם כדוהוג, והמון כנות. מי שמחפש רק אובייקט מיני - ונראה שיש רבים כאלה - לא אצלי. קשר כזה אני מיידי קוטעת. מחפשת איש חם, עד גיל 33, צעיר ברוחו, עם כיוון בחיים, שיעשיר אותי מבחינה רוחנית-פנימית, ג'נטלמן, קצת ממזר, עם חושהומור, לא ראש כבד, לא קמצן, גבוה. לא מסתדרת עם נמוכים." מספרה אצלי הוא (1/88).

יופי של ראש לפתוח איתו את השנה. ארי, כמעט שכחתי, שנה טובה לכם, שתהיה הרבה אהבה, אגב, עם מי התנשקתם בסילווסטר? הסיפור הכי רומאנטי יזכה בפוסטר של ג'ואן קולינס או של דון ג'ונסון, לבחירתכם לפי הטעם האישי.

פנוי להיות תפוס

עיינתי השבוע במדור הכתול הידוע בעיתון הנשים הידוע והשתלמות מיק' צועית, ומצאתי קטע חמוד, בכלל לא כחול: "גרופה יפה (44) שואלת: האם אתה פנוי להיות תפוס?" אם יש לך עוד כמה מיספטים מהסוג הזה, יפתי, אשמח לשמוע. ואם כבר, אז למה שלא אהיה נחמדה אליה, ואספר לכם שהיא בת-ד' 652, פתחתקוה?

התאום הביישן

תראו מה זה אהבת אחים. יש לי אח תאום, והוא נורא ביישן, סיפר לי הקול בטלפון. "אני בכלל לא. אבל רוקק אני, נשוי שלא מחפש, מכיר לפחות שתי בחורות חדשות בשבוע. ואני לא נראה כל כך טוב כמוהו."

"הוא בן 31, נאה, גובה 1.85 מטר, בעל מישור להפקות, מסודר בחיים עם דירה מצויידת פיקס, לא חסר לו שום דבר, רק בחורה נחמדה וטובה להתחלק איתה כמה שיש לו. הוא איש-מיספחה,

אוהב ילדים, משחק שעות עם ילדיי וקונה להם מתנות. באמת נחור נחמד. רק השבוע הוא אמר לי שהוא רוצה להתחתן. תתאים לו משהי בסביבות 25. אם היא בגילו, זה גם בסדר. אני כבר אדאג ליצור קשר ופגישה איתו." פרטים אצלי בטלפון, או בת-ד' 114, הודיה-שרון, רצוי לציין מיספר טלפון.

הלילה הראשון (3)

זוכרים את האברך בן ה-26, העומד להתחתן בקרוב ומפחד מהלילה הראשון? חיפשתו בשבילי משהו שיסכים לספר לו את עובדות-החיים ולהרגיע אותו. אתם ממש אנשים רעים! למה שלא תעשו מיצוזה פעם בשנה? התקשר רק אחד, נשוי, איש התעשייה האווירית, אבל זה כבר היה מאוחר מדי, כיוון שהספקתי לרתום למשימה מכר שלי, אפי יצחקי שמו, דווק בן 27, חוקר פרטי במיקצועו. בהתחלה הוא דחה את הרעיון, אבל תוך כדי שיחה ובדנוד מצדי הוא התחיל לגלות עניין, ובסוף הודיע לי, בהתלהבות, שאם יש עוד מיקרה כזה, הוא מוכן לעשות עוד מיצוזה.

בקשי עברה שעה, ואפי היה על הקו, עם דיווח מפורט: "אמרתי לו שיש לו שתי אפשרויות - או שהוא מתייצב בחתונה עם היידע והפחד שיש לו עכשיו, או שהוא יפגוש שם בחורה שתסביר לו. הוא היה המום, שאל איך ימצא אחת כזאת. אמרתי שהספקתי כבר להתקשר עם ידידה שלי, והיא הסכימה להיפגש איתו. אמרתי לו שגם אם הם לא יגיעו לתכל'ס, הוא יקבל ממנה מושג מה קורה."

"את רוצה לדעת מי הבחורה? היא גרושה ואם לילד, בת 34. בעבר היא הייתה נשוכה אמיתית, אבל כיום היא חוזרת-בתשובה, נזירה אמיתית. פעם היה לי רומאן איתה, היום כבר אי אפשר אפילו לדבר איתה על זה." נו, מה תגידו? יש לי הרגשה שהמשך יבוא.

צריך לגרר

"לא יודע בדיוק איך מתחילים איתך, אבל יודע בדיוק מה רוצה ממך," כותב (2/88). "רוצה אותך פתחה, שתוכלי לעשות דברים שאחרים רק חושבים עליהם, ולחשוב על דברים שאחרים עדיין לא העזו. רוצה אותך אנושית וחמה, ולא רק לאנשים היקרים לך. מבקש אותך יפה גם בלי איפור, אבל אם את מתאפרת, שלא תיראי כמו סוכנת-מכירות של צבעי טמבור."

"מאוד ארצה שתהיי חטובה ואסת-טית, רגישה, כישרונית לחיים, מין משהו כזה שצריך לגרר כדי להבין שהוא עשוי זהב. את חושבת שיש חיה כזו? את חושבת שאת כזו? סיפרתי לך איך הייתי רוצה אותך. לא סיפרתי לך עליי. אבל לא ביקשתי ממך יותר מדי דברים שאין בי (חוץ מהאיפור)."

מארגן של חוגי פנויים ופנויות, מה שנקרא בקיצור פו"פ, סיפר באחד העיתונים על תהליך אופ-ייני בחוגים האלה: "בהתחלה באים חבר'ה שנראים טוב. אחר-כך מתחילה ירידה - מגיעים המ' כוערים. היפים מזמינים אותם, כדי שהיפים ירגישו שהם יפים."

החיים הפרטיים

"אני רווק בן 26, נאה, 1.70 מטר, בעל חושהומור, הוא הכתיב לי. "סימתי בי-איי. במינהל-עסקים, וכעת אני רוצה לנהל את החיים הפרטיים שלי. מחפש אותך רצינית, לעצמי ולחיים. את השאר נשאיר לשיחה אישית." הוא בת-ד' 14032, תל-אביב, עבור נ.

תן טרמפ לחייל

איתן עמיחי הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רחת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272 • טל. 5-6-790114

בשמירה על בריאותך ורכושך

1987

תורת היחסות

ארבע נשות-חברה תל-אביביות — אתי קנר, עדנה רותם, שרה מילר ואשת חיכ — נעלמו בשבוע שעבר, כאילו בלעה אותן הארמה.

אני חיפשתי אחת מהן, חברה שלי חיפשה אחרת, וכך נודע לנו שהן פשוט אינן. ה"אינן" הזה הכניס אותי לאמביציה, ואני קראתי לכל השפונים שלי ואמרתי להם: "בנצור סע!" עוד באותו הערב צילצל אלי השפיון בנצור, והודיע לי שלכל ארבע הגברות שלום, והן נמצאות כולן במלון הערן בהרצליה. לקח לו זמן לגלות אותן, כי ארבעתן שוכבות על איזו מיטה כשהן משוחחות בקרמרים ובחומצות שונות, ועושים להם שפכטל על הפנים.

נו, אז כששמעתי את זה הזמנתי מונית למחרת בבוקר, כדי לנסוע ולראות במו עיני איך נשים יפות היו למיפלצות.

כשהגעתי למקום, שלוש מהן כבר לא היו שם. הן התלבשו, הסתקרו והלכו הביתה. מי שעדיין הייתה, ממש בדרך למכונית שלה, היא שרה מילר, שניגשה אלי בשימחה וחביקה ונישקה אותי. תיכף הבנתי שהיא מאוד מאושרת, והסתכלתי לה

לא כל הנוצץ הוא זהב, אמר מי שאמר — וצדק. אני מכירה 100 חבר'ה היושבים בתל-אביב, והמקנאים בשמונה חבר'ה אחרים שעזבו את הארץ לפני שנים לכיוון אמריקה, ושם הם הצליחו לקבל גרינקארד, וגם עשו עסקים, ויש להם וילה עם בריכת-שחייה ומשרתת מכסיקאית, ובארנק יש להם המון כרטיסי-אשראי, ופעם בשנה הם באים ארצה לכמה ימים כדי להראות כמה שהם הצליחו. כאן בארץ הם מתמקמים באחד מבתי המלון שעל שפת-הים, לובשים מיכנסיי-ברמודה מצחוקים (שהם כרטיסי-הביקור של המצליחן בחור פשוט), מגדירים את הבטן השמנה ביד עטויה ב"ט בעותי-הלומים (כן, גם גברים), מספרים על נעלי-הספורט שלהם שעלו 230 דולר, ומדברים עברית מהולה במילים אמריקאיות.

אחר כזה, שהיה נושא לקינאה לרבים וטובים, הוא דני פולני (48) בן-דוד של נעמי פולני ושל אישה-עסקים יורם פולני. דני הנאה היה

תלמה מכנס לא עשה שינויים בצוואה

נשוי עם תלמה מכנס (42) היפה, בתה של עדנה מכנס, שהיתה היפהפה של היישוב. הם גרו בלוס-אנג'לס, גידלו את שני ילדיהם, וכלפי חוץ הכל נראה כמו סרט הוליוודי. איך זה נראה מבפנים אני לא בדיוק יודעת. מה שאני יודעת זה שתלמה הודיעה לדני לפני כחודש שנמאס לה, והיא רוצה להיפרד, ואולי אפילו לחזור ארצה. כדי שדני יוכל לעכל את החדשות, לקחה תלמה את הילדים ונסעה איתם למקום-נופש בארצות-הברית, לכמה ימים. כשחזרה לבית היא ראתה שדני איננו. נכנסה, הכינה לעצמה קפה, סידרה מה שהיה צריך לסדר, ורק אחרי כמה שעות היא גילתה את דני, תלוי באחד מחורי הבית. הוא השאיר אחריו מיכתה-סכר, ובין השאר כתב בו שלא עשה שינויים בצוואה, והשאיר לה את כל מה שיש לו.

שרה מילר ובעלה משה, יומיים אחרי הטיפול בהשוואה לפייס-ליפטיון, ממס חנונו!

לתוך הפנים. מה אגיד לכם, ממש טוסיק של תינוק! רך ועדין וחלק ומעורר קינאה!

טיסה לאהבה

אתם מכירים את אריה וריבה ברנוביץ, שהוא קבלן גדול ועשיר והיא יו"ר של אחד מארגוני-המתנדבים?

אתם מכירים אותם? טוב מאוד, כי אני רוצה לספר לכם כאן רווקא על האה והגיסה של אריה, כלומר מוטי וזהבה ברנוביץ.

גם מוטי הוא קבלן ועשיר, וזהבה היא עקרת בית, אשה נחמדה ואם למופת.

ככה חי לו הזוג כבר יותר מ-20 שנה, הוא עשה כסף, היא גידלה את הילדים, ומלבד פה ושם סיפורים על מעלליו של מוטי מחוץ לבית, רווקא יצא להם שם של זוג למופת.

ואו, לפני שלושה חודשים, נסעה זהבה לכמה ימים לפאריס כדי לפנק את עצמה באיזה בגד חדש ומנה של שבלולים. היתה, בילתה, קנתה ועלתה למטוס בדרך הביתה, כשכולה שמחה ועליזה לקראת הפגישה עם בעלה וילדיה.

כביא לידה ישב בחור נחמד, משוק מיתקני ג'אקוזי ומוצרים אורתופדיים, שהוא צעיר ממנה בחמש שנים, והם התחילו לפטפט כדי להעביר את הזמן. הפיטפוט נמשך ארבע שעות, וכשהגיעו לגמל בן-גוריון הסתבר להם שיש עוד הרבה דברים שהם רוצים להגיד זה לזה, ולכן הם קבעו פגישה בתל-אביב.

אחרי הפגישה הזאת רדפה עוד פגישה, והי אהבה התחילה לבצור.

במשך שלושה חודשים הסתירה זהבה את דבר אהבתה, אבל הגיע הרגע שבו היא הרגישה שזה יותר חזק ממנה. היא הלכה אל בעלה, אמרה לו שהיא מאוהבת במישהו אחר, והיא רוצה ללכת אליו. הבעל הנדהם אף לא הספיק לענות, וזהבה ארזה כמה חפצים ועברה אל אהובה.

אל תישברו מזה. בכל זאת שמעתי שיש זוג נשוי אחד שחי באושר לא-נורמלי כבר 20 שנה. רוצים לפגוש אותם? זה בכפר קטן ליד אגם ויקטוריה באוגנדה.

העובדת גם היא במשרד-החוץ. זאת היא קולט אביטל הבלונדית, האחראית להדרכת צוערים במשרד-החוץ. זה עתה ויתרה קולט על הג'וב של קונסול ישראל בניו-יורק, אחרי שכל הגברים במשרד עשו חזית אחת נגד מינוי אשה לתפקיד כה חשוב.

אומנם קולט מבוגרת מרפאל בכמה שנים טובות, אבל מה הן כמה שנים כשהלב מפרפר? וזה בעניין רפאל. מיכל, לעומת זאת, אומנם לא התאהבה ולא נישאה, אבל עומדת להיות לאם. וחווה גמזו — מאושרת לגמרי.

נחת מהילדים

שהיום הוא בן 35 והעובד במשרד-החוץ, ובת מקסימה בשם מיכל ("מיקי"), שהיא רסטורנטית במיקצועה (משחזרת ומתקנת תמונות). מישפחה טובה ונחמדה, אבל... לא רפאל ולא מיקי התחתנו. אז נכון ששניהם עוד צעירים יחסית, אבל חווה, כמו כל אם יהודיה, מתה להחזיק איזה נכד בזורעותיה.

או יש חדשות: רפאל התאהב. ודווקא במישהי

קולט אביטל (במרכז) מבוגרת בכמה שנים טובות

מיכל גמזו נומדת להיות אם

הידוע, המפורסם ומה שביניהם

איש פירסום ידוע, המנהל כל מיני רומאנים עם נשים שונות, ובמיוחד עם נשים שהוא יודע שיגיעו לעיתונות, בעצם מנהל רומאן סוער מאוד עם אישה-כספים ידוע, שגם הוא נשוי עם אשה, וגם זה למען יראו וישמעו.

הרומאן בין אישה-פירסום ואישה-כספים הוא סיפור ארוך, ואף אחד משניהם אינו מקנא בנשים המסתובבות לידו למטרות הסוואה.

אבל, יום אחד הכיר אישה-פירסום דובר ידוע (ושאגב היה בעבר הלא-ירחוק מאהבו של מוסיקאי מאוד מפורסם וידוע). השניים מצאו חן האחד בעיני האחר, וכדי לבחון את אהבתם הם נסעו להם לאיוו עיירת-נופש קטנה באירופה, לבלות שם בשקט, ורחוק מעינים הצופיה של הישראלים אוהבי-הרכילות.

ואומנם, ישראלים לא היו שם, אבל לעומת זאת היה שם זוג מאוד מפורסם וידוע בישראל, הלא הם השגריר האמריקאי לשעבר סמואל לואיס ואשתו סאלי, שכמובן מאד-מאוד שמחו לפגוש בעיירת-הנופש את הדובר המפורסם ואישה-פירסום הידוע. הם בילו ביחד כמה ימים, ואחרי-כך נפרדו. הדובר ואישה-עסקים נסעו בחזרה לישראל, והזוג לואיס נסע תחילה למקום אחר, ורק אחרי-כך הגיע לישראל. כאן פגשו הלאוסיים עם כל מאות מכריהם, וכשימחה רבה הם סיפרו לכולם איך בעיירת-הנופש הם פגשו את הדובר המפורסם ואישה-פירסום הידוע.

אחרי ארבע שעות הגיע הסיפור לאישה-כספים הידוע, ומוטב שלא תשאלו מה קרה שם.

נושא הזה. הוספתו ואמרת כי ההשמעות ההרדיות בעיתונים יכולות לגרום רק נזק היות ובקרב יישמע עירעור בבית המישפט העליון. בהמשך השיחה סיפרה לי חווה על שאיפתה לתקן דברים בכלא. היא דיברה על ערביית רבות והוצאות, ועל העוול שנעשה לה על ידי הנהלת הכלא.

רימר, אשה בשנות ה-50, שיצר מחומצן מקורול ועיניי עיט בחולות, דיברה בלחש בשפה האנגלית. היא הסבירה לי כי אוזניים לכולה, וצריך להיוור. "צריך להיוור גם משיית" מים בכלא ומאכילת כשר. הם מכניסים חומרים הגורמים לצמיתת שיער על הגוף ועל הפנים!

דבריה נשמעו לי מוזרים ולא מציאותיים במיוחד, אך ראיתי את מבטה של חווה, שהסתכלה בציפורה בהתפעלות גלויה ושהינהגה אחרת: "היא צודקת, ציפורה, היא צודקת. תיזהר!"

חזרתי לחדר וכתבתי מיכתבים. האסירות הסבירו לי כי הדואר מנוהל תוצאה יוצאת פעמיים בשבוע ביום השני וביום החמישי, וכי עלי להשאיר את המעטפות פתוחות. הן צריכות לעבור בדקה.

היתה לי הרגשה מאוד לא נעימה כשהבנתי כי לא תהיה לי כאן שום פרטיות. שני המיכתבים ששלחתי למחרת יוסי כיפור הגיעו לתל-אביב אחרי 17 ימים.

בינתיים הגיע הערב. עם זאת התג עמדו כל האסירות מאגף-המיון בחצר, כשפניהם פונות לכיוון כל-אדמלה, וחיכו לתקיעת השופר. בהישמע התקיעה היתה התרגשות גדולה,

(המשך מעמוד 19)
יוסיניו, ועל המיטרה להוכיח מי עשה זאת.

כאן בעיתונים מספרים על יחסי עם עורך-הדין שלי, ואני לא מכירה. איזה יחסים צריכים להיות בין עורך-דין ללקוח? אני לא זקוקה לעורך-דין על תקן של בייביסיטר. אני צריכה שיעבור רצינות, וזהו זה. גם ליוסיניו, בעלי המנוח, עשו עוול בעיתונים כאן. הציגו אותו בתור אדם שסבל והיה יושב-בית. אני אילו הם היו מכירים את יוסיניו, כמה אהב לחיות, לרקוד ולבלות!

גיתית מטפלת בתינוק

שאלתי את גיתית מדוע הגיעה ארצה בפספורט מווייף, והיא ענתה: "מה זאת אומרת? אני באופן קבוע נוסעת בכל העולם בפספורטים מווייפים. זה יותר נוח. וכך אני יכולה להגיע לכל מקום בעולם, בלי לתת דיווחשבון לאף אחד".

הזכרתי לה שעל עבירה של שימוש בדרכון מווייף נשפטים לשש שנות מאסר, אך עניין זה לא הטריד אותה בשום אופן. עכשיו, כך אמרה, היא מחכה לתום המישפט, ומצפה לביקור מבעלה מלונדון, שיבוא לשמוע את פסק-הדין. בעוד אנו משוחחות בחדר, הגיעה שכנת-הללאת של גיתית, וביקשה את גיתית לבוא איתה. היתה לה תחושה כי היא עומדת ללדת בכל רגע. יותר מאוחר הסתבר כי טעתה, והרגישה רע רק בגלל הצום.

היא ילדה שבועיים יותר מאוחר,

וכשחזרה אחרי הלידה לכלא טיפלה בתינוק יחד עם גיתית שהיתה מאוד נרגשת.

יצאתי לחצר ופגשתי שתי סוהרות, שהיו תשושות מהצום. ישבתי ושוחחתי איתן. תוך כרי השיחה קראה מישהי מהאגף השני בשמי. האגף הזה נמצא מעבר לחצר הפנימית של האגף ה' ראשון, וחלונותיו משקיפים על החצר.

נגשתי לכיוון אחד החדרים, שם ראיתי מבעד לסרגים מכרה מחיפה. בהגיעי לחלון-החצר ראיתי שתי דמויות נוספות, שאותן זיהיתי מייד כחווה יערי וכציפורה רימר. חווה ישבה שפופה על הריצפה, ורימר ישבה בקצה מיטתה של חווה. זכרתי את הסיפורים שהופיעו בזמנו, בהם כונתה רימר "המכשפה מהתחנה המרכזית", "פגער רע".

התפלאתי לראות שתיים אלה ביחד. בזמנו סופר בעיתונות בהרחבה כיצד הוחררה ציפורה רימר על-ידי ה' מישטרה לתא של חווה יערי בבית המעצר באבוכיב, כדי שתספק להם אינפורמציה על חווה. רימר הביאה לי מישטרה מיכתב שכתבה חווה לאחותה ציפי, סכין וכדורים שונים, שאותם התכווננה חווה לבלוע ולהתאבד, לי דברי רימר.

משום-מה ויתרה המיטרה, מאוחר יותר, על עדותה של רימר, והנה אני רואה את שתיהן יחד.

חווה פנתה אלי ואמרה: "שמעתי כי קבלת חאווה מגרנות (המילה חאווה פירושה פרוטקטור) בעצת העולם התחתון. שמעתי ששלחה לך דברים טובים. תיזהר ממנה! היא בטח רוצה ממך משהו". היא המשיכה והשימעה את גרנות, וסיפרה כמה שהיא סולדת ממנה.

אוזניים לכותל

מרתי לחווה כי מה שקורה בינה לבין גרנות אינו העניין שלי, ואני לא מתכוונת להתערב בכל ה'.

לבני ברמן יש תוכניות רציניות על סופי

רחמים ★ נחום היימן מתחתן ★ שקיות

יוסי-הולדת לוורדינה כהן ודרור משולם

מצא רחמים בכאב-השידוכים

האופניים שלו ברחובות הסואנים של תל-אביב, לבוש בטרנינג, כשהוא מחובר לזוקמן.

לזו שהוא מצא, שלגביה יש לו תוכניות רציניות ביותר, קוראים סופי

בני ברמן

הפלנט סולו במשך ארבעה חודשים

רחמים. היא אחות בביליטון. גרושה באמצע ה-30, אם לבן 10 ובת 5. ברמן, שער היום גם החברה הצעירים שרים איתו בהופעותיו את שיר הליצן שלו, את רגל מען ואחרים, ומזכירים לו את המילים כשהוא שוכת, אומר שסופי היא מלאך, יש לה לב של זהב והיא מאוד אוהבת מוסיקה.

את המלאך שלו הוא הכיר לפני שנה בפאב הסמבאה, שהוא משרד-שירונים ידוע בעיר, שם בני אוהב לבלות, כי אחד הבעלים, יענקלה טל, הוא חבר טוב שלו. "סופי היא קודם כל ידידה טובה", הוא אומר. "בהתחלה היינו רק ידידים. אני לא נחפז עם נשים. יצאנו, סתם ככה, כמה פעמים".

"כשהגעתי לכאן שוב, באוגוסט, לא ידעתי איפה אגור. היא אמרה שאני יכול לגור כמה ימים בדירתה ברמת-גן. הידידות התהדקה יותר ויותר. אחרי כמה ימים עברתי לדירה משלי, אבל התחלתי להישאר מרבית הזמן אצלה. לבסוף העברתי את מרבית חפצי לדירתה".

לברמן יש בן בגיל 20 פלוס, החי עם אמו בארצות-הברית. אותו הוא לא כל-כך רואה, אבל את ילדיה של סופי הוא רואה, והוא נקשר אליהם מאוד. הקטנה מתבלבלת לפעמים וקוראת לו אבא, והוא אומר שזה כלל לא מפריע לו.

אז עכשיו הם מאוד ביחד, אבל החל בחודש מאי הקרוב, במשך ארבעה חודשים, סופי תהיה לבד. היא תחכה לבני, ולבטח מאוד תדאג לו, כי הוא מתכנן הפלגת-סולו ארוכה, כדי להביא לכאן את היכטה שלו. הוא ייצא מפלורידה, משם לברמודה, אחר-כך לפורטוגל. הוא יראה אז הרבה מים והרבה שמים, וכשהוא ירצה לישון קצת, הוא יצטרך לסמוך על הרדאר, האמור להתריע באזעקה כאשר אוניה אחרת נמצאת בדרכים קרוב מדי.

שעונו מבלסטיק, יריו, בלון וכל מיני.

דרור מיהר לבדוק מתי חל היומולדת של ורדינה, ובו במקום החליט שהמתנה שלו תהיה אוסף של גבינות צרפתיות מסריות להפליא, כי המתמקים שלה היו קרובים למצב של התפוררות, ולא הריחו הכי טוב שבעולם.

כאשר הזמר והמלחין בני ברמן חזר לארץ, אחרי המון שנים באמריקה, הוא הגיע לבד, אחרי שני גירושים מאמריקאיות, והכריז שמיספר 3 תהיה ישראלית. הוא לא ידע כמה זמן זה קאז לו למצוא אותה. אלא מה, הבחור, בסוף שנות ה-40 שלו, המציא את הרוח הצעירה והאופטימית. נראה שגם בגיל 70 הוא ימשיך לרכוב על

להיראות, עושה צל בקיץ ותום בחורף, צוחקת כל היום.

אם מאז שהוא זוכר את עצמו כגבר צעיר הוא היה ידוע בזכות עצמו בשיריו המשגעים ובפעילותו המוסיקלית (ומישיית וילבוב, הניבנטרן, ובצפרת עבודה משותפת עם ננה מושיקורי ומארי לאפורה), בשנה האחרונה זה כבר לא בדיוק ככה. כבר לא מפורסם רק בזכות עצמו. פיתאום מתחילים להזכיר אותו בתור האבא של.

שתי בנותיו תהיינה איתו ביום הפתוח" לאורחים שהוא עורך בכיתו בהרצליה הצעירה. בילי, שנישאה לא מומן, מעצבת-אופנה בסיגנון מאוד אישי ומיוחד, הרבה עור, מתכננת את שימלת-הכלה של ליוט; ספי, הזמרת בעלת הקול החם והשיער הבלונדי הקצוץ, שגילתה השבוע איך צץ שמה המוזה, שהשכיח את שמה המקורי, סמדר, תהיה עם הלהקה הסקסומית שלה, שבין חבריה נמצא גם צורף פילוסוף, אקס תיסלם, החבר שלה.

כדי להשלים את התמונה המישי-פתחת תהיה שם גם אם הבנות, דלילה. נחציה: "בטח שהזמנתי אותה. אנחנו חברים, בראש-טוב. היא מאוד מאושרת בשבילי".

למזכרת במהלך הערב. או בחורה לירידות של ורדינה ודרור. היא לא שכחה את יוסי-הולדתו ה-28, שחל לא-מזמן, ושלחה לו מתנה, שהשכיכה את דרור על הארץ מרוב צחוק, כאשר קיבל אותה.

תשמעו רעיון, והזכויות לא שמו"

דרור משולם חיימי בחור-עניינים

רות: בשקית-היומולדת היו במבה, ביסלי, שולוה, שוקולד-חלב הפרה האדומה, סוכריות-גומי, משרוקית,

חתונת הבוקר של נחציה

נחום ("נחציה") היימן, המוסיקאי שרבים משריו היפים הפכו ברכות השנים לשיירי-עם ממש, עומד להתחתן בשבוע הבא. חתונה מיספר שתיים, חתונה בגיל מאוחר.

קוראים לה ליוט (עליוה) ברבי, מתורגמנית במיקצועה, גרושה, אם לבת בצבא ולבן 16. הם הכירו זה את זה לפני חודשים אחדים. מזה קרוב לחודשיים הם חיים ביחד, והרבר הכי טבעי היה להחליט להתחתן. שני אנשים מבוגרים, היודעים בדיוק מה הם רוצים.

נחציה, עדיין רוה, שרירי וגמיש

נחום ("נחציה") היימן צל בקיץ ותום בחורף

בגילו הלא-כילי-כדיך, מספר על הפגישה הראשונה: "ערכתי בחינות לחבורת-זמר בירושלים. ליוט הגיעה, וזה נדלק במהירות. היא האשה שחיפשתי הרבה שנים — חתיכה, סקסית, מלאה, כמו שאשה צריכה

היא שלחה לו שהית יומולדת

בתקופה שורדינה כהן ודרור משולם היו בלהתחליוו של ירדינה ארזי, הם התיידדו, ולא שכחו זה את זה גם כאשר עזבו את הלהקה. היה להם חלום: להצליח כזמרים סולנים.

ורדינה, אחותם הצעירה של חופני ויזהר, הצליחה בכמה להיטים ועובדת עכשיו על תקליט, ודרור עף לו לפאריס, בתיקווה למצוא את מולו שם. מייק בראנט כבר היה שם הצלחה אדירה, אז מי יודע, גם לדרור זה הרבה להציע באגף היופי, הגובה, החתיכות, הקול והתנועה על בימה.

משולם, התיימני הכי יפה שאני מכירה, אפילו שיפץ את עצמו באח-רונה, והפך את עיניו לחומות לכהולות, בעזרת ערשות-מגע. אותו תרגיל יופי שעשה הרבה לפניו תימיני אחר, יזהר כהן. הוא עובד על הקלטות חדשות ומופיע לפרנסתו לפני יהודים. לפעמים יוצא לו להיות באירועים ממש מכובדים, כמו זה, באחרונה, בחסות השגריר הישראלי ובהנחיית הברון דוד דה-הירטי שילר, שאפילו שמח להצטלם איתו

היתה לי הרגשה לא נעימה כשהבנתי כי לא תהיה לי בכלא שום פרטיות!

ונשמעו ברכות של "גמר חתימה טובה", התחבקות, נשיקות ובכי. עמתי במרחק מסויים מהגרד וחשבת לעצמי כי הגעתי לכלא בזמן מתאים. למי עוד ניתנת הזדמנות להעביר את יוסי-הכיפור בכלא-נשים?

סודי ביותר

למחרת נקראתי לשיחה אצל המנהלת, חיה שוהם.

דבר מקובל הוא בכלא שכל אסירה חרשה נקראת לשיחה עם המנהלת. היה שוהם יושב בראש שולחן מנהלים ארוך, אשה נאה ומאוד משופתת. היא היתה לבושה בכגדים אופנתיים, ולא במדי השב"ס.

היא הזמינה אותי לשבת ושאלה אם נתקלתי בבעיות כלשהן. שאלתי מדוע המיכתבים נשלחים פתוחים, ואמרתי שהייתי רוצה לנהל יומן, שם אכתוב את הקורות אותי בכלא.

המנהלת הסבירה לי חרמשמיעת שאני יכולה לכתוב, אך לא אוכל להוציא את החומר הפתוח מהכלא, היות וזה אסור בתכלית האסור, ובשום אופן אסור לספר על דברים ה' מתרחשים בין כותלי הכלא.

היא אמרה: "אני מתארת לעצמי שיהיה לך הרבה לכתוב, ולא אוכל לומר לך מה לעשות כשתצאי מכאן. אני רק שואלת אותך שאלה: האם את רוצה להזיק לבנות הנמצאות כאן?"

"תדעי לך שמאחורי כל אסירה נמצא סיפור מורכב, ואת הרי לא תרצי לפגוע בהן". הסברתי לה שבנות רבות דווקא פנו אלי ורצו לספר את סיפורן, וכל הסודיות הזאת אינה נאיית לי. אך הבנתי טוב כי המדיניות היא שלא לאפשר להוציא אינפורמציה מהכלא. למרות זאת כתבתי מדי פעם, רשימות, תאריכים, שמות, ידעתי שלא אוכל לזכור הכל.

למען האמת, גם לא הבנתי מה יש להסתיר בקנאות כה רבה.

(המשך בשבוע הבא)

צעצועי נ"ימס בונד לכל

מצלמת-זיידאו מסוג אחר נמצאת בתוך תיק נ"ימס בונד רב רושם, ודרך חריר בתיק ניתן לצלם כל דבר. התמונה נקלטת במכשיר-טלוויזיה מרוחק, המנציח את התמונות. (תצלום 2). מכשיר ותיק, שעבר כמה שיכלולים, הוא הווקי-טוקי. בחנות הריונל-הונדי הוא מווער למימדים קטנטנים, והוא מכיל בתוכו מיתקן-הצפנה, המשבש את קליטת השיחות על-ידי זרים. (תצלום 3).

עבור אנשי-עסקים או בעלי סודות חשובים, פיתחה החברה מכשיר-מערבל לשיבוש ציטות טלפוני. מכשיר זה, המותקן גם הוא בתוך תיק נ"ימס בונד, עשוי במיוחד לשימוש בנמלית-עופה, חריר-מלון וטלפונים ציבוריים. כאשר מחברים אותו לסלפון, הוא משבש את קליטת השיחה על-ידי כל מצותת. (תצלום 4). מכשיר בגודל של קופסת-סיגריות מסוגל לגלות כל מכשיר שידור או האזנה, המורכבים בסתר בבית, במשרד, במכונית או בסירה. (תצלום 5).

המכשיר החדש ביותר של החברה הוא גלאי-השקר הקטנטן, שאפשר להחזיקו בכף היד. המכשיר פועל על פי המתח בקולו של אדם, וקובע את מידת אמינותו. כך, ללא ידיעתו של הצד השני, ניתן לבחון בחשאי את אמתותו. (תצלום 6).

מכשיר מיוחד להגנה עצמית, שפותח על-ידי החברה, הוא פנס כיס בעל אלומת-אור שיש לה עוצמה מדהימה. כאשר מפנים את האור אל עיניו של תוקף, הוא מסתנוור ונכנס להלם לרגעים אחדים. הדבר מאפשר לקורבן להימלט בינתיים. יתרונו של הפנס, הנראה ממש ככל פנסים אחר, בכך שאינו גורם נזק גופני לתוקף, אלא מהמם אותו בלבד. (תצלום 7).

האביזר האחרון הוא מישקפת קטנה, המאפשרת לראות בחשיכה. כאשר מצמידים את המישקפת לעין, רואים למרחקים גם כלילה החשוך ביותר, ללא כל מקור נוסף של אור. יתרונה הגדול של המישקפת: היא קטנה וניתנת לנשיאה בכיס. (תצלום 8).

המרכז העולמי של החברה הוא ברחוב אודלי בלונדון. סניף נוסף נמצא בכיכר ואנוס בפאריס, וכמה סניפים אחרים בעריה הראשיות של ארצות-הברית.

כפירוטום של החברה נאמר כי מחיר הקטלוג ינוכה ממחיר הקניה של כל אחד מהמכשירים האלה.

אילנה אלון

**גם אתה יכול להיות ג'יימס בונד.
כל אחד יכול לרכוש את מכשירי
הריגול והבילוש המתוחכמים
ביותר וליהנות מהם בעצמו**

יש להנציח כי הצעצועים הללו אינם זולים. הקטלוג המפרט אותם אינו מפרט מחירים, אבל מחירו של הקטלוג עצמו הוא 30 ליש"ט, כ־90 ש"ח.

חוקר פרטי, מרגל ואף סתם אדם, הרוצה לשחק בשוטרים וגנבים, יכולים לרכוש אצל חברת חנות הריונל הונדי מיתקנים מלהיבדימיון.

מי שרוצה לשמור על ביתו או משרדו יכול להשיג ספר עב כרס, כרוך בעור, שבתוכו נמצא מכשיר-זיידאו מושלם. כאשר מעמידים את הספר בארון-הספרים, במשרד או בדירה, הוא מצלם כל אדם החודר לשם. גנב, פורץ, מאהבות ומרגל יילכדו ברצף התמונות שלו, בלי כל חשד. מאחר שהמכשיר מופעל על-ידי סוללות, הרי ש"הספר" ניתן גם לנשיאה ביד, ויכול לפעול בכל מקום כמכשיר נייד. בתצלום (1) הוא עומד משמאל. למטה חור קטן ובו הערשה.

1. מצלמת-זיידאו מוסתרת

2. מצלמת-זיידאו ניידת

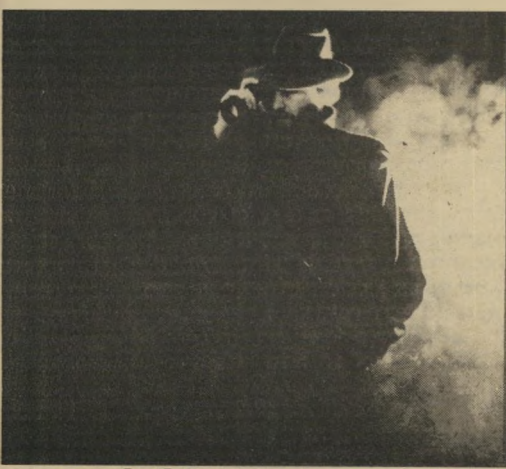
3. משדר מוצפן

6. גלאי-שקר זעיר

7. פנס מהמם

8. מישקפת-לילה

4. מכשיר לשיבוש הציתות

5. מגלה מכשירי-האזנה

הוא התגייס לצבא רק אחרי מות אביו, אם כי אביו ידע על כוונה זו

אילו היו מכתירים בסוף 1987 את "נביא השנה", יתכן שאפריים סנה היה קוטף את התואר. בתחילת ספטמבר ורק סנה, או ראש-

"הבן של"

מותת זו לא נועדה להרגיז את אפריים סנה. בניגוד ל"בנים של" אחרים, הוא גם לא יתרגז.

במהלך שיחותיו עם סנה, הפעם היחידה שחשף לפני - ולא במתכוון, חלילה - פרץ רגשות, היתה כשדיבר על מות אביו, במרס 1973.

סנה סיפר לי כיצד נפגע כשמוע, לדעתו, באביו ואחר-כך בו, כנצר לאביו. היתה זאת הפעם היחידה, במהלך פגישותינו, שבה לא השתמש במישפטים קצרים, או בניסוחים מהוקצעים, אלא גלש לשטר.

הוא הדגיש שוב ושוב שרבים חלקו על דיעותיו של אביו הגדול, אך איש לא הסתייג, עם פטירתו, מכושרו האינטלקטואלי וממנהיגותו. עם תירכובת זאת חי סנה עד עצם היום הזה.

כבן יחיד למשה סנה הגדול (יש לו אחות מבוגרת ממנו) הוא מודע לכך שהאנלוגיה ביניהם מתבקשת: שניהם הלכו בדרך מפותלת של רפואה-פוליטיקה-ביטחון. אין לסנה בעייה עם מי שמתארים אותו כהולך בעיקבות אביו, אבל אוי לו למי שיעז - כמוני - ויתעניין אם הוא חש שהוא חי "בצל אביו". כשהוא מבטא את המושג "בצל", הוא ממש רועד מרוב עלבון.

"אבא שלי היה אדם גדול!" - ניכר שזה המישפט שבו היה רוצה למצות את ההקבלה, וכל פירוט הוא למורת-רוחו הגלויה, אם כי הרים, כנראה, ידיים וחדל מלהתנגד.

למשל, דבקותו דווקא במפלגת-העבודה: יעקב חזן, המנהיג הגדול של מפ"ם סיפר, לפני כמה שנים, שהוא קיים שיחות עם משה סנה על הצטרפות מק"י (מיפגתו של סנה) למערך (כשעוד כלל את מפ"ם). היה זה סמוך למותו של סנה, ולכן החלוס לא התגשם. מי שהכיר את סנה-האב אכן מעידים שזה היה חלומו הכמוס, בסוף ימיו, להגיע לבסוף למפלגת-העבודה.

האם מתעקש הבן להגשים את החלוס? סנה פוטר את השאלה כפסיכולוגיה-בגרוש, ומדגיש: "אין קשר". בנקודה זאת ובנקודות אחרות בעניין זה אין הוא משכנע. יד המיקרה מוליכה אותו בביטחה, וקושרת קצוות.

לצבא-הקבע התגייס רק כמה חודשים אחרי שנפטר אביו. ושוב - הוא מתנגד ליצירת הרושם שהבן חיכה למות אביו. "זאת שטות מוחלטת!" גם כאן פעלה יד המיקרה. האב ידע גם ידע על כוונותיו הצבאיות של הבן. הוא גם לא היה מתבייש בכך. בכל-זאת, זה קרה אחרי מותו.

סנה אוהב להדגיש שאביו פנה מהרפואה לפוליטיקה, ואחר-כך לביטחון (כשכיהן כראש המפקדה הארצית - הפוליטית - של ההגנה). ואילו הוא פנה מהרפואה לעבר הביטחון, ואחר-כך - לפוליטיקה. בכל זאת, לא הולך צעד-צעד בעיקבותיו.

לכל מקום אשר יפנה יביא עימו נדוניה מתוסבכת ובלתי-שיגרית של רומא הומאני מצד אחד, קצין קרבי מצד שני, ממונה על ערבים כבושים מצד שלישי, דיעות מתונות מצד רביעי, ירושה של אבא שמאלני (הוא מתקן: "שמאלני") מצד חמישי. מין יצור-כלאיים, קשה לעיכול.

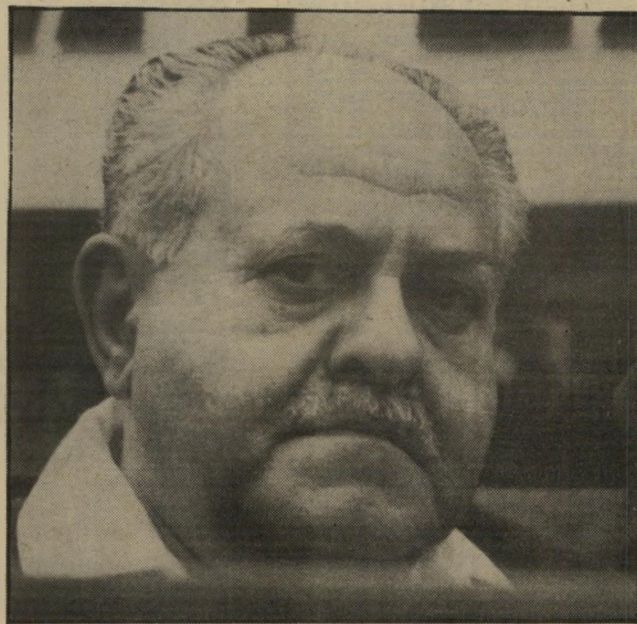
"מי שישתייג ממני בגלל אבי - שישתייג", הוא מפטיר בהשלמה. כשעייניתי בתמונות האב - אדם עגול, חייכני, אקסטרברטי, דומיננטי, שפיקחותו הפכה לשם-דבר - וחזרתי לחברתו של הבן המופנם, החתום, שכל-כך קשה לפרוץ למערכת מושגיו, עמדתי על ההבדל ביניהם, וגם על הדימויו.

דפנה ברק שוחחה עם אפריים סנה "לא הכנתי לי שום דבר מראש!"

● יושב-ראש קופת-חולים. נעשו

גישושים גסים, כדי שישקול תפקיד זה. השמועה היתה שהתפקיד במילא נתפר עבורו: הרי חיים דורון, היו"ר, הודיע על פרישתו כמעט במקביל להודעת הפרישה של סנה - מישחק אידיאלי של כיסאות מוסיקליים. סנה החליט שלא לשחק.

● ראש עיריית-הרצליה. כיום בהיר אחר קיבל שיחת-טלפון ונשאל: מה דעתך לרוץ לעיריית הרצליה (מקום)

משה סנה (1971)

מי שמסתייג ממני בנלל אבי - שישתייג"

מגוריו של סנה? סנה לא נתן דעתו להצעה, אם כי בבחירות המוניציפליות הקרובות יכבדו גנרלים-בדימוס לרוב. הופנו אליו גם שתי הצעות לכהן כמנכ"ל בראש גופים שאותם לא פירט, כדי שלא לפגוע במנכ"לים הנוכחיים.

"אני לא מודאג..."

אחרי ההצעות האלה מצא עצמו סנה, השבוע, במישרד בצפון תל-

באש, גלש סנה לתפקיד מנכ"ל האוהד לחינוך תנועתי מסעם מיפלגת-העבודה. מאז שהודיע על פרישתו, פגשתי את סנה כמה פעמים. במשך השיחות, ניסיתי לברר מה עומד מאחורי צעדו, לאן הוא הולך, מי האיש היושב מולו. בתום השיחות נותרו המזוריות בגד מזוריות, וסימני-השאלה רק התחזקו. אפריים סנה הוא בעל קומה ממוצעת עד קטנה. הדבר הבולט ביותר במראהו הוא ראשו הגדול, יחסית למימרו. גופו, תווי-פניו חזקים, ומעידים מייד על הפנמה.

הוא טיפוס עצור במיוחד, הבורר את מילותיו בקפידה, והמערך ניסוח לוגי על פני ניסוח רגשי, חלילה. "זה יהיה נכון מצידך להניח", או "זה יהיה נכון מצידך לכתוב", במקום "אני מרגיש", או "חשתי ש..."

כאשר הודיע על פרישתו הסנסצי-ונית, הגיחו הכל שכבר סידר לעצמו ג'וב אורח, הכולל כיבודים מקובלים כמו רכב, מזכירה, תואר, נסיעות לחו"ל. משסיפר ומזימה אחרי ההודעה שעוד לא הכין לעצמו שום ג'וב לעתיד, התקשיתי להאמין. לא הסתרתי זאת, ושאלתי שוב ושוב. סנה התקשה לשכנע אותי שכך הוא, אם כי כיום ברור שאכן הוא כך.

בכל אופן, זרמו אליו כמה הצעות מפתות:

● מנכ"ל מישרד-הבריאות. סנה קיים שיחה עם השרה שושנה ארבל-אלמולינו וסירב, פשוט מחוסר-עניין, חוסר גירוי.

אבי, הרחק-הרחק מהמאורעות בגדה, שם היה במרכז העניינים, כתנאים - פחות מאשר היו לי בצבא, "כפי שהת" בטא בחיור.

החלטה מעוררת תמיהה? "זה לא חלום-ילדות!" הסביר סנה באורח פרטי. אפריים סנה נשמע שליו ביחס לעתיד. המישפחה - אשתו תיקווה ושני בנותיו - היו שותפות לתוכן ניותי, או בעצם לא-יתוכניותיו. כשביקרתי בדירתו בהרצליה, כשהיה עדיין בחופשת-שיחרור, לא חשתי בשמץ של דאגה מהבלתי-נודע. הדברים נראו בדי-יוק כפי שהציגם אבי-המישפחה.

סנה נראה כשמח לתפקד כמארח, איש-בית: הוא הכין את הקפה, המליץ מכל הלב לשבור את הדיאטה למען העוגיות הביתיות, סיפר שהוא נהנה להתאקלם בשיגרה האזרחית. הגורם היחיד שהלחץ את לוח-הזמנים שלו באותו הערב היה אסיפת-הורים בכ"ר תתה של אחת מבנותיו.

מימד הארעיות בולט באופי דיבורו, בהתנהגותו. "אני לא מודאג..." מודאג לקראת מה? אפריים סנה הולך לפוליטיקה. בשנת-בחירות. זוהי הליכה בלתי-מקובלת לגבי גנרלים-בדימוס - לא הצנחה מלמע"ל, אלא הליכה מהססת, בקטן. המיסגרת ברורה - מיפלגת הע"ב. סנה אינו רואה כל צורך לנמק זאת - עד כדי כך זה ברור. עם כל זאת, ברגע זה אין סנה עדיין חבר במיפלגת-העבודה.

הנימוק שלו לכך עקרוני: נכון שלא-שיצא מותר להיות חברי-מפ"ל, אך מצפוני פסל זאת. הוא מתכוון להירשם כחבר במיפלגה בימים הקרובים.

ומה יקרה אם יקבל לפתע-פיתאום הצעות מפתות ממפלגות אחרות? למי-של - ר"צ? סנה רואה את עצמו "רק בעבודה!"

הוא מפוכח מאוד, ממש צובע בשחור את הצפוי לו. אין הוא סבור שבמיפלגה שמאלית (וכמה וכמה פע"מים תיקן אותי כשאמרתי, "שמאלנית", "מפני שזה נשמע שלילי") יתהדרו בגנרלים, קל וחומר בגנרלים שטיפלו בנעשה בשטחים הכבושים.

גם בעבודה אין הוא צופה לעצמו חיים קלים. הוא ניתח זאת בהיגיון קרי:

תיקווה סנה עם הבנות רחל וחווה
התפקיד החדש? זה לא חלום-ילדות"

כיום שהפך רשמית לאזור

ציון צמיר, העולם הזה

לרובין על כוונתו לפרוש מהתפקיד, לא ציפה — לא פילל — לכותרות שכאלה. הוא לא חלם לתרגם את צעדו להון תרמיתי, או פוליטי, או עסקי. נאיביות? לאירווקא. מי שיצליח לפענח את ספרהחוקים של האדם המופנם הזה, יבין שכך הוא, נקודה. מדוע, אם כך, פרש, שנתיים ורבע בלבד אחרי שהתחיל בתפקידו? היו שכתבו שיחסיו המעוררים עם הממונה עליו, שמואל גורן, מתאם הפעולות-בשטחים, גרמו לכך. סנה שתק. היו שכתבו שאי-הצלחתו להעביר דברים בשטח תיסכלה אותו, ושיספור

„נו, איזה פוליטיקאים ישמחו על מתחרה חדש?“ ומה באשר למנהיגים, שירצו אולי לספח אותו למחנותיהם? לטפח אותו? „אותי לא מטפחים!“ אין הוא איש שניתן לעצב אותו, אלא איש ההולך על-פי חוקי הספר הנוקשה, שהוא כותב בעצמו. עם עוזי ברעם, מזכ"ל מפלגת העבודה ויושב-ראש האגודה לחינוך תנועתי (כולומר: הממונה על סנה) נפגש רק כשכבר שהה בחופשת-שיחרור. גם לעיתוי זה קיים הסבר הגיוני, התואם את חוקי הפרוטוקול המדויקים: חופ" שתהיחורור נועדה לאפשר לפורשים

תתיאלוף סנה בראש המינהל האזורי, איזה פוליטיקאים ישמחו על מתחרה חדש?

מהצבא להתארגן לקראת החיים האזרחיים. סנה מתכוון לכסס את מעמדו במפלגת-העבודה בצעדים קטנים ומ' רודים, תוך כדי שמירה על פרופיל נמוך. בדעתו לנאום על בימות פומ' ביות, כמו זו שתיערך ביום השישי הקרוב ברמת-אביב, בהשתתפות שני גנרלים נוספים בדימוס — יהושע שגיא (מועמד מטעם הליכוד לראשות עיריית בת-ים) ושלמה גזית — שניהם ראשי-אמ"ן בעבר. בכוונתו לכתוב, מדי

קידוחים במהירות בהירודיון היה הקש ששבר את גב הגמל. סנה התכנס עוד יותר בתוך עצמו. גם כיום, בשיחות פרטיות, מנסה סנה לדלג על הנושא, ורומז בעדינות על מה שקרה. אין זה סוד שמינויו של סנה כיושב-ראש המינהל האזורי נכפה על גורן ועל הרמטכ"ל ראז, משה לוי, על-ידי שר-הביטחון יצחק רבין. היה זה מינוי אישי של השר. במשך הזמן נוצרו יחסים מעוררים

„אין קשר בין שאיפת אבי להצטרף למפלגת-העבודה לבין בחירתי שלי במפלגה זו...“

פעם, מאמרים, לנאום בחוגי-ביית או כפורומים מצומצמים — הכל בקטן, לא להבהיל איש, בעיקר לא את עצמו. מטרות לטווח לא-מיידיות? שוב — „אני לא מוראג!“ חברי-כנסת מטעם מפלגת-העבודה? סנה אינו אדם שיח' שוב שני צעדים קדימה, שיתכנן מראש. זאת אינה הצגה. הוא מעדיף להיחף עם החיים. לא, אין הוא פוסל זאת. בכלל, הוא מבוהל למדי מההת' להבות התיקשורתית סביבו. כשהודיע

בין סנה לבין גורן, על רקע עקרוני ועל רקע אישי. יש אומרים שגורן ניסה למנוע מסנה גישה לתיקשורת, כדי להסביר את עמדתו ולצבור הכרה ציבורית. קיימת חלוקת-תפקידים בין נושאי שני התפקידים — ראשי המינהל האזורי מטפלים בפיתוח האזרחי בשטחים הכבושים, ואילו מתאם הפעולות-בשטחים עוסק בכל הצדדים. יתכן שגורן חש הקלה מרובה עם הודעת הפרישה של סנה. סנה מודע לכך שיש הרואים בהת'

ארכיון העולם הזה

סנה מאחורי רס"ן סעד חדאד במלחמת-הלבנון

מונה, אחרי השתלמות בת כמה חודשים בארצות-הברית, כראש-המינהל האזרחי ב„יהודה ושומרון“, בקיץ 1985. ושוב — הוא לא תיכנן מאומה. הוא למד תחילה רפואה, התגייס לצבא-קבע אך ורק כדי להיות רופא בצנחנים, וההמשך התגלגל כאילו מעצמו. יש מי שזוכר ששאל את סנה, כשהיה ילד בן שבע-שמונה, מה הוא רוצה להיות כשהיה גדול, והילד ענה: „א. כדורגלן או פוליטיקאי“. סנה עצמו מאשר את הסיפור, אבל זוכר רק את רצונו הכביר להיות כדורגלן. ומה? הוא סוקר את גופו בכיקור- תיות, ופולט: „לא יצא...“

הערה

אחרי תקופה בת כמה שבועות, שבה קיימתי קשר עם סנה, הוחלט שאכתוב את הדברים כך. מדוע לא בצורת ראיון או מונולוג? מפני שסנה נזכר בהבטחה שנתן שלא להתראיין, ולזכור תו / לננותו / או למזירותו ייאמר שהוא החליט לעמוד בה.

משה סנה (נראה) במנהיג המפלגה הקומוניסטית מהרפואה לפוליטיקה, מהפוליטיקה לביטחון

מישרד הפנים ממלא את אותו התפקיד בירושלים המיוחדת, ופועל שם על-פי הנחיות השב"כ. מישרד האוצר מממן את הכיבוש ומנצח על ניצול האוכלוסיה לטובת המשק הישראלי. בין השאר הוא גונב את ה"ניכויים" שמנכים משכר הפועלים מ"השטחים" ללא כל תמורה שהיא. מישרד העבודה מנצח על ניצול עבודת העובדים הזאת, שכן אין לאנשים בשטחים הכבושים שום ברירה אלא למכור את כוח-עבודם בתנאים הנכפים עליהם. ובן הלאה, כל זרועות השלטון. כולם שותפים יומיים, עד אחרון הפקידים.

שפת הכיבוש

ה שארתי לסוף את המיקצוץ שאני שייך אליו. קהילת התיקשורת הישראלית היא חלק ממישטרה הכיבוש. אינני מהסס לאמר שהיא חלק מרכזי, שהרי בלעדיה כל שאר החלקים לא היו יכולים לתפקד. מישרד הכיבוש לא היה ממשיך לפעול כפי שהוא פועל, אילו היו אזרחי המדינה מודעים יומיים למה שמתרחש. תפקידה של התיקשורת הוא למנוע זאת. היא עושה זאת בהצלחה עצומה. שטיית היום של אורחיישראל אינה מבוצעת על-פי פקודה, בכוח של צנזורה או הנחיה ישירה (אף שגם אלה פועלות ותורמות את תרומתן). העיתונות הכתובה והאלקטרונית היא שותפה מרכזית לכיבוש, וגאה בכך.

שוב להבין איך נעשה הדבר. זה נעשה קודם כל בעמודי החדשות. מעטים קוראים מאמרים. הכל קוראים את הכותרות של החדשות, ומקשיבים להן בטלוויזיה וברדיו. שטיפת המוח מבוצעת על-ידי החזרה האינסופית על כמה מילות-צופן, היוצרות תמונה מסוימת שאין לה כל קשר עם המציאות. בין השאר: מסיתים. מתפרעים. הרגעת הרוחות. חוק וסדר על כנו. המון מוסת. מחבלים. אירגוני מחבלים. יהודה שומרון ורצועת-עזה. יו"ש. יש"ע. זרועות הביטחון. נאלצו (כגון): "נאלצו לפתוח כאש". השטחים. מקומיים. מיתקני-כליאה. לחץ גופני מתון. חסידי אש"ף. מיעוט קטן. השימוש הבלתי-נלאה במושגים אלה, שהאורח חשוף להם פעמים רבות ביום, מרי יום, יוצר תמונה של מתפרעים ודוניים, שונאי ישראל, שכל מטרתם היא להשמיד את המדינה, על-פי הוראה מבחין, המטילים טרור על הרוב הגדול המבקש לחיות בשקט ולעבוד בישראל, שאף פעם לא היה לו יותר טוב, — ומולם חיילים תמימים, הנאלצים להרוג כדי להגן על עצמם, הפועלים לטובת רוב האוכלוסיה, ושנקלצו למצבי-כיש בגלל אותם אנטי-שמנים רצחניים. עי שמוחו נשטף כך אינו יכול לראות שיש כאן התקוממות של עם כבוש, מדוכא ומנוצל, מושפל עד מפר המנסה להכריש ראש, להשיג עצמאות לאומית ואישית, להחזיר לעצמו כבוד-אדם. בקיצור: המתנהג כפי שהיה מתנהג כל עם אחר במצב כזה, וכפי שהתנהגו גם אנחנו בשעתו. כדי לחזק את התמונה, מתפרסמים תצלומים של חיילים המחלקים שמיכות בשפע לעצירים ב"מיתקני המעצר" (אין קשר למציאות), ריווחים של מישפטים המתנהלים בתיבה-דוד וכו', ובנוכחות נציגי השירות האמריקאית והצלב האדום (מבוימים למטרות זו). מתפרסמות הודעות של רוכבים רישמיים על התנאים הנהדרים (כזוכות). מביאים "ערבים טובים" המספרים כמה טוב להם. כל עיתון העוסק בכך מרי יום מחזיק גם באיש-אליכי אחד או שניים, אנשים הכותבים את האמת, בתוס-לכ ובלהט. אך ברור שאין כל השפעה למאמרים אלה, הנכתבים בדמיונים של הכותבים, כשהם באים באותו הגליון עצמו אחרי עשרות ידיעות הכתובות בעברית-הכיבוש. הם מקנים רק אמינות לעמוד הראשון של העיתון.

כנ"ל בטלוויזיה. שם זה גרוע עוד יותר. מפני שרואים את הקריינים, אנשים טובים ונינוחים, הקוראים את הידיעות האלה תוך שהם מישירים מבט אל הצופה. איך אפשר להעלות על הדעת שהידיעות האלה מסולפות?

בשטח זה נראה היטב. הטלוויזיה הולכת אחרי הצבא, כאילו היתה חלק ממנו. הכתבים הולכים עם הכובשים, ונעים בחסותם. כמעט ולא קורה שכתב ישראלי יימצא בקרב המפגינים, ויתאר את המצב מכעז יעניינים שלהם. כל דיווח כזה הוא בבחינת חריג. מי פעם, כשמתפרסם חריג כזה, יש התנפלות כללית של כל המיסד על "כלי התיקשורת", עוכריישראל, המשרתים את אש"ף. די בכך כדי להרגיע את מצפונם של העיתונאים. זה מוכיח שהתיקשורת כולה בסדר. אין רק מעטים מנסים לחשוף את האמת. להם כל הכבוד. אחרי מילחמת יום-הכיפורים, עסקה העיתונות במשך זמן-מה בהלקאה עצמית. זאת היתה אופנה אלגנטית. היכו על חטא. הודו שגרמו לאוויריה-האנושית בספינת-השטחים, שהפליגה אל המחל. נשכעו שלא ללחץ להבא את פינתם (ועכוש) של מנהיגים כמו גולדה מאיר ומשה דיין. אותם האנשים עצמם, הם ויורשיהם, נרדקים עתה לעכושים של המנהיגים החדשים. יוצרים את האווירה שתביא להידרדרות גוברת והולכת. מעוותים את העובדות עד שהציבור הישראלי איבד את הקשר עם המציאות, עם העולם החיצון.

כולם אשמים במישטרה הכיבוש. אך יתכן מאוד כי התיקשורת אחראית יותר מכולם, כי היא מועלת בתפקידה הקיומי — לתאר את המציאות כמות שהיא. על רקע האשמה הכללית הזאת, כמעט ואין טעם להצביע על היחידים, הגרועים מאחרים. ה"רשעים" שאינם כוואלים. מדוע יורים בילדים? אלא השואלים: "מדוע לא נטו מוקדם יותר במדינתנו היר החוקה? מדוע לא בוצעו גירושים לפני ההתפרעויות?"

אבא, איפה היית?

ה המשך ידוע. ידוע אף שלא קרה עדיין. ידוע מפני שזה קרה בעשרות מקומות אחרים בעולם, ומפני שזה בלתי-נמנע.

המצב יהיה יותר גרוע. הרבה יותר גרוע. ההתקוממות מתחדש שוב ושוב. האלימות תגבר משני הצדדים. המעשים של שילטון-הכיבוש יגבירו את השינאה והזעם של הפלסטינים. תגובת הפלסטינים תגביר את השינאה והזעם בציבור הישראלי. וחזר חלילה. האכזריות תגבר. האלימות תגבר. מיספר ההרגים, הפצועים, המגורשים, העצירים, הנחקרים (לחץ גופני מתון) יגדל. הרב יביא להקצנה בצד הישראלי, והכנאים יצטוו ויפרחו כפיטריות-דעל אחרי הגשם. זה יביא להקצנה בצד הפלסטיני, ולכל כהנא יימצאו ג'כריל ואבראל-עבאס. עד לאסון הסופי.

אלא אם כן ייעצר התהליך לפני השלב הטרמינאלי. אלא אם כן ייכרת האיבר הנגוע, כדי להציל את הגוף.

כדי להגיע לכך, דרושים אנשים נחושי-החלטה, בעלי-מצפון ללא-דעת, אנשים שהם די חזקים כדי לשחות נגד החרה בנהר של שינאה ועוינות.

לא הפגנה אחת בשנה. לא הודעה-לעיתונות, ובה מחאה רפה. לא מאמר בעיתון. לא חצי רמז בטלוויזיה. חלף הזמן לנוחיות הזאת.

יש להתנגד בפועל להתפתחות המחלה. יש להילחם בפועל במחלה, אישי-איש במקומו. דרושות קבוצות של עורכי-דין שיתנו די לעמיתיהם בשטחים הכבושים, שירימו קול נגד הרס המישפט הישראלי, שיפכו עין על בתי-הדין ושיחקו בידיהם את הגנת הנאשמים.

דרושות קבוצות של רופאים, שילכו אל בתי-החולים בגדה וברצועה, שלא יניחו לפוגרום של שינא לחזור על עצמו, שזיעקו את הקהילה הרפואית העולמית.

דרושות קבוצות של עיתונאים חופשיים, שיתנגדו בפועל לשטיפת-המוח.

דרושות קבוצות של קצינים — מיל' ולא מיל' — שיקומו להציל את כבודו של צה"ל, ואת צה"ל.

דרושים אנשי-רצח, אנשי-רצח (אם ישנם), פרופסורים שיחשבו אל האוניברסיטאות שבמצור וייתצבו בגופם מול החיילים, מורים שיימצאו בתי-הספר בשעה שממטירים לתוכם פצצות-גאז.

עכשיו. כל עוד ניתן לעצור את המחלה, להציל את המדינה.

כדי שכבא היום לא יעמדו אילמים ויקוררים מול בניהם, שטיחו בפניהם את השאלה הנוראה: **אבא, איפה היית? אמא, איפה היית?**

סתם יום של פת"ח

(המשך מעמוד 9)

שאם יקרה משהו באותו היום, הוא יקרה שם. ההחלטה לנסוע לג'באליה נשארה בגדר החלטה בלבד, שאין אפשרות מעשית לבצעה. אחת הכניסות הראשיות למחנה-הפליטים, שאליה הגענו, נחסמה בחוט-תיל דוקרני, שהונח לרוחב הכביש. לידו עמדה קבוצת חיילים, שהסבירה באופן אדיב ביותר כי האזור סגור ואין אפשרות להיכנס פנימה.

אך לא הסבר כזה, ויהי האדיב ביותר, יעצור עיתונאים צמאי-סיפורים. ניסינו להיכנס מסימי טה אחרת. לרגע היה נדמה לנו שהצלחנו להערים על הצבא, אך מהר מאוד התברר לנו ונתקלנו במחסום הבא, שגם הוא אויש על-ידי חיילים. ניסינו בפעם השלישית. נסענו בדרך-לא-דרך,

אחרת לרעת היכן מתרחשים האירועים בכל רגע ורגע, משמשים חיילי מישטרה-גבול כראש-חץ. ברנע שעיתונאי רואה קבוצת ג'פים ממהרת, הוא משתרל להיצמד אליה ואז מובטח לו, בדרך כלל, שיגיע לאירוע סוער במידה זו או אחרת. אך משלא ניתנה לעיתונאים ההזדמנות לצלם את האירוע בהתרחשותו, ניסו לבוא למקום מכי וזון אחר. בדרך נתקלו הם עצמם במחסום שעל הכביש.

קבוצת-ילדים גרה פח אשפה שכונתי גדול אל מרכז הכביש, זרקה סביבו כמה בלוקים מזדמנים בתיפוזת, ועמדה וחילתה לראות את אשר יתרחש.

מייד שהוצאו מצלמות-הטלוויזיה והעיתונות מארגיזיה-המיתען של המכוניות, התחילו הילדים

„שוטרי מישטרה-גבול ירדו מן הרכבים חוץ

כדי נסיעה, כשעל בניהם כבר מגיני-הקסדות

המיוחדים. הילדים התחילו לנוס לסימטה..."

ליידות אבנים בצנא-הצלמים, שעט עליהם כי מוצא של רב.

כך זה נמשך דקות ספורות, כשברקע כבר נשמע קולם המטרטר של הג'פים.

■ ■ ■

שוטר מישטרה-גבול ירדו מן רכבים חוץ כדי נסיעה, כשעל בניהם כבר מגיני-הקסדות המיוחדים. הילדים התחילו לנוס לסימטה טה הקרובה, כשהחיילים דולקים אחרים במהירות. הם לא תפסו אותם, וחזרו אל המחסום שעל הכביש.

המפקד המקומי פקד עליהם לסלק את המחסום בידיהם, והם אספו את הבלוקים, את האבנים המעטות והחזירו את פחיה-הגבול, על הובל שבו, למקומו שבצד הכביש.

האירוע הסתיים מהר מאוד, ולא גרר אחריו המשך אלים.

בחדשות בקול-ישראל, במיכזקים בנלי-צה"ל, ובתוכניות-הראינוט של אותו הבוקר, המשיכו לספר על המתח "בשטחים", על "הפרות-סדר" מעטות, על מעט "התפרעויות", על כוחות גדולי לים של צבא ומישטרה-המפקחים על הסדר. די היה בשם של פת"ח, ובאיום של פת"ח, כדי לגייס את ישראל כולה.

החלטנו לנסות שוב להסתגל למחנה-הפליטים ג'באליה. שוב נסענו בדרכים עקלקלות, בדרכי-

רצועות מהמורות ובורות, בדרכי-עפר ובסימטות צרות, שיכלו בקושי להכיל את רוחבה של המכונית. כשכבר נדמה היה לנו שהצלחנו, באה המציאות, בצורת מחסום של צה"ל, וטפחה באכזריות על פנינו.

החיילים באחד המחסומים הודיעו לנו כי איציק מרדכי, אלוף פיקוד הדרום, יקיים מסיבת עיתונאים ב"12 צהר"ים בכיכר-מרדכי שבכניסה לעיר עזה.

באין אפשרות להיכנס לג'באליה, נסענו לעזה, לפגוש את האלוף. הכיכר הגדולה, על מידרון תלול של גיבעה, היתה כמעט ריקה מתושבים פלסטיניים מקומיים. רק ילדים מעטים הסתובבו בה.

על הכביש הסמוך לכיכר עמדה שורה ארוכה של ג'פים של מישטרה-גבול, שחיילים עמדו לצידם, על כל ציורם, והתחממו בשמש החורפית. חוץ משוטרי מישטרה-גבול ומהחיילים בכל פינה אפשרית, מילאו את הכיכר עשרות עיתונאים מכל כלי-תיקשורת אפשרי.

■ ■ ■

כשהגיעה מכוניתנו רבת-האנטנות של אלוף-פיקוד-הדרום, הוא ירד ממנה בחלק התחתון של הכיכר והתחיל לדבר עם כמה צעירי רים פלסטיניים, שעמדו שם וצפו בנעשה. העיתונאים עטו עליו והתחילו לצלם אותו מכל זווית אפשרית. הוא דיבר בעברית מהולה בערבית,

מישטרה-גבול ברחוב בעזה ביום-ספינת"ח פחאשפה במרכז הכביש

עפר, בסימטות צרות, ושוב נתקלנו במכשיות המאיימים והעוצרים של החיילים, שהורו לנו לשוב על עיקבותינו. נסיון נוסף נכשל גם הוא. השעה היתה שעת-צהריים מאוחרת. התפילות במיסגרים הסתיימו מזמן, ובשקט. מבט מגבוה, לעבר האופק, לא איתר כל תימרות-עשן של צמיגים בוערים. ראשוני הפועלים, שסיימו את עבודתם בתליאביב, כבר התחילו לשוב הביתה אל הרצועה. ברדיו כבר התחילו דיווחים מסכמים ראשונים על יום-הפת"ח, וגם שם נאמר כי היום ברצועה עבר בשקט יחסי. ברדיו סיפרו על מיספר "הפרות-סדר" בקאסבה של שכם.

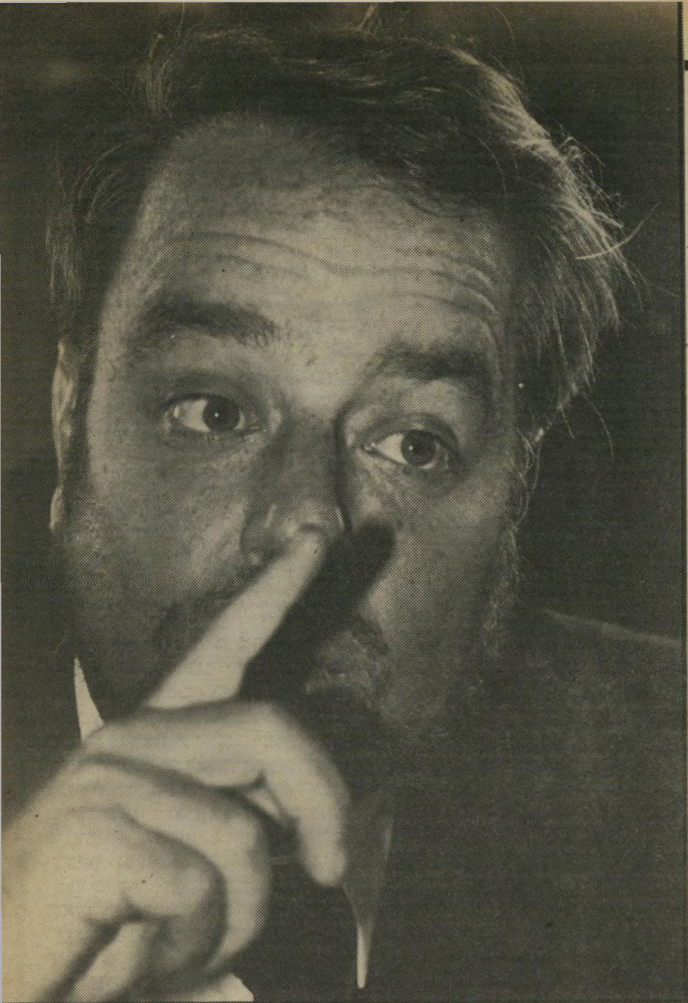
הצוות של הטלוויזיה האמריקאית החליט לגי סוע למיסעדה שביד-מרדכי, המקום הקרוב ביותר שבו יש טלפון ציבורי, כדי לשאול במישר מה לעשות, ואם הם יכולים כבר להתקפל הביתה. נטשתי אותם במחסום-דארו, וחזרתי לתליאביב, מכונת כמעט בודדה במסלול, כשבמסלול הנגדי שיירה ארוכה-ארוכה של מכוניות בעלות לחוחיות-זיהוי עזות, שהובילו את "מאגר כוח העבודה" בחזרה הביתה, אחרי יום-עבודה קצר בישראל.

לחץ ידיים וחייך, והעיתונאים הרבים דחו מיקרופונים לפיו ועדשות-מצלמה לפרצופו. מרדכי עשה סיבוב מסביב לכיכר, ואז עמד בקצה הגבוה והעניק ראיונות, תחילה לעיתונות העברית, ואחר-כך, באנגלית, לעיתונות הזרה, ובעיקר לציוותי-הטלוויזיה האמריקאיים.

שניות מעטות לפני שסיים לדבר, ואולי בגלל זה סיים לדבר, נראו החיילים של מישטרה-גבול, שאך זה עתה נהנו מן השמש, קופצים בזריזות על הג'פים שלהם ואלה יצאו בדהרה לתוך העיר עזה.

הצלמים והעיתונאים הרבים לא היססו ומיהרו ללדוק אחריהם, כשהם מותירים את מרדכי ואת פמלייתו מאחור. אבל הפעם הקדימו שוטרי מישטרה-גבול את התיקשורת. הם הגיעו למחסום בכביש הראשי וחסמו את הדרך משני צידיה, כשהם מגרשים את העיתונאים שעטו עליהם, תוך כדי ניפוף מאיים באלות שביריהם, ותוך כדי צעקות. העיתונאים ניסו להידחק, להסתגל, אך ללא הצלחה יתרה.

העניין הפך כמעט לשיגרה בקרב העיתונאים, המסקרים את האירועים בגדה. באין אפשרות

סניגור שפטל

אני סומך מאוד על אשתו של הנאשם...

יורם שפטל מסביר את הנקודה שגרמה למשבר ביום האחרון של המישפט, ושנשארה סתומה אחרי שחלה ההפסקה בו

התמונה של דמיאניוק

תמונתה המריבה: דמיאניוק במדיהמישטרה*
לא טרחתי אפילו לשאול אותה...

דמיאניוק כנהג במחנה אמריקאי
לא מצאתי לזכור לעשות את התיקון הקטן...

...לא הכנתי לי...

(המשך מעמוד 37)

במיספרים הגדלים והולכים ב-
התמדה, מוביל בהדרגה לגי-
רוש נרחב יותר. אין גבול ברור
בין גירוש קימעונאי וגירוש
סיטונאי.

מול חוסר-התחלת של כל תוכניות
הליכוד והמערך, והפרכת סיסמותיהם
על "קמפיינויות", "אופציה ירדנית"
ושאר מליצות, הולכת ומתחזקת בצמ-
רת המדינה תחושת מבוכה. השעון
הדמוגרפי מתקק יוסיום ולילה-
לילה.

הרעיון של גירוש המוני,
ששמה-צופן שלו הוא "טראני-
ספר", מכה שורשים בתת-מו-
דע של הצמרת, ואולי גם במו-
דע.

דוגמה מרהימה לכך ניתנה השבוע
— באחד בינואר 1988 — עליירי
האלוף (מיל') אהרון יריב. הוא העניק
ראיון לשני האחים דן ודוד מרגלית
במקומן צומת השרון.

יריב נחשב תמיד כיונה ניצית —
"יוניץ". הוא היה ראש-א"מ" במלחמת
ששת-הימים, ואחר-כך היה ומן-מה שר
אצל גולדה מאיר ויצחק רבין. אז
המציא את "נוסחת יריב-שטייטל".

גם בראיון זה השמיע יריב תחילה
דיעות יוניות. הוא מוכן גם עתה לדבר
עם אש"ף, בתנאי שהאירגון ישים קץ
ל"טרור", יכיר בישראל ויבטל את הא-
מנה הפלסטינית. הוא מוכן שדגל ערבי
יתנופף בירושלים המיוחדת, וכי
מוסדות-שילטון ערביים יתמקמו שם.
אין הוא מאמין שניתן לשים קץ למרי
הפלסטיני בלי פיתרון מדיני. הוא קור
בע שש"ף נחל ניצחון מדיני, חרף
כישלונותיו הצבאיים. הוא מכיר בזכות
הפלסטינים להגדרה עצמית. על מדי-
נה פלסטינית הוא אומר: "אני לא מת-
עלף מזה".

מצד שני מצדיק יריב מאסר המוני
של "מסיתים", וגם את מלחמת-הלב-
נון ואת כיבוש-ביירות.

עד כאן זה "מקום טוב באמצע",
גישה רגילה של איש-צמרת ישראלי
טיפוסי. אך בסוף דבריו בא לפתע קטע
זה:

שאלה: אילו זה היה אפשרי
מבחינה פוליטית (ולגרש את הערבים
מהארץ), האם היית מגרש אותם?
תשובה: "בהחלט".

שאלה: טראנספר?
"אני לא רואה בזה פשע. זה
נעשה בכל העולם. יוונים ר-
תורכים. פקיסטאנים והודים
ובאנגלזשים. פולנים וגרמנים.
אני לא רואה בזה משהו שאני
צריך להתבייש בו, אם זה נע-
שה באופן מסודר ומוסכם".

אהרון יריב יודע, כמובן, כי אין
שמץ של אפשרות, ולוא גם תיאורטית,
שיהיה אי-פעם הסכם על גירוש העם
הפלסטיני מארצו. המילים "מסודר ו-
מוסכם" הן מילות-אליבי. הכוונה היא
תמיד לגירוש בכוח.

יריב גם יודע כי מעולם לא הסכימה
אוכלוסיה כלשהי לגירוש. התורכים
גירשו המוני יוונים תוך כדי מלחמה
אכזרית, והיוונים גירשו בתגובה המוני
תורכים. אחרי-מעשה הושג הסכם בין
הצדדים. מיליוני הודים ופקיסטאנים
גורשו מארצתם, בימי חלוקת הודו,
כלי שום הסכם ותוך מעשי-טבח מחרי-
דים, שבהם ניספו מיליונים. הנאצים
גירשו המוני פולנים כחלק מנסיונם
להקים "מרחב מחיה" גרמני, ואחרי
שהתהפך גלגל-המלחמה גירשו הפול-
נים והרוסים באכזריות דומה מיליוני
גרמנים מן השטחים שכבשו.

עצם העובדה שאיש כמו
יריב יכול בכלל להסתמך על
מעשה נאצי (גירוש הפולנים)
בעל דוגמה חיובית שניתן לה-
קות אותה מראה לאילו תהו-
מות כבר הידרדרו אנשי-הצמ-
רת, בני דורו של יצחק רבין.

יש הבדל גדול בין גירוש תישעה,
או אף 90 פלסטינים, ובין גירוש של
900 אלף או שני מיליונים וחצי. אולם
ההבדל הוא כמותי, לא איכותי. מי
שמתחיל בגירוש, הגיון הדברים יוביל
אותו הלאה והלאה, בתוקף ההגיון
האכזרי של הכיבוש.

הטראנספר כבר מתחיל.

איתי את התמונה להולנד, ומסרתיה
לידי העד ואכנאר. מיד אחרי סיום
התמונה הוגשה לבית-המישפט בזו-
מן עדותו של ואכנאר. מיד אחרי סיום
עדותו של ואכנאר טילפן אלי שוב אד-
נישניק, ואמר לי שהנאשם אומר כי
התמונה אינה מלנרצהוט אלא מפלד-
פינג. מקום שם היה כשנה בשנים
1951-1952 ושירת כשוטר במשך
קרוב לשנה.

מיד אחרי עדותו של ואכנאר חלה
הנאשם, ולא נכח במישפט. לא מצאתי
לנכון לעשות את התיקון הקטן של
המקום שבו צולמה התמונה לפני עדי-
תו של הפרופסור יאסר איסקאן, מכיוון
שהנאשם ממילא אמור היה לעלות

ב יומם האחרון של מישפט איר
וואן דמיאניוק, התעוררה שאלה
בדבר תצלומי של הנאשם במדי-מיש-
טרה. תמונה זו יוחסה לתקופה בה שהה
בלנרצהוט בשנת 1946, והפסיכולוג
וילם ואכנאר, שהעיד כמומחה מטעם
ההגנה לפניני זיכרון, הסתייע בה
ואמר כי כפי שהנאשם שכח את התקור
פה שבה כרה כבול בעיר חלם. כך שכח
גם את התקופה שבה היה שוטר ב-
לנרצהוט.

לפתע, בעדותו הנוספת של ג'ור-
איוואן דמיאניוק, אמר הנאשם כי תמו-
נה זו לא צולמה כלל בלנרצהוט, אלא
בפלדפינג, כעבור חמש שנים. עורך-
הדין יורם שפטל רצה לעלות ולהעיד
בעניין זה, אך בית-המישפט העיר לו כי
במיקרה זה ייאלץ להתפטר מייצוגו
של הנאשם. בסופו של דבר נשאר
העניין בגדר מיסתרין. כיצד הגיעה
התמונה לסניגור, ומדוע לא ידע ה-
נאשם עליה?

עורך-הדין שפטל הסביר את העניין
להעולם הזה.
אמר שפטל:
בזמן הפסקת המישפט, אחרי התקף-

אחרי שנה של אהבה אידיאלית, הרג חיים את חברתו זיווה (משמאל). ההריון, שכל כך ציפו לו, גרם למותה

הוא וא תמיד קרא לה אנג'ל, קראתי לה גם אני אנג'ל, והוא חיך ואמר לי: לא, אתה לא יכול לקרוא לה כך, אני המצאתי לה את השם הזה מפני שהיא המלאך שלי, וזה רק השם שלי עבורה". כך סיפר מאיר, אחיו הצעיר של חיים גולן (35), החשוד בהריגתה של זיווה גולן (בנימין), 23, ביום הרביעי השבוע.

חיים הוא זמר-חוננות. הוא היה מסלסל בקולו בשירים יווניים ותור-כיים. החיך לא סר מפניו, והמיקרופון הגביר את קולו החם והרומאנטי. השבוע מצא חיים את עצמו מכבב בסרט תורכי, סרט רומאנטי שסופו מר.

גרופה בחתונה

לפני שנה וחצי הכיר חיים בח' תונה שבה שר, את זיווה, גרופה צעירה, אם לילדה בת 4. "זיווה היתה בחורה צנועה וצייתנית. היא היתה עושה לו כבוד, וגם כאשר רבו לא עשתה לו פרצופים", סיפרה אשת אחיו. "הם היו ממש זוג יונים".

התחילו השניים לחיות יחד, התגוררו ברירתה השכורה של זיווה בבת-ים. בתחילה היתה זיווה מצטרפת לחיים בכל ערב, ומחכה לו עד שיגמור את הופעתו. אחר-כך נשארה לעיתים ב' בית, וחילתה לו. לפעמים היתה אמו של חיים נשארת כבייביסיטר לילדה, כדי שזיווה תוכל לצאת עם חיים. למרות שבתחילה אהבה זיווה מאוד את מיקצועו של חיים כזמר, התחיל הדבר להציק לה במשך הזמן. לפני כמה חודשים ביקשה ממנו לוותר על מיק-

צועו, ולעבוד בעבודה אחרת, כדי ש' ימצא בבית בערבים. "היא באמת צר דקת, זה קשה לאשה להיות לבד ב' לילות", אמר חיים לאחיו, ומצא עבודה במוסך. "הוא כל-כך אהב אותה, שהיה מוכן לוותר על השירה, שהיא כל חייו, כדי לרצות אותה", סיפר האח. כאשר חלתה אמו האלמנה של חיים, התגורר הזוג אצלה במשך זמן-מה. "זיווה התנהגה אליה יותר טוב מכל הכלות שלה", סיפר האח, "היא היתה מכבדת עבודה, מבשלת, והן הסתדרו נפלא".

חושך בראש

לכל היה ברור כי הרומן הרך מאנטי הזה יסתיים בחתונה. לפני שמונה חודשים, כאשר נולד בן למאיר, אחיו של חיים, ערכו את הברית באולם מפואר, וחיים שר ובידר את הקהל. בסרט הווידאו של הברית נראה חיים תמיד וחייכני, גבר יפה-תואר בעל קול-

הוא קרא לה אנג'ל

בני-משפחתו סיפר חיים כי אביה של זיווה הוא איש-עסקים הנמצא בחו"ל עקב עבודתו. אמה של זיווה סמכה על חיים ואהבה אותו. כאשר נסעה לבקר את בעלה, לפני חודשים אחרים, הפקידה את זיווה בידי, וביקשה ממנו שיסמור עליה, מכיוון שזיווה היא בת יחידה. זיווה נישאה בגיל צעיר מאוד ולא למדה מיקצוע. היא לא עבדה, וכאשר

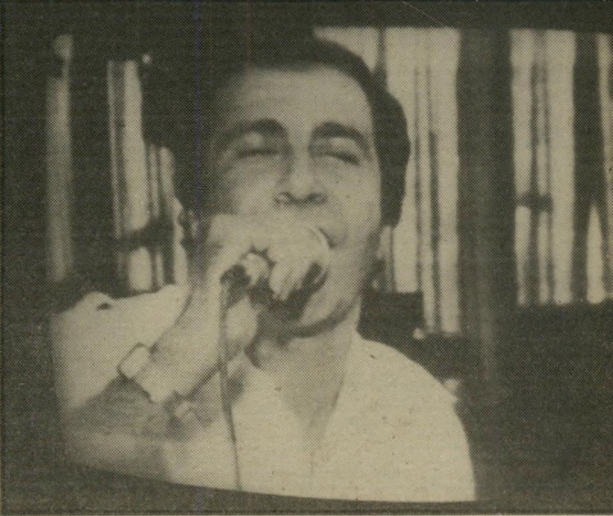
חיים היה בחור מישפחתי מאוד. הוא נהג להביא את זיווה אל בני-משפחתו. בערבי שבתות, כאשר לא היה מופיע, נהג לבלות עם אחיו וגיסתו. הוא הת-יידר מאוד גם עם דודיה ודורותיה של זיווה. למרות שזיווה סיפרה לו בתחילת היכרותם שאביה כלוא בכראויל בגלל עבירות-סמים, לא גילה את סודה זה לבני-משפחתו, עד לפני זמן קצר. לי-

לא הורשה לראותה זה כמה שנים. הוא סבל מאוד בגלל ניתוקו מבתו. לכן, אולי, התקשר כל-כך לבתה הקטנה של זיווה. הוא חש כלפיה כאב, ופינק אותה. בכל פעם שקנה מתנה לזיווה היה קונה מתנה גם לילדה. הילדה נפגשה עם אביה אחת לשלוש שבועות, בסוף-השבוע. את יתר ה-זמן בילתה יחד עם זיווה וחיים, כמיש-פחה מאושרת.

ביום שהחליטו להתגורר ביחד כרתו כיניהם ברית. הם כתבו על דף את החלטתם לשמור אמונים איש לרעהו ולהיות נאמנים לאהבתם הטהורה. בבית-המעצר ביקש חיים את אחיו שילך ויביא את כתב-הברית הזה ממקום-המסתור שבו הוא נטמן. חיים התחתן בראשונה בגיל צעיר, ויש לו ילדה מנישואין אלה. הילדה, כיום בת 8, מתגוררת עם אמה, וחיים

ביום השישי בערב, כאשר בתה של זיווה היתה אצל אביה, באו בני-הזוג אל ביתו של מאיר לארוחת-ערב. הם היו מאושרים ודיברו על החתונה. חיים ביקש מגיסתו כי מאחר שלזיווה אין קרובים בישראל, היא תהיה איתה ביום החתונה. אחרי יומיים הלכו חיים וזיווה לצורף בבת-ים, וקנו טבעות-נישואין. "אני לא מבין מה קרה להם, אבל ההריון הזה עשה לה חושך בראש", סיפר מאיר.

אחרי השבוע הראשון של ההריון, התהפכו היוצרות. זיווה השקטה והצייתנית התחילה להתמרד. כאשר הגיש לה חיים את טבעות-הנישואין, זרקת אותן בפניו ואמרה לו כי החליטה שאינה רוצה להתחתן אותו. "הוא אמר לה: איך זה יתכן? הרי את כהריון, ואני לא רוצה עוד ילד בלי אבא! כבר יש לי ילדה אחת שאני לא רואה אותה! אני רוצה להתחתן איתך!"

סרטי-הווידאו: חיים שר ואחרי-כך מנשק את זיווה כמו סרט תורכי

ומה עם המישפחה שלך? מה יגידו הרודים והרודות? והיא אמרה לו שהיא לא עושה חשבון לאף אחד, ולא רוצה להתחתן.

זיווה סיפרה לדודותיה שהיא בהריון, ואף טילפנה לאמה בבראזיל וסיפרה לה עליכך. האם ביקשה ממנה שתתחתן עם חיים.

במשך ששת השבועות האחרונים עברה זיווה משבר קשה. באחד הימים השליכה את טבעות הנישואין בפניו של חיים, ואמרה לו שהנתיקת ביניהם הוא סופי, ולמחרת סרגה לו סטודר. הוא חזר לגור איתה, ואחרי יומיים שוב השליכה אותו מהבית, ואת בגדיו אחריו.

חיים היה מבלבל. הוא אהב את חיוור ורצה בטובתה. "מה היא רוצה?" שאל את אחיו, "אם היא רוצה להתחתן, אני נורא אשמח להתחתן איתה. אם היא רוצה לעשות הפלה, אני מוכן לעזור לה לעשות הפלה. שרק תגיד לי מה היא רוצה!"

לפני שבוע לקח חיים את זיווה גרופאָנשׂים לבדיקה, והם קבעו תור להפלה. ביום הקבוע לא הגיעה זיווה למקום. כאשר טילפן אליה חיים ושאל ממנה קרה, אמרה לו: "הגוף שלי הוא לא מיישקשק; אני רוצה בילד ואינני רוצה לעשות הפלה".

התינוק
לא שלו

ביום השני השביעי עברה זיווה מרייתה השכורה לבית הוריה. חיים עזר לה להעביר את הרהיטים, ואף שילם את חובה במכולת.

הוא היה מטלפן לה מידי יום, כדי לברר מה שלומה, ואם היא זקוקה ל-
משרה.

באותו יום בערב שוחח בפעם האחרונה עם אחיו מאיר וגיסתו. הוא סיפר להם לראשונה על מאסר אביה של חיונה. הוא אמר כי עמד לציריה במשך

חשוד גולן (ומרקליטו צבי לידסקי) בבית-המישפט
הוא מ'רר בבכי

14. 11. 86

עבודת אלהים

[illegible]

צ'ר צ'ר

1. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$
2. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

שבועת האמונים של זיווה
לא אכיר גבר אחר..."

בַּעַת מַעְצָרוֹ נִשְׁעַן חַיִּים עַל סְנִיגוֹר,
עוֹרֶה־הֵדִין צָבִי לִידֶסְקִי, וּמִירֵר בִּבְכִי.
וְהוּא נִרְאָה כְּאִם שׁוֹרֵר, אִי־אֶפְסֵר
לְהִכִּיר בּוֹ הַגִּבּוֹר יִפְהֶה־הַתּוֹאֵר שֶׁשֶׁר
בְּחִיךְ רֹחַב כַּסֵּת הַיּוֹדִיאוֹ בְּכִרְתִּי
הַמִּילָה אֲצֵל אָחִיו. פְּנֵיו הִיוּ בִלְתִּי
מְגוֹלָחוֹת. עֵינָיו כְּבוֹ, וְקִסְמוֹ נֶשֶׁר מִמֶּנּוּ.
הָיָה כֵּל הוֹמָן מִתְפַּלֵּל לְאֻלּוֹהִים וּמִבְּקֵשׁ
סִלְחָה מִתַּחַנֵּן לְיִזְוִוֶּה שֶׁגַּם הִיא תִסְלַח
לוֹ. מִסְפָּר אֲחִיו.

היא גרושתו של חיים, המתגוררת בבת-ים, לא הרחק מהמקום שבו נהרגה זיווה. נראה כי בליבו של חיים היה מישקע כבד נגד גרושתו, והיחסים ביניהם היו עקורים מאוד. אבל הקניטורס הגדול והמכאיב היה, בוודאי, טמון במילותיה של זיווה, כי העובר שברחמה אינו של. זה מאוד פוגע בכבוד של גבר," אמר מאיר, בייחוד כאשר המלך שלו עושה לו דבר כזה!"

עד היום מאיר מבוכלב ונחרץ. אכן, הוא מבין מה קרה בדיוק. "קראתי בעיתונים שוויון נהרגה בסכין. אני לא מבין איך זה קרה. אילו היתה עושה מפה, והם היו נפרדים, הכל היה נגמר בשלום. אילו היתה מתה, ואחי לא היה בכלא."

מאיר הספיק לשמוע את חיים אומר: "היא הלכה לשונשנה ודיכברה אתה! הלא אמרה לי שהייתו לא שלי?" שונשה

הכבוד בקיש שאבוא אליו מיד הביתה.
עוד שהגעתי לביתו של אחי, כבר היתה
שם גם המיטרה.
"חיים היה כבול באויקים, ונלקח ל-
מיטרה. גם אני ושני אחיי נעצרנו
לכמה שעות. לא ידענו אפילו מה קרה,
למדוע עוצרים אותנו. מעולם לא היתה
הלוואה שהתכבד עם המיטרה, והיינו
המומים." סיפר מאיר. "אחר-כך שמענו
שזווה נהרגה ברקירות סכני ברירתה."

כל התקופה הקשה הזאת, ועזר לה. הוא גילה שיוויון רוצה בילד, והוחלט שהוא יתן לילד את שמו, ואולי, כאשר אמה של זיווה תתחנך לארץ, הם יתחתנו. "הוא נראה לאיטוב באותו ערב, כאשר ראיתו", אמר ספר מאיר.

יומיים לאחר אותה שיחה, ביום הרביעי בצהריים, חזרתי הביתה מהעבודה, ופתתי לילד את הדלת במהירות. פיתאום צלצל הטלפון, ואחי

19/11/86

ענין הדין

[illegible]

ישראל חתום ה' 1981 (1980) LNC

חייב גולד

ה'תש"ח 15 בספר כספי הנני בזה
הנני בזה 15 בספר כספי הנני בזה

שבועת-האמונים של חיים
לא אכיר אשה אחרת..."

השכימה ללבוש אותה ביום חתונתה. למרות ההצלחה שהחלה מאירה לו פנים, צבטו הגעגועים. "גורא התגע" געתי לארץ, לאנשים, לאווירה. יש פה משהו באוויר שתמיד מושך בחורה". ובעיקבות חזרה, נחת ניני בישראל וחזרה בסערה לחייה הילולה התל-אביביים. "אני חולה על הארץ הזאת. פה זה הבית שלי, המולדת והידוע".

חורף הגאוס הפטריטי הזה ניסה ניני להשתחרר מהצבא, ניסה וגם הצליח. "הוצבא זה לא קטע בשבילי. מה הייתי עושה שם? מכובז סתם שלוש שנים?" הוא לא רוצה להרחיב את הדיבור על-כך.

הסיבות שבגללן השתחררתי הן אישיות שלי. אנשים לא צריכים לדעת מהם השיקולים הללו. אני מאוד מעריך אנשים שכן עושים צבא, אבל לי זה פשוט לא התאים.

תרומה למדינה? עצם זה שאני יושב פה, חי פה ויוצר פה זו תרומה למדינה. הבעיה היא שפה בארץ עושים מלך מוצר. אתה חייב להיות כמו כולם. לי הצבא לא מתאים, וזהו".

גם בארץ הוא כיום מעצב-אופנה, מאפר ומרגמן, "אמן" כהגדרתו. הבעיה המרכזית במה שאני עוסק

ניני
פעם ראשונה שאני אוהב ככה"

זה שאין לי עתיד כלכלי מוצק ואיתן. יש תקופות כמו הקיץ, כשעושים בחטות של כסף. בחורף קשה יותר.

אני לא הומו!"

אין לו סדריו קבוע. הוא חי בעיקר בלילה. "אני חיתולילה, למרות שבזמן האחרון נרגעתי". הסיבה לכך היא חברה חדשה שהכיר, ניצן בת ה-22, סטודנטית ישראלית הלומדת ברומא. "היא אהבת-חיי" הוא מצהיר, "זו הפעם הראשונה שאני אוהב ככה, פיתאום אני מגלה שהרבה יותר קל בחיים כשש משהי שמשלימה. הכל נראה יפה יותר".

ההתחנה השבוע בנשואין אור-חיים. מה נוצר לי להתחנה? חשוב לי להרגיש שהיא שלי בצורה רשמית. והתחנה גם משתלבת לי יופי בתוכנית. אני רוצה להיות איתה כמה שיותר".

על השאלה שהוא נשאל שוב ושוב, בעיקבות המראה הנשי המופנן, הוא מגיב בזעם: "אני לא הומו! אין לי קטעים עם גברים. כשהיו לי, אני אודיע לכולם. אין לי, כי זה לא בראש שלי, ואני לא מרגיש צורך לזה".

אני יודע, המראה שלי מטעה, אבל למה אנשים מדביקים תוויות בגלל המראה? להגיד לי משהו שהוא הומו בגלל איך שהוא נראה זו ממש געגועות. גם אני מרגיש צורך לזה. מסוימת עושה טעות. אני לא רוצה עלי שום תווית וכותרת. בחיים לא אקרא לעצמי הומו. אני איציק ניני, וזו הכותרת היחידה. כשריחב, בחור שנראה קצת שונה. מי אמר שגבר לא יכול ללבוש חצאית ולתאפר? מפני שהנורמה אומרת שזה לא יפה? לדעתי זה יפה, והנורמה יכולה ללכת הביתה! והנמנות הרבות שהוא מקבל למסיבות מחמאות לו מאוד. "אני נהנה מזה, כיף לי לראות למחרת המסיבה תמונה שלי בעיתון. לקח לי

נדי, 18, (שם בדוי, השם האמיתי נאסר לפרסום) באה לישראל מכפר קטן באנגליה, כדי לעבוד כאופר במישפחתו של עורך-דין ירושלמי. סנרי, קטנטנות, יפהפיה, בעלת עיניים כחולות, היא נערה ילדותית מאוד. בעלת-הבית שם עברה, סיפרה בבית המישפט, כי סנרי היתה משחקת עם הילדים שכטיפולה כאילו היתה גם היא בגילם.

תמימותה וחוסר-ניסיון החיים של סנרי הבהילו במיקצת את מעסיקיה. הם חששו ממה שיקרה לילדונת האנגליה בין הוואבים בישראל. לכן נתנו לה פיסת-נייר ועליה מיספר הטלפון בביתם, כדי שבכל פעם שתצא לחופשה תתקשר אליהם ותודיע על הקורות אותה.

שלושה שבועות אחרי שהתחילה לעבוד, החליטה סנרי לנסוע לעיר הגדולה תל-אביב. מכיוון שמזג-האוויר היה יפה לקחה איתה הנערה בגדיים ובסעה ישירות לחוף הילטון בתל-אביב. "אני לא מאמינה שזה קרה לי בשעת-הרמים בשפתיים הומה מארס", סיפרה אחר-כך סנרי למיטרה. יתכן שלכל נערה אחת, מנוסה יותר מסנרי ובעלת-אומץ רב יותר ממנה, לא היה קורה מאומה. אבל לרוע מזלה של סנרי חברו יחד תמימותה ואמונתה בבני-אדם, לניסיון-החיים של חסן אמון, צייד-תיירות, וכך נפלה סנרי קורבן לאונס מחומש, על-פי כתב-האישום שהוגש על-ידי התובעת נורית אחיטוב.

הציע שמפניה

סנרי יושבה בשפת-הים. צעיר נאה ושחרחר ניגש אליה והתחיל משוחח איתה. סנרי לא הבינה את העברית והערבית שבפיו. הצעיר ריבר אליה באנגלית מגומגמת ואחרי מיספר מילים התחיל לדבר בשפת-ידיים. סנרי לא צעקה ולא ברחה. היא הסבירה

לחוקריה: "באנגליה גברים מטרידים, אבל אם מתעלמים מהם הם עוזבים אותך. רציתי רק להתעלם ממנו, כי זה הדבר שצריך לעשות". כאשר החלו הטרדותיו של הצעיר גוברות, והוא ניסה בכוח לנשקה, רחנה אותו וסילקה את ידו. זה כבר נראה לסנרי סירוב ברור וסופי, ואחריו לא יעז הגבר להטרידה יותר. ואומנם חסן התרחק לרגע, וסנרי חשבה שהעניין נגמר. אבל הוא חזר אליה והציע שתבוא איתו כדי להכיר את אחיו, סנרי סירבה.

אז שלף הצעיר סכין, שהחזיק מתחת למגבת שבידו, ובאיזמים הכריח אותה לקום. "רעיתי, לא יכולתי לקום בכוחות עצמי, הוא החזיק אותי, הייתי במצב של הלם", סיפרה סנרי. חסן משך את הצעירה המבוהלת והוביל אותה ברחובות תל-אביב מהלך שני קילומטרים עד לדירתו שברחוב גאולה. סנרי לא יכלה לברוח, לא התנגדה ואף לא צעקה. מרועי — "הייתי מוזעזעת שמישהו יעשה לי רבר כזה. הייתי מבוהלת ולא רציתי לבייש את עצמי", אמרה.

רק כאשר הגיעו לא פתח ביתו של חסן מחתה סנרי חלושות ואמרה: "אני לא רוצה להיכנס, למה לי להיכנס?" היא הבינה כי מעתה יהיה לה קשה יותר להימלט. אבל בשלב זה כבר חששה סנרי לחייה וקיוותה רק לצאת בשלום מכל העניין. היא סיפרה: "למה לא צעקתי? ראיתי את הסכין והייתי מבוהלת. הוא היה גדול ממני ולא רציתי לקחת סיכון

הרבה זמן עד שהתייחסו אלי והסתכלו בי, עד שלא התנהגו כאילו אני סתם ילד קטן. פיתאום כל החברים היוזמים של ההורים שלי בבנימינה מתלהבים

שאני אברח והוא ידרוך אחרי, יתפוס אותי ויעשה בי כרצונו". מרוע לא ניסתה להתנגד או לשרוט את התוקף? אמרה סנרי: "לא שרטתי אותו כי לא עלה על דעתי. אני לא רגילה להכאיב לאנשים".

חסן דחף את סנרי לתוך הדירה בה התגורר באותו זמן יחד עם שני חברים. הוא משך את הצעירה למיקלחת והפי שט אותה שם כשירו על שווארה. הוא אמר לה שבמיקלחה הצורך הוא יהרג אותה. במיקלחת בעל אותה בפעם הי ראשונה. אחר-כך השליך אותה למיטה ואנס אותה שנית. כאשר היו השניים במיטה נכנס לחדר אחד משותפיו לדירה של חסן.

סנרי המבוהלת שמעה אותם מדברים בשפה שאינה מובנת לה, היא חששה כי השניים יעשו יד אחת נגדה. ואומנם הצעיר חסן לחברו לשכב עם הצעירה בלילה. השותף לדירה ראה כי הנערה במיטה עושה לו סימנים מורמים ומסמנת בידיה כאילו חסן משוגע, אבל הוא לא הבין מה היא רוצה. הוא חשב שאולי איננה מרוצה, אבל לא עשה כל מעשה. סנרי מצירה חששה לעשות משהו בוטה יותר. חסן היה מרוצה מאוד מהמצב. הוא הציע לסנרי ולשותפו לחדר לשתות איתו שמפניה והם סרבו. הוא לקח לעצמו כוסית ולהם מזג מיץ.

אחרי שהלך השותף אנס חסן שוב את הנערה בעזרו מאיים עליה בווזי מיספריים שהיו ליד מיטתו. כשלב מסוים התחיל מתרגז, אדמים ואמר לסנרי בזעם: "אני מכיר אתכן! אחר כך

ומספרים בגאווה שהם ראו אותי בעיתון. אלה אותם האנשים שהיו צוחקים פעם על איך שאני מתלבש ונראה. לפעמים קצת נמאס לי מהמסיבות.

שובועה נצלב

התיירת חששה להתלונן במישטרה על אוס, מכיוון שושבעה לאנס בחי אמה שלא חפנה למישטרה

את תלכי ותתלונני עלי במישטרה!" סנרי, מבוהלת עוד יותר, תפסה את הצלב שלצווארה ונשבעה בחיי אמה שלא תתלונן במישטרה.

יצאו לאכול

מצהרי היום ועד השעה שבע וחצי בערב החזיק חסן את סנרי במיטה ועשה בה כרצונו. לקראת בוא הערב ניסתה הנערה להוציא את הגבר מהדירה כדי שתוכל להימלט. היא ביקשה ללכת לאכול במיטרה, והבטיחה כי אחר-כך תחזור לבלות איתו את הלילה. סנרי סיפרה לו שהיא עובדת בירושלים ואם לא תחזור בערב ידאגו לה, על כן עליה לטלפן למעבידה, ולאמר להם כי תחזור רק למחרת בבוקר.

חסן הסכים, והשניים נסעו לדיונגוף באוטובוס. מטלפון ציבורי, צילצלה סנרי לירושלים, ובעלת-הבית הבינה מיד מקולה כי קרה משהו. היא שאלה את הנערה אם היא בסדר וסנרי אמרה: "לא!"; "האם זה גר?" שאלה המעבידה, וסנרי ענתה: "כן!"; בעלת-הבית שאלה אם יש צורך להזעיק מישטרה וסנרי ענתה כי מאוחר מדי.

אז יצעה לה מעבידתה להעביר את שפורפרת-הטלפון לחסן, ולברוח בעת שהוא ישוחח איתה. סנרי הניחה את שפורפרת-הטלפון בידיו של חסן, ואמרה לו כי מעבידתה רוצה לדבר איתו. בעוד הוא מקשיב לטלפון נעלמה סנרי מהמקום.

לכל מסיבה באים אותם האנשים. יש כאלה שאני נגעל מהם, מלוקקים, מרברים בפנים בצורה נחמדה ומלכי לכים מאחורי הגב. זה עולם צבוע. קשה לי לראות את אותם האנשים

כאשר חזרה סנרי לירושלים עוד ניכרו בה אותות-הזעזוע הקשה שעבר עליה. היא היתה חיוורת, רוערת ועיניה כמעט יצאו מחוריהן. סנרי סיפרה למעבידה את כל מה שעבר עליה, והסכימה ללכת למרכז לטיפול בקרבנות-אונס.

שם חזרה על סיפורה ואף נבדקה על-ידי רופא. אבל היא סירבה בתוקף לפנות למישטרה ולהתלונן. השבועה שנשבעה בחיי אמה, על הצלב, עצרה בעדה. היא חששה פן תמות אמה אם תפר את שבועתה. רק אחרי שבוע לא-חר ששוחחה עם אמה בטלפון ושמעה שהיא בריאה ושלמה, הסכימה סנרי לפנות למישטרה.

היחס בו נתקלה במישטרה היה כה תומך ומבין שסנרי השתכנעה לחזור עם השוטרים לשפת-הים, ולשחזר את המעשה, למרות שהמקום והזיכרונות העלו בה צמרמורת. בחוף הילטון, כאשר שיחזרה את המיקרה לפני השוטרים, ראתה לפתע מרחוק דמות גבר, שהליכתו הזכירה לה את האנס. סנרי הזדעזעה, היא נתנה מבט שני בגבר וחיזתה את התוקף. היא הת-מוטטה, רצה לנידת, התיישבה בה, ומרה בכבי.

המישטרה עצרה את חסן במקום, בדיוק בדירת-הפסע. מרוע חזר לשם לאחר מה שעשה לסנרי? על כך היתה לתובעת, נורית אחיטוב, תשובה ברורה. "חסן רגיל לצוד תיירות על שפת-הים. הוא סיפר במישטרה על מעלליה. כיצד יום אחד פגש תיירת פינית ולמחרת אנגליה. כולן צעירות, כולן בלונדיות, וכולן לא הבינו את שפתו ומינהגיו."

מאחר שזו אינה הפעם הראשונה שהוא מבזה עם תיירת, ועבר שבוע מאז התקיפה, המישטרה לא באה לחפשו, הבין כי גם הפעם עבר העניין בשלום. לכן חזר לחפש תיירת חדשה. הסניגור, עורך-דין אליהו בן-הרואה סבר אחרת: "לוא היה אשם, לא היה

התיירת חששה להתלונן במישטרה על אוס, מכיוון שושבעה לאנס בחי אמה שלא חפנה למישטרה

טור קל

בתחילה הכחיש חסן את כל העניין. אבל בחיפוש בביתו נמצאה פיסת-נייר ועליה רשום מיספר-הטלפון של מעבידה של סנרי בירושלים. מאותו רגע הזה חסן כי אומנם פגש את הנערה בשפת-הים, אבל טען שהיא באה איתו מרצונה, והסכימה לקיים איתו יחסים-פזעמיים. לא היה לו הסבר מרוע נעלמה כאשר יצאו לאכול ארוחת-ערב.

הסניגור העלה כמה תמיהות בקשר להתנהגותה של התיירת. "אחרי שאנס אותה, לברכה, חמש פעמים במשך שבע שעות, כיצד הסכים לצאת איתה לרחוב ולתת לה לטלפן למעבידה, כשהיא מדברת בשפה שהוא כמעט אינו מבין?" הוא אינו תומך בגירסה של אונס, טען הסניגור.

התובעת, כסיכומיה, האשימה את פער-התרבויות. היא הסבירה כי הדבר לא היה קורה לנערה בעלת ניסיון-חיים גדול יותר, או למישהי המכירה את המנטליות הישראלית. אולם סנרי, שנאה מכפר קטן באנגליה, חונכה להיות אדיבה ונעימה לאנשים, ומעולם לא היה לה ניסיון רומה. על כן הפכה לטרף קל לציד-התיירות הי-השופטים חנה אבנור, צבי הכהן וישראל בעלז עומדים לפסוק את הדין בעוד חודש. **אילנה אלון**

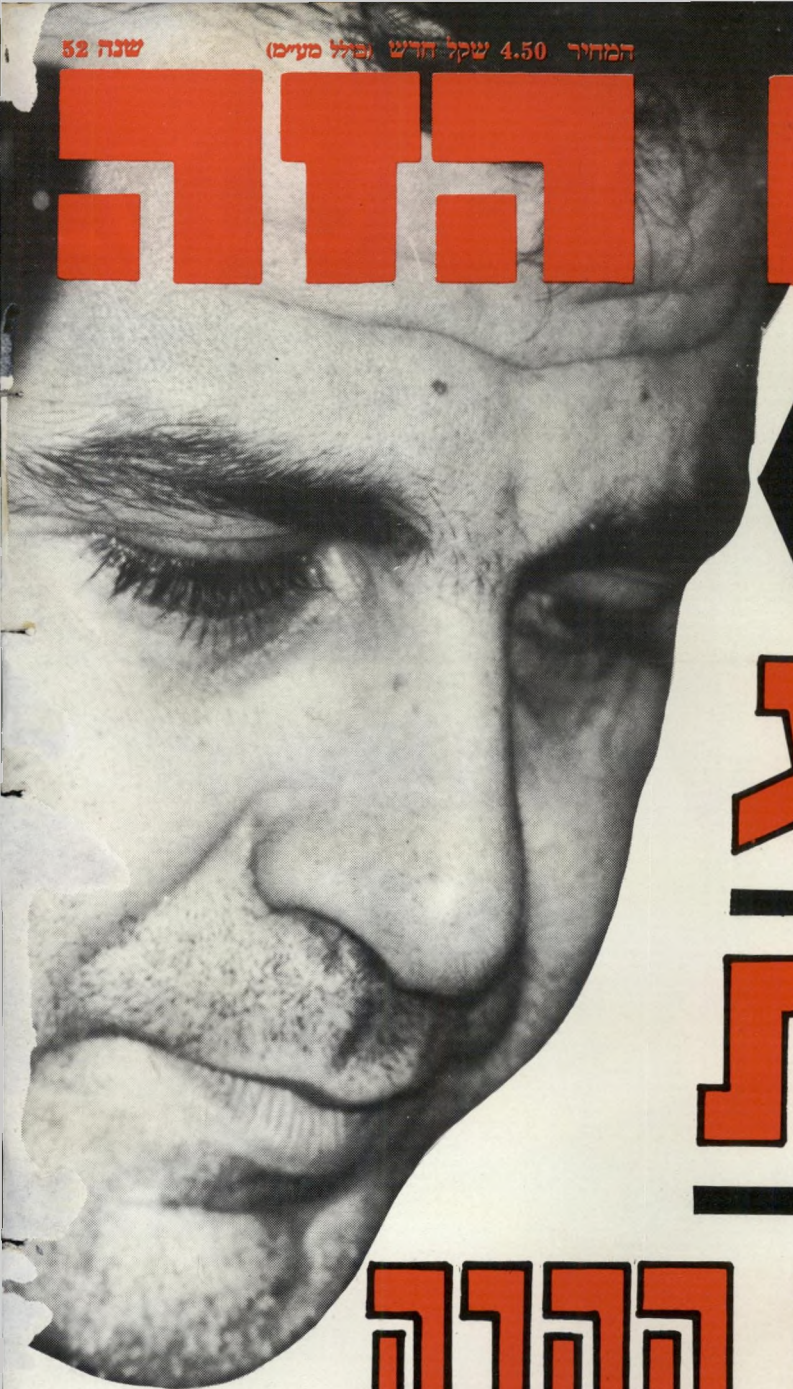
כל לילה. אני לא שייך לאלה שבאים למסיבות כדי לראות ולהיראות. אני בא לרקוד ולהיחזק. כשהו מתחיל לעלות לראש ולהיאס, אני לוקח פסק-זמן וא חוזר. ככה זה חיי הלילה."

העולם הזה 2627

מונטנה עכשיו.

העולם הזה

הוא

**הרג
את**

אהובתו ההרה

מפני שלא

רצתה להתחתן

איתו

חיים
גולי

יונה
גולן